

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**REVIZORSKI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU
BUDŽETA FEDERACIJE BIH
ZA 2010. GODINU
Broj: 03-01/11**

Sarajevo, juni 2011. godine

**MENADŽMENTU
PREMIJER/PREDSJEDNIK VLADE FBiH
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH
SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju Konsolidovanih finansijskih izvještaja **Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine** za 2010. godinu (konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2010. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno je za izradu i fer prezentaciju Konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o Konsolidovanim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova, odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskim korisnicima na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tokova, kao i umanjenja zakonom odobrenog budžeta na osnovu prethodno donesenih odluka Vlade FBiH. Također, nije dosljedno postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu u dijelu plaćanja obaveza prema utvrđenim prioritetima (tačka 5.2 Izvještaja);**
- 2. Nije postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu u dijelu sačinjavanja izvještaja o izvršenju**

Budžeta FBiH za 2010. godinu sa propisanim analizama. Nisu sačinjavani adekvatni izvještaji o utrošku tekućih transfera, utrošku sredstava tekuće rezerve, utrošku sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa trezora i realizaciji razvojno-investicionih projekata (tačka 5.2 Izvještaja);

3. Nisu utvrđene ukupne obaveze FBiH u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH. Navedeno se posebno odnosi na obaveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i obaveze prema dobavljačima, koje predstavljaju unutrašnji dug, a za koje su i tokom 2010. godine plaćane zatezne kamate i troškovi spora (tačka 5.3.2.7 Izvještaja);
4. Iskazani iznos obaveza u iznosu od 239.853.486 KM (obaveza prema PIO/MIO na ime već isplaćenih mirovina u iznosu od 180.971.968 KM i obaveza prema osobama sa invaliditetom za izdana rješenja o uvođenju u pravo u iznosu od 58.881.517 KM) evidentirane na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ ne mogu se u cijelosti potvrditi iz razloga što se ne raspolaže relevantnom dokumentacijom na osnovu koje bi se potvrdio ukupan iznos navedenih obaveza i broj korisnika i prava koji su isti ostvarili u skladu sa zakonskim propisima. Navedene obaveze predstavljaju više stvoreni izdatak (u prethodnim godinama i fiskalnoj 2010. godini) i iste nisu evidentirane na propisanim bilansnim pozicijama rashoda u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 5.3.2.2 Izvještaja);
5. Nije se sistemski pristupilo aktivnostima vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, kao i utvrđivanje tačnog iznosa dugova, zaduživanja i ostalih obaveza navedenih institucija nastalih do 01.01.2006. godine, za koje je Vlada FBiH, u skladu sa Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku važenja zakona o odbrani FBiH, i dalje odgovorna. Zbog navedenog ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava u iznosu od 15.170.802 KM, kratkoročnih potraživanja i plasmana 16.080.118 KM, dugoročnih i kratkoročnih obaveza 71.887.278 KM Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora FBiH na dan 31.12.2010. godine (tačke 5.6 i 5.11 Izvještaja);
6. Nisu provedeni zakonski propisi, vezani za rješavanje pitanja imovine, potraživanja i obaveza institucija koje su u ranijem periodu prešle sa federalnog na državni nivo (Carinska uprava, Obavještajno–sigurnosna agencija, Zavod za kontrolu lijekova), radi prikazivanja tačnog i istinitog stanja istih u Glavnoj knjizi Trezora. Zbog navedenog ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava u iznosu od 14.673.413 KM, kratkoročnih potraživanja 168.241 KM, kratkoročnih obaveza i razgraničenja 98.898 KM Carinske uprave FBiH i stanje stalnih sredstava u iznosu od 810.028 KM, kratkoročnih potraživanja i plasmana u iznosu od 15.415 KM i kratkoročnih obaveza u iznosu od 6.847.707 KM Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH, iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora FBiH na dan 31.12.2010. godine (tačka 5.6 Izvještaja);
7. Nedosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu u dijelu odobravanja sredstava tekućih transfera u skladu sa kriterijima utvrđenim programima utroška sredstava, koje na prijedlog nadležnih ministarstava odobrava Vlada FBiH, kao i nadzora nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstava. U skladu sa navedenim zakonskim propisima, o utrošku sredstava tekućih transfera nadležna ministarstva nisu izvještavala Federalno ministarstvo finansija, a Federalno ministarstvo finansija Vladu FBiH (tačka 5.3.2.2 Izvještaja);
8. Nije postupljeno u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o budžetima u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinog računa Trezora u dijelu uplate svih javnih prihoda na Jedinog račun Trezora, kao i evidentiranja istih u Glavnoj knjizi Trezora (sredstva na posebnom transakcijskom računu Direkcije za civilnu avijaciju, sredstva po osnovu izdavanja GSM licence). Zbog navedenog onemogućena je

centralizovana kontrola nad svim javnim prihodima, kao i transparentno iskazivanje u finansijskim izvještajima prihoda i rashoda po naprijed navedenom osnovu (tačke 5.3.1 i 5.3.2.3 Izvještaja);

9. Nisu poduzete aktivnosti u cilju utvrđivanja stanja novčanih sredstava korisnika Budžeta FBiH, blokiranih u Hercegovačkoj banci D.D. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH u iznosu 6.852.495 KM (tačka 5.8 Izvještaja);
10. Budžetski korisnici nisu dosljedno provodili odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH i Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama prilikom nabavki roba, usluga i ustupanja radova (tačka 5.5. Izvještaja);
11. Nisu provedene odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH, u djelu odobravanja i izvještavanja o utrošku sredstava tekuće rezerve (tačka 5.3.3 Izvještaja);
12. Nisu dosljedno primjenjeni pozitivni zakonski propisi i drugi akti (uredbe, odluke, zaključci Vlade FBiH) od strane budžetskih korisnika, u dijelu trošenja odobrenih budžetskih sredstava za naknade za rad članovima stručnih komisija, naknade po osnovu ugovora o djelu, troškove službenog puta, korištenja službenih automobila, goriva i telefona (tačka 5.3.2.1 Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, Konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta FBiH ne prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenje Budžeta FBiH za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Budžeta FBiH u toku 2010. godine nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 30.06.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizo

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	3
3.	REZIME	3
4.	OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE	6
5.	NALAZI I PREPORUKE	11
5.1	Sistem internih kontrola i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava	11
5.2	Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu	13
5.3	Izvršenje Budžeta FBiH za 2010. godinu	16
5.3.1	PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE BUDŽETA FBiH ZA 2010. GODINU	16
5.3.1.1	PRIHODI OD POREZA	16
5.3.1.2	NEPOREZNI PRIHODI	17
5.3.1.3	FINANSIRANJE	19
5.3.2	RASHODI I IZDACI BUDŽETA FBiH ZA 2010. GODINU	19
5.3.2.1	TEKUĆI RASHODI	21
5.3.2.2	TEKUĆI TRANSFERI (GRANTOVI)	26
5.3.2.3	KAPITALNI TRANSFERI (GRANTOVI)	35
5.3.2.4	KAPITALNI IZDACI	36
5.3.2.5	POZAJMICE KANTONIMA	38
5.3.2.6	IMPLEMENTACIJA RAZVOJNO–INVESTICIONIH PROJEKATA FINANSIRANIH IZ INO–KREDITNIH I DONATORSKIH SREDSTAVA	39
5.3.2.7	OTPLATA UNUTRAŠNJEG DUGA	40
5.3.2.8	OTPLATA VANJSKOG DUGA	42
5.3.3	TEKUĆA REZERVA BUDŽETA FBiH ZA 2010. GODINU	43
5.4	Finansijski rezultat	44
5.5	Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH	45
5.6	Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2010. godine	46
5.7	Novčana sredstva	47
5.8	Kratkoročna potraživanja i plasmani	48
5.9	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	49
5.10	Dugoročne obaveze	50
5.11	Postupanje Vlade FBiH i nadležnih organa u vezi sa poslovima Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH	50
6.	KOMENTAR	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

1. UVOD

Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2010.godinu, u skladu sa članom 20. st. 1. tačka j. Ustava Federacije BiH, na prijedlog Premijera, donio je Parlament Federacije BiH. Izrada, donošenje i izvršenje Budžeta FBiH regulisano je odredbama Zakona o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“ br.19/06, 76/08, 05/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10 i 45/10), Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu („Službene novine FBiH“ br. 81/09 i 58/10) i Zakon o trezoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 19/03 i 79/07). Pored navedenih zakona, izvršenje i izvještavanje o izvršenju Budžeta FBiH opredjeljuju i Zakon o Vladi FBiH, Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH, Zakon o vanjskom dugu FBiH, Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, Zakon o javnim nabavkama BiH, kao i drugi zakonski i podzakonski akti koji regulišu funkcionisanje, nadležnosti i odgovornosti budžetskih korisnika.

Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija), u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima, opslužuje Budžet FBiH u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava na način propisan od strane istog.

Korisnici Budžeta su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Budžeta. Korisnici koriste sredstva u skladu sa svojim godišnjim finansijskim planom, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava ministar finansija, u skladu sa raspoloživim sredstvima.

Revizija Budžeta FBiH kao i budžetskih korisnika je izvršena na osnovu ovlaštenja i u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 22/06) (u daljem tekstu: Zakon o reviziji), INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Reviziju Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2010. godinu, smo proveli na način da smo izvršili reviziju finansijskih izvještaja planiranih korisnika Budžeta FBiH za 2010. godinu i o istim sačinili pojedinačne Izvještaje, te reviziju finansijskih transakcija Budžeta FBiH koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug). Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2010. godinu i 28 korisnika Budžeta FBiH za 2010. godinu ili 45,90 % od ukupnog broja korisnika federalnog budžeta, u skladu sa Godišnjim planom i programom rada za 2011. godinu. U skladu sa navedenim programom, izvršena je i revizija finansijskih izvještaja korisnika budžeta kantona, javnih preduzeća i izvanbudžetskih fondova, što je prezentirano u posebnim izvještajima.

Također, naglašavamo da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2010. godinu u iznosu od 1.863.333.532 KM revidirano 1.702.339.395 ili 91,36 %. Pored 24 subjekta revizije koji su revidirani u skladu sa Zakonom o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je na osnovu njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Budžetom FBiH za 2010. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom periodu i dato revizorsko mišljenje o finansijskim izvještajima. Revizije su izvršene u periodu od novembra 2010. godine do juna 2011. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati budžetski korisnici pismenim ili usmenim putem.

U konačnim izvještajima o izvršenim revizijama, po pojedinim budžetskim korisnicima, dati su nalazi i preporuke, kao i neovisna revizorska mišljenja, o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta korisnika budžeta za fiskalnu 2010. godinu, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Pored izvještaja o izvršenoj reviziji, budžetskim korisnicima je, putem pisma menadžmentu, ukazano na propuste konstatovane u toku revizije a koji zbog manje značajnosti nisu iskazani u navedenom izvještaju. Konačni izvještaji o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH (Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju), u skladu sa zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima budžeta na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku

revidirani subjekti su se očitovali na dostavljene izvještaje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentovane inkorporirane su u konačne izvještaje, a za primjedbe koje nisu prihvaćene u pismu menadžmentu, koje je dostavljeno uz Konačan izvještaj, dato je detaljno obrazloženje. Konačni izvještaji također su dostavljeni Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH, kao i Federalnom ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH isti su objavljeni na našoj internet stranici www.vrifbih.ba. Smatramo da dati nalazi i preporuke pružaju poreznim obavezniciima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj finansijskih kretanja.

Pregled datih mišljenja po revidiranim korisnicima budžeta, kao i očitovanje subjekata revizije, daje se u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv korisnik budžeta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	S rezervom	Nepovoljno	Suzdržano	
1	Budžet Federacije BiH				X		Da
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			X			Da
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			X			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH			X			Da
5	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			Da
6	Ured Podpredsjednika Federacije BiH			X			Da
7	Ured Podpredsjednika FBiH			X			Da
8	Vlada Federacije BiH			X			Da
9	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH			X			Da
10	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova			X			Da
11	Federalna uprava policije			X			Da
12	Federalno ministarstvo pravde			X			Da
13	Federalno ministarstvo finansija			X			Da
14	Federalna porezna uprava			X			Da
15	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			X			Da
16	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			Da
17	Federalna direkcija za civilnu avijaciju			X			Da
18	Federalno ministarstvo zdravstva			X			Da
19	Federalno ministarstvo trgovine			X			Da
20	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			Da
21	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva			X			Da
22	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata			X			Da
23	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			X			Da
24	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike				X		Da
25	Federalno ministarstvo kulture i sporta			X			Da
26	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			X			Da
27	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke			X			Da
28	Federalno ministarstvo okoliša i turizma			X			Da
29	Federalna direkcija robnih rezervi			X			Da
	UKUPNO			27	2		29

Struktura datih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2010. godinu korisnika federalnog budžeta, kao i u prethodne tri godine, daje se u sljedećoj tabeli:

Mišljenje	2007. godina		2008. godina		2009. godina		2010. godina	
	broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Bezuslovno	1	3,6	0	0	0	0	0	0
Isticanje predmeta	2	7,1	1	3,5	0	0	0	0
S rezervom	25	89,3	25	86,2	27	96,43	27	93,1
Nepovoljno	0	0	3	10,3	1	3,57	2	6,9
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	28	100	29	100	28	100	29	100

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele u izvještajima o izvršenim revizijama finansijskih izvještaja za 2010. godinu (Budžeta FBiH i 28 budžetskih korisnika) dato je 27 mišljenja s rezervom i 2 nepovoljna mišljenja.

U ovoj godini je dato nepovoljno mišljenje za Budžet FBiH i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. Ističemo da su u provedenim revizijama, iako nije bilo materijalno značajnih grešaka koje bi uticale na davanje nepovoljnog mišljenja, kod većeg broja budžetskih korisnika konstatovani značajni propusti u dosljednoj primjeni zakonskih i ostalih propisa u revidiranoj godini. Napominjemo, a što je konstatovano i u pojedinačnim izvještajima o izvršenim revizijama, da dio budžetskih korisnika nije poduzimao aktivnosti na otklanjanju konstatovanih propusta.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta FBiH za 2010. godinu i usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2010. godinu je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika federalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem interne kontrole.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije. Revizija je obuhvatila 28 planiranih korisnika Budžeta FBiH za koje su sačinjeni pojedinačni Izvještaji o obavljenim revizijama za 2010. godinu, te finansijske transakcije Budžeta FBiH koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug).

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Uz nalaze u Izvještaju su date odgovarajuće preporuke, a u ovom odjeljku se daje samo kratki rezime istih:

- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija osiguraju da se izrada Budžeta FBiH, izvršavanje Budžeta FBiH (u djelu planiranja likvidnosti, izvršavanja budžeta na osnovu odobrenog mjesečnog plana alokacije, izvršavanje u skladu sa propisanim prioritetima) i izvještavanje o izvršavanju Budžeta FBiH vrši u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija osiguraju da se svi javni prihodi i primici planiraju u Budžetu FBiH, uplaćuju na Jedinstveni račun trezora i evidentiraju u Glavnu knjigu trezora po izvorima iz kojih potiču, a u cilju istinitog i fer finansijskog izvještavanja o ostvarenim prihodima i primicima Budžeta FBiH, te da Ministarstvo finansija prati i analizira ostvarenje svih javnih prihoda i predlaže aktivnosti nadležnim organima i institucijama za bolju naplatu istih.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, skupa sa nadležnim ministarstvima, poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi od strane uposlenika po osnovu umanjenja plaća i naknada koje nemaju karakter plaće, a u cilju smanjenja troškova kamata i troškova sudskih postupaka.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima, poduzme aktivnosti na donošenju izmjena i dopuna Zakona o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, kao i da u saradnji sa nadležnim ministarstvima poduzme aktivnosti na predlaganja izmjena i dopuna neusaglašenih zakonskih propisa zakonodavnom organu FBiH. Takođe je potrebno poduzeti aktivnosti na usklađivanju pravilnika o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika u skladu sa njihovim zakonskim nadležnostima, utvrđivanju potrebne organizacione strukture i broja izvršilaca.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u skladu sa nadležnostima poduzme aktivnosti u cilju donošenja provedbenih akata od strane nadležnih ministarstava u rokovima utvrđenim zakonskim propisima.*

- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti na dosljednoj primjeni Strategije razvoja javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH (PIFC), kao i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija prati implementaciju donesenih akata vezano za regulisanje načina i visine dijela izdataka za materijal i usluge (putni troškovi, troškovi telefona, način korištenja službenih automobila i utrošak goriva, naknade za rad u komisijama/radnim tijelima, naknade po osnovu ugovora o djelu, troškovi reprezentacije), vrši analizu ostvarenih efekata po osnovu implementacije i poduzima adekvatne mjere za dosljednu primjenu istih.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme adekvatne mjere za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija, a posebno u djelu rješavanju pitanja izvršenih ulaganja u objekte hotel „Hercegovina“ u Mostaru i JP Geodetski zavod BiH u Sarajevu, namjenjenih za smještaj federalnih institucija.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, poduzmu odgovarajuće aktivnosti kako bi ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera dosljedno provodila zakonske propise vezano za donošenje i realizaciju usvojenih programa utroška sredstava. Vezano za izvještavanje nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, potrebno je zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definisati nadzor i način izvještavanja.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija poduzme aktivnosti u dijelu analize zakonskih propisa i uredbi o povoljnijem penzionisanju i predlaganju zakona na osnovu kojeg će se na jedinstven način urediti penzionisanje pod povoljnijim uslovima, kao i izmirenju priznatih obaveza na osnovu isplata penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti kako bi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dosljedno ispoštovalo Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom u dijelu osiguranja budžetskih sredstava za izmirenje obaveza prema korisnicima koji su uvedeni u pravo (u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH), kao i obezbjeđenja adekvatnog nadzora nad primjenom navedenog Zakona.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata utvrđivanje osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko invalidske zaštite, kao i utvrđivanje koeficijenta vrši u skladu sa Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica i Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *Potrebno je Vlada FBiH sa nadležnim institucijama poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica obezbjedila sredstva za isplatu preostale obaveze po osnovu ovog Zakona.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da nadležno Ministarstvo okonča postupak rješavanja prava po osnovu podnesenih zahtjeva u skladu sa Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica i Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti, poduzme aktivnosti da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi Godišnji operativni program implementacije poljoprivredne strategije u skladu sa Zakonom o poljoprivredi, kao i da se Program utroška sredstava „Podsticaji za poljoprivredu“ donosi u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i ostalim zakonskim i ostalim propisima.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije poduzme aktivnosti vezano za realizaciju zaključenog Ugovora i Anexa Ugovora o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpex“ d.o.o. i Ugovora o osnivanju zajedničkog društva, kao i potpisanog Protokola u cilju utvrđivanja opravdanosti dosadašnjih i daljih ulaganja budžetskih sredstava.*

- *Potrebno je da Vlada FBiH u skladu sa svojim nadležnostima poduzme aktivnosti na dosljednoj primjeni Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine, odnosno izmjenama i dopunama navedenog Zakona u slučaju nemogućnosti implementacije.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem resornog ministarstva u okviru svojih nadležnosti poduzme potrebne aktivnosti u cilju provedbe Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008.-31.12.2012. godine, odnosno izmjenama i dopunama navedenog Zakona u slučaju nemogućnosti implementacije.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnog ministarstva poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odredbi Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, posebno u djelu nadzora nad korištenjem sredstava od strane JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih ministarstava poduzme aktivnosti u cilju potpune provedbe Odluka o izmirenju obaveza Vlade Federacije BiH malim dioničarima za terminale u Federaciji BiH broj 16/08 i broj 17/08 od 16.01.2008. godine, kao i dosljedne realizacije Zaključka Vlade broj 468/10 od 02.06.2010. godine.*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti na ostvarivanju saradnje sa Federalnim pravobranilaštvom i budžetskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa FBiH, kao i planiranja potrebnih sredstava za realizaciju sudskih odluka za koje je izvjesno da će u narednom periodu teretiti Budžet FBiH, a u cilju smanjenja zatezних kamata i sudskih troškova.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme adekvatne aktivnosti na okončanju izrade cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, usvajanja od strane Parlamenta FBiH, kao i implementacije iste od strane nadležnih ministarstava.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, osiguraju da se rashodi i izdaci izvršavaju u iznosima i u skladu sa namjenom utvrđenom u Budžetu FBiH za fiskalnu godinu na koju se Budžet odnosi i na način utvrđen Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za istu godinu.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti u cilju osiguranja adekvatnih garancija za povrat pozajmica od strane kantona, doznačenih kantonima iz kreditnih sredstava III Stand-by aranžmana MMF-a sa Vladom FBiH.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se od strane nadležnih ministarstava, zaduženih za razvojno investicione projekte, u potpunosti ispoštovale odredbe zakonskih i ostalih propisa i akata vezanih za uspostavu organizacione jedinice, nadzora nad implementacijom projekata, knjigovodstvenih evidencija i izvještavanja o implementaciji projekata iz njihove nadležnosti.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti u cilju dosljedne primjene odredaba zakonskih i drugih propisa vezanih za utvrđivanje iznosa neizmirenih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga (neizmirene plaće i naknade Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, neizmirene obaveze prema dobavljačima), kao i izmirenja istih.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH, a posebno u djelu servisiranja vanjskog duga u skladu sa identificiranim izvorima prihoda.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija dosljedno provode odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH u djelu odobravanja i u djelu izvještavanja o korištenju sredstava tekuće rezerve.*

- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da budžetski korisnici prilikom nabavke robe, vršenja usluga i ustupanja radova postupaju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Takođe je potrebno da prilikom podnošenja budžetskog zahtjeva, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, budžetski korisnici sačine detaljan prijedlog plana nabavke stalnih sredstava usklađen sa planiranim finansijskim sredstvima i isti usklade nakon donošenja Budžeta za fiskalnu godinu.*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te da vrši kontrolu primjene zaključenih ugovora sa bankama u dijelu prenosa sredstava na transakcijske račune, obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije.*
- *Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH u djelu da se utvrdi stanje duga i ostalih obaveza koje u skladu sa navedenim zakonima ostaju u nadležnosti FBiH, kao i da se do rješavanja statusa imovine odredi pravni sljednik institucija koje su u skladu sa navedenim zakonima prešle na državni nivo.*
- *Preporučuje se da Vlada FBiH, u cilju zaštite imovine Federacije BiH, usmjeri svoje aktivnosti na sistemsko rješavanje poslova vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i utvrđivanje tačnog iznos dugova, zaduženja i ostalih obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, za koje je ista odgovorna, u skladu sa zakonskim propisima.*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i na osnovu konstatovanog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.*

Pored naprijed navedenih preporuka, potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme aktivnosti na otklanjanju utvrđenih propusta koji se kontinuirano ponavljaju, iz godine u godinu, a koji su konstatovani u Izvještajima o izvršenoj reviziji Budžeta FBiH i budžetskih korisnika u prethodnim godinama, za koje su date preporuke po kojima nije postupljeno.

4. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2010. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2009. godinu, konstatovano je da se dio propusta ponovio, što znači da **nije postupljeno po preporukama koje se odnose na:**

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u cilju provedbe Zaključka Vlade V broj 492/09 u djelu sagledavanja objektivnih potreba o broju i strukturi uposlenih u federalnim organima i institucijama utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, i donošenja izmjena i dopuna Zakona o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.
- Donošenje od strane budžetskih korisnika Pravilnika o internim kontrolama sa jasno definisanim upravljačko-kontrolnim, administrativno-kontrolnim, računovodstveno internim-kontrolnim postupcima, a posebno postupcima procjene rizika, informisanja, komunikacije i nadgledanja.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija u cilju dosljedne primjene Strategije razvoja javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH (PIFC).
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u dijelu predlaganja izmjena i dopuna neusaglašenih zakonskih propisa zakonodavnom organu FBiH, kao i da za već predložene izmjene i dopune poduzme dodatne aktivnosti na usvajanju istih od strane zakonodavnog organa.
- Izradu Budžeta FBiH od strane Ministarstva finansija u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu usuglašavanja sa budžetskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno.
- Donošenje internog akta od strane Ministarstva finansija kojim će se utvrditi kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici budžeta i sačinjavanje registra korisnika Budžeta FBiH.

- Sačinjavanje planova novčanih tokova od strane Ministarstva finansija, odobravanje tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskih korisnika i izvještavanje istih o odobrenim operativnim planovima u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o Trezoru u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH.
- Izvršavanje Budžeta FBiH od strane Ministarstva finansija u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH.
- Sačinjavanje i dostavljanje izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH.
- Osiguranje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da se svi javni prihodi i primici uplaćuju na Jedinствeni račun trezora i evidentiraju u Glavnu knjigu trezora po izvorima iz kojih potiču, a u cilju istinitog i fer finansijskog izvještavanja o ostvarenim prihodima i primicima Budžeta FBiH.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da budžetski korisnici, koji u okviru svoje djelatnosti ostvaruju javne prihode, u skladu sa zakonskim propisima planiraju, prate i poduzimaju aktivnosti u cilju blagovremene naplate javnih prihoda.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, u dijelu utvrđivanja cijena ugostiteljskih usluga, kako bi se ukupno ostvarenim prihodima mogli pokriti troškovi nastali obavljanjem istih (plaće, amortizacija, itd.), a time isključilo dodatno opterećenje Budžeta FBiH.
- Izvršavanje uvida od strane Ministarstva finansija u cjelokupnu dokumentaciju vezano za alokaciju Specijalnih prava vučenja (SDR) odobrenih BiH od strane MMF-a, a doznačenih u 2009. godini FBiH, u cilju utvrđivanja osnova doznake i namjene, kao i donošenja odluke o raspodjeli i realizaciji navedenih sredstava od strane nadležnog organa.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u cilju dosljedne primjene Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH od strane budžetskih korisnika.
- Poduzimanje od strane Vlade FBiH adekvatnih mjera za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na rješavanju pitanja izvršenih ulaganja u objekte hotel „Hercegovina“ u Mostaru i JP Geodetski zavod BIH u Sarajevu.
- Zaključivanje ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima od strane budžetskih korisnika samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija kako bi ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera dosljedno provodila usvojene programe utroška sredstava.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definisao način izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na realizaciji Zaključka Vlade FBiH broj 588/09, u dijelu analize zakonskih propisa i uredbi o povoljnijem penzionisanju i predlaganju zakona na osnovu kojeg će se na jedinstven način urediti penzionisanje pod povoljnijim uslovima.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH kako bi se u skladu sa Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica i Zakonom o prestanku važenja Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica obezbijedila sredstva za isplatu preostale obaveze po istom.
- Donošenje od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Godišnjeg operativnog programa implementacije poljoprivredne strategije u skladu sa Zakonom o poljoprivredi i Zakonom o novčanim podrškama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Realizovanje novčane podrške u oblasti poljoprivrede u okviru budžetom odobrenih sredstava za fiskalnu godinu.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na dosljednoj primjeni Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine.

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH vezano za realizaciju zaključenog Ugovora o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpex“ d.o.o. i Ugovora o osnivanju zajedničkog društva, kao i potpisanog Protokola.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na dosljednoj primjeni Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH da se izvrši analiza dosadašnje realizacije Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008.-31.12.2012. godine, i u skladu sa konstatovanim poduzmu adekvatne mjere.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na provedbi Odluka o izmirenju obaveza Vlade Federacije BiH malim dioničarima za terminale u Federaciji BiH broj 16/08 i broj 17/08 od 16.01.2008. godine od strane Federalnog ministarstva finansija i Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva.
- Izvršavanje uvida u cjelokupnu dokumentaciju od strane Ministarstva finansija i Ministarstva energije, industrije i rudarstva, u cilju dosljedne primjene Odluke Vlade FBiH o odobravanju prijenosa dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo i izvještavanje Vlade FBiH o istom.
- Osiguranje saradnje Ministarstva finansija sa Federalnim pravobranilaštvom i budžetskim korisnicima, vezano za podignute tužbe protiv Federacije BiH, u dijelu osiguranja pravovremenih informacija u vezi sa planiranjem potrebnih sredstava za izmirenje obaveza po osnovu sudskih presuda, zaključivanja vansudskih nagodbi i poduzimanja svih potrebnih mjera u cilju sprječavanja pokretanja sudskih postupaka.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva prometa i komunikacija, kako bi se sredstva doznačena iz Budžeta FBiH za 2007. godinu Direkciji cesta FBiH za kapitalne investicije efikasno i namjenski utrošila u skladu sa odobrenim Programom utroška sredstava granta.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH da se sredstva ostvarena po osnovu GSM licence planiraju i iskazuju u okviru Budžeta FBiH u skladu sa zakonskim propisima i koriste isključivo za utvrđene namjene, a u skladu sa pravovremeno donesenim programom utroška sredstava.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u dijelu obezbijeđenja relevantne dokumentacije vezano za izvršena ulaganja u objekat „Dom odmora“ Trpanj, objekat JP „Geodetski zavod BiH“ i zgradu koju koristi Parlament FBiH, kako bi se zaštitila sredstva utrošena iz Budžeta FBiH. Poduzimanje aktivnosti od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, izvršavanje uvida u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izvršena ulaganja u navedene objekte, te adekvatna evidentiranja svih ulaganja na odgovarajućim bilansnim pozicijama u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na okončanju izrade cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ od strane nadležnih ministarstava i usvajanja iste od strane Parlamenta FBiH.
- Definisanje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH da se Plan razvojno-investicionih projekata za godinu za koju se donosi Budžet FBiH usvoji od strane Parlamenta FBiH, kao i da se u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, od strane nadležnih ministarstava uspostavi adekvatna koordinacija, nadzor i praćenje implementacije projekata iz njihove nadležnosti.
- Sačinjavanje instrukcije i metodologije od strane Ministarstva finansija koju je potrebno primjeniti prilikom okončanja, odnosno zatvaranja određenog razvojno-investicionog projekta. Navedena preporuka je ispoštovana juna 2011. godine.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u cilju dosljedne primjene odredaba zakonskih i drugih propisa vezanih za utvrđivanje iznosa neizmirenih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga (neizmirene plaće i naknade Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, neizmirene obaveze prema dobavljačima), kao i izmirenja istih.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH kako bi se u skladu sa Zaključkom V broj 902/08 od 23.08.2008. godine izvršila primopredaju dokumentacije vezano za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti.

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH u dijelu blagovremenog raspolaganja sa prikupljenim sredstvima na posebnom računu po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u okviru svojih nadležnosti, kako bi se obaveze po osnovu kredita KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo regulisale u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH, kao i poduzimanje mjera na povratu sredstava u iznosu od 1.739.666 USD isplaćenih na teret Budžeta FBiH.
- Dosljedne provedbe od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da se Izvještaji o izvršenju Budžeta FBiH sačinjavaju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, kao i iskazivanja svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, finansiranja koji pripadaju Budžetu FBiH, sa adekvatnim analizama i obrazloženjima.
- Priznavanje svih rashoda i izdataka u skladu sa članovima 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 4. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.
- Postupanja u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH od strane svih budžetskih korisnika prilikom nabavke robe, vršenja usluga i ustupanja radova, kao i donošenja Plana nabavki za tekuću godinu, sa jasno i precizno utvrđenim vrstama i karakteristikama svih predmeta nabavke.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i utvrđivanje tačnog iznosa dugova, zaduživanja i ostalih obaveza nastalih do 01.01.2006. godine, za koje je Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i dalje odgovorna.
- Dosljednu provedu odredbi Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, kao i jasnog definisanja prava (potraživanja) i obaveze koje se prenose sa Carinske uprave FBiH na Upravu za indirektno oporezivanje, odnosno prava i obaveze koja ostaju FBiH, kao i dosljedne provedbe odredbi Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH.
- Osiguranja od strane Ministarstvo finansija da depozitna banka Budžeta FBiH vrši prenos sredstava na transakcijske račune Budžeta FBiH u skladu sa zaključenim ugovorom.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija na osiguraju da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi, uplaćuju na Jedinstveni račun Trezora.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, da se od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, Federalnog pravobranilaštva i Federalne uprave za inspeksijske poslove poduzmu dodatne aktivnosti na implementaciji Zaključaka Vlade FBiH, u vezi problematike poslovnih prostora koji su preuzeti u nadležnost od Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane.
- Vršenje uvida od strane Ministarstva finansija u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i na osnovu konstatovanog poduzimanje adekvatnih mjera i provođenje odgovarajućih knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija u cilju rješavanja pozajmica datih kantonalnim budžetima u 2001. i 2002. godini, kao i iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja.
- Vršenje uvida od strane Ministarstva finansija u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za otpis potraživanja od Države BiH, potraživanja od Federalne uprave civilne zaštite i potraživanja od Hypo banke d.d. Zenica u cilju utvrđivanja stvarnog činjeničnog stanja.
- Evidentiranje datih sredstava u komisijon Razvojnoj banci FBiH od strane Ministarstva finansija u cilju transparentnog iskazivanja i praćenja potraživanja po pojedinim kreditima datim u komisijon.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija na obezbjeđenju relevantne dokumentacije i utvrđivanju konačne alokacije obaveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije, kao i utvrđivanja ukupnih obaveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS.

- Uvid od strane Ministarstvo finansija u dokumentaciju vezanu za plaćene obaveze po osnovu duga za električnu energiju Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, utvrđivanje stvarnog duga, te pravilno knjigovodstveno evidentiranje.
- Uvid od strane Ministarstva finansija u dokumentaciju vezanu za isknjižavanja obaveza za neizmirene doprinose Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH Zavodu PIO/MIO iz Glavne knjige Trezora, te poduzimanje adekvatnih aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH i ostalih zakonskih propisa.
- Usmjeravanja aktivnosti Vlade FBiH, u cilju zaštite imovine Federacije BiH, na sistemskom rješavanju poslova vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i utvrđivanje tačnog iznos dugova, zaduženja i ostalih obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, za koje je ista odgovorna, u skladu sa zakonskim propisima.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH za 2005. godinu,
- Određivanja pravnog slijednika od strane Vlade FBiH koji bi izvršio preuzimanje cjelokupne dokumentacije vezano za obaveze Prijašnjeg FMO.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija u cilju početka funkcionisanja Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenju podzakonskih akata u skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
- Poduzimanje privremenih mjera za uravnoteženje Budžeta od strane Vlade FBiH, u slučajevima smanjenja prihoda i/ili primitaka budžeta, odnosno povećanja rashoda i/ili izdataka budžeta, te o istom obavjesti Parlament FBiH.
- Donošenju Aneksa kolektivnih ugovora grana i djelatnosti od strane Vlade FBiH i usklađivanju odredaba zakona i drugih propisa kojima su utvrđena pitanja plaća i naknada koje nemaju karakter plaća u cilju dosljedne primjene Zakona o načinu ostvarivanja ušteta u FBiH.
- Preispitivanje opravdanost uvođenja prekovremenog rada, a obračun i isplatu navedene naknade vršiti u skladu sa zakonskim i drugim propisima.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH kako bi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dosljedno ispoštovalo Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, kao i obezbjeđenja adekvatnog nadzora nad primjenom navedenog Zakona, uz dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, Ministarstva finansija i Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata u cilju obezbjeđenja potrebnog iznosa sredstava za izmirenje obaveza nastalih na osnovu utvrđenih prava u skladu sa Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica uz dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH sa nadležnim institucijama u cilju obezbjeđenja potrebnog iznosa sredstava za izmirenje obaveza nastalih na osnovu utvrđenih prava u skladu sa Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica uz dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija u cilju dosljedne provedbe Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a i osiguranja adekvatnih garancija za povrat navedenih sredstava od strane kantona.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, u skladu sa utvrđenim nadležnostima kako bi se osiguralo da resorna ministarstva i implementirajuće institucije, koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata, podnose izvještaje o utrošku sredstava razvojno-investicionih projekata u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija kako bi se servisiranje vanjskog duga vršilo u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH, kao i naplate potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava.

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH putem nadležnog Ministarstva zdravstva u skladu sa zakonskim propisima kako bi se riješilo pitanje imovine, obaveza i potraživanja Zavoda za kontrolu lijekova FBiH, čije su nadležnosti prešle na državni nivo.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na uspostavi Registra preuzetih nekretnina od Zavoda za platni promet FBiH u likvidaciji, kontroli načina korištenja istih od strane korisnika u skladu sa zaključenim ugovorima i podnošenje izvještaja o stanju preuzete imovine.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija u dijelu dosljedne provedbe zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP).

Preporuke po kojima je postupljeno odnose se na:

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstvo finansija, u cilju jedinstvenog regulisanja načina obračuna i isplate naknade plaće za vrijeme porodijskog odsustva, za sve korisnike federalnog budžeta, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
- Evidentiranja doznačenih pozajmica kantonima od strane Ministarstva finansija u Glavnoj knjizi na poziciji dugoročnih plasmana.
- Poduzimanje dodatnih aktivnosti na blagovremenom obezbjeđenju sredstava u Budžetu FBiH prema dinamici dospjeća kamata i glavnica po osnovu emitovanih obveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obaveza po istom, kako ne bi došlo do kašnjenja i dodatnih isplata na teret Budžeta na ime zatezних kamata.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava

Sistem internih kontrola, kao proces koji je utemeljen i vođen od strane menadžmenta budžetskih korisnika, je u najvećim dijelu uspostavljen putem pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pravilnika o internim kontrolnim postupcima i drugih internih akata, koji su doneseni u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika (u daljem tekstu: Smjernice), koje je u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH donijelo Ministarstvo finansija.

Vezano za Pravilnike o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika napominjemo da je Vlada FBiH još u 2009. godini Zaključkom V broj 492/2009 od 08.07.2009. godine u cilju sagledavanja objektivnih potreba o broju i strukturi uposlenih zadužila sve federalne organe da u roku od 30 dana izvrše detaljnu analizu pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i istu dostave Federalnom ministarstvu pravde, koje je trebalo u narednih 30 dana da objedinjenu informaciju uputi Vladi na razmatranje. U skladu sa istim Zaključkom Federalno ministarstvo pravde je bilo dužno da u roku od 30 dana pripremi i Vladi dostavi na razmatranje Zakon o izmjenama i dopunama zakona o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, a u cilju racionalizacije radnih mjesta i poboljšanja organizacione strukture. Navedene aktivnosti nisu izvršene u 2009. godini, a ni u 2010. godini. Provedenom revizijom je konstatovano da je određen broj budžetskih korisnika u toku revidirane godine vršio izmjene i dopune postojećih pravilnika, ili je donio potpune nove pravilnike o unutarnjoj organizaciji. Međutim, izvršenim uvidom u Pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta revidiranih korisnika i njihovu primjenu konstatovano je kod većeg dijela budžetskih korisnika da:

- pravilnicima nisu obuhvaćeni svi poslovi koji su im dati u nadležnost zakonskim i podzakonskim propisima,
- pravilnicima nisu dovoljno jasno definisani poslovi organizacionih jedinica, kao ni opisi poslova i radnih zadataka po sistematizovanim radnim mjestima,
- je značajna nepopunjenost sistematizovanih radnih mjesta,
- nepopunjenost ključnih radnih mjesta (sekretar ministarstva, pomoćnik ministra za određena pitanja, interni revizor).

Izvršenom revizijom dijela budžetskih korisnika nije se mogla potvrditi opravdanost ukupnog broja sistematizovanih radnih mjesta, a kod dijela korisnika naprijed navedeno je imalo za posljedicu angažovanje izvršioca po ugovoru o djelu suprotno zakonskim propisima, obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti institucija komisijski za vrijeme redovnog radnog vremena, a članovima komisija su isplaćivane naknade

iako su isti primali naknadu plaće za redovni rad. Takođe je konstatovano da su pojedini budžetski korisnici obavljali djelatnosti i koje im nisu date u nadležnost zakonskim i podzakonskim propisima, a pojedini budžetski korisnici nisu izvršavali poslove koji su im dati u nadležnost, ili ih nisu izvršavali u razumnom vremenu.

Naprijed navedeno ukazuje na potrebu preispitivanja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika u dijelu da se istim obuhvate svi poslovi koji su im dati u nadležnost zakonskim i podzakonskim propisima, odnosno da se utvrdi stvarno potrebna struktura unutrašnje organizacije, tj. broj organizacionih jedinica, broj radnih mjesta i stvarno potreban broj izvršilaca. U vezi sa navedenim, u revizorskom izvještaju za 2009. godinu dali smo preporuku, po kojoj nije postupljeno.

U skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u FBiH, kao i Smjericama, najveći broj revidiranih budžetskih korisnika je donio Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima. Međutim, uvidom u pravilnike, konstatovano je da istim nisu jasno definisani upravljački, administrativno kontrolni, računovodstveni kontrolni postupci, a posebno postupci procjene rizika i provođenja nadzora od strane menadžmenta. Iako su od strane korisnika doneseni interni pravilnici kojima su uređene kontrole određenih vrsta rashoda i izdataka, konstatovano je da u većini slučajeva nije vršen nadzor nad uspostavljenim kontrolnim aktivnostima u cilju nadgledanja zakonitosti i provođenja internih kontrolnih postupaka i procedura, kao i identifikacije slabosti i poslovnih aktivnosti koje treba poboljšati, kako bi se interni akti izmijenili i prilagodili stvarnim potrebama. Navedeno je imalo odraza na uspostavu funkcionalnog sistema internih kontrola i pojavu nepravilnosti i propusta u radu.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, budžetski korisnici su dužni organizirati internu reviziju u utvrđenom roku. Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 47/08 od 30.07.2008. godine) propisano je da je ministar finansija dužan donijeti Pravilnik o uslovima za obavljanja poslova interne revizije i Pravilnik o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u roku od 4 mjeseca od dana postavljenja direktora Centralne harmonizacione jedinice (u daljem tekstu: CHJ), koja treba da se formira u okviru Ministarstva finansija i koja je trebala da sačini operativne procedure i metodologiju za rad interne revizije. Ministarstvo finansija je tek Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji je u primjeni od početka 2010. godine sistematizovalo kao osnovnu organizacionu jedinicu CHJ, vršilac dužnosti pomoćnika ministra CHJ postavljen je dana 18.11.2010. godine (isti je dana 15.03.2011. godine imenovan na navedenu funkciju). Ostala radna mjesta u CHJ nisu popunjena do završetka revizije. Iako je rukovodilac CHJ u roku od 4 mjeseca bio obavezan predložiti, a Ministar finansija donijeti gore navedene pravilnike, isti do okončanja revizije nisu doneseni. Napominjemo da su i dalje u primjeni propisi doneseni prije stupanja na snagu Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (Pravilnik o internoj reviziji budžetskih korisnika i Odluka o utvrđivanju korisnika Budžeta FBiH za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo finansija). **Navedeno ima značajan uticaj na početak primjene Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH iz razloga što se isti može početi primjenjivati tek poslije donošenja propisa predviđenih navedenim Zakonom.** Takođe, uvidom u provedbu navedenih propisa konstatovano je da je najveći broj korisnika pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovao jedinicu interne revizije (internog revizora), ali nije izvršena popuna istih.

Napominjemo da je u cilju razvoja i jačanja sistema i procedura javne unutrašnje finansijske kontrole (PIFC), Vlada FBiH u junu 2010. godine usvojila Strategiju razvoja javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH. Navedena Strategija obuhvata i Plan aktivnosti za provođenje iste, planom su utvrđeni nosioci i rok završetka pojedinih aktivnosti za period 2010.-2014. godina, a u skladu sa planom Ministarstvo finansija je bilo dužno da u julu 2010. godine popuni CHJ, da skupa sa CHJ u oktobru 2010. godine sačini analizu stanja u oblasti interne revizije i finansijskog upravljanja i kontrole u FBiH, a u decembru 2010. godine donese Program obuke za edukaciju internih revizora. **Nije prezentirana dokumentacija da su provedene aktivnosti utvrđene Planom implementacije Strategije razvoja javne unutrašnje finansijske kontrole za 2010. godinu, a što može imati negativan utjecaj na uspostavu javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH.**

Potrebno ja da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme aktivnosti na donošenju izmjena i dopuna Zakona o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, na usklađivanju pravilnika o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika u skladu sa njihovim zakonskim nadležnostima, utvrđivanju potrebne organizacione strukture i broja izvršilaca, a u cilju povećanja efikasnosti javne uprave.

Potrebno je da se od strane budžetskih korisnika, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH donesu Pravilnici o internim kontrolama–internim kontrolnim postupcima sa jasno definisanim upravljačko-kontrolnim, administrativno-kontrolnim, računovodstveno internim-kontrolnim postupcima, a posebno postupcima procjene rizika, postupcima informisanja, postupcima komunikacije i postupcima nadgledanja.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti na dosljednoj primjeni Strategije razvoja javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH (PIFC), kao i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Vlada FBiH je u prethodnom periodu, u cilju regulisanja načina realizacije sredstava odobrenih budžetskim korisnicima za određene izdatke (putni troškovi, korištenje službenih automobila i izdaci za gorivo, naknade komisijama, troškovi telefona, itd.) donosila akte u okviru svoje nadležnosti (uredbe, odluke, zaključke), kojima su utvrđeni visina izdatka, način realizacije, izvještavanje, kontrola utroška izdataka i istima obavezala budžetske korisnike da donesu interne akte i regulišu način realizacije izdataka u skladu sa donesnim aktima Vlade. Uvidom u implementaciju donesenih akata Vlade konstatovano je da su budžetski korisnici u najvećem broju slučajevi donijeli interne akte u skladu sa aktima Vlade FBiH, ali iste nisu dosljedno primjenjivali, što je imalo za posljedicu da su tokom izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2010. godinu utvrđeni propusti kod korištenja sredstava odobrenih za naprijed navedene izdatke. **Takođe, napominjemo da se od strane Vlade FBiH nije pratilo da li budžetski korisnici dosljedno primjenjuju donesene akte, nije vršena analiza rezultata koji su se trebali postići primjenom istih, zbog čega se ne može potvrditi da je Vlada FBiH donošenjem naprijed navedenih akta uspostavila adekvatnu kontrola nad namjenskim i efikasnim korištenjem javnih sredstava.**

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija prati imlementaciju donesenih akata vezano za regulisanje načina i visine dijela izdataka za materijal i usluge, vrši analizu ostvarenih efekata po osnovu implementacije istih i poduzima adekvatne mjere u cilju uspostavljanja adekvatne kontrole nad efikasnim i namjenskim korištenjem javnih sredstava.

Vezano za obavljanje poslova i zadataka od strane budžetskih korisnika, konstatovano je da poslovi koje isti obavljaju nisu usaglašeni sa nadležnostima utvrđenim postojećim zakonskim propisima, odnosno konstatovana je međusobna neusaglašenost zakonskih propisa kojima je utvrđena nadležnost određenih institucija. Prilikom prijenosa nadležnosti sa postojećih institucija na novoformirane institucije koje su izvršene u prethodnom periodu, ni u toku 2010. godine, nije došlo do izmjena i dopuna propisa u dijelu izmjene nadležnosti postojećih institucija (prijenos nadležnosti za obavljanje inspeksijskog nadzora sa federalnih ministarstava na Federalnu upravu za inspeksijske poslove, prijenos dijela nadležnosti vezanih za strategiju civilne avijacije, aeronautičku inspekciju, dozvole za letenje, aerodromsko rukovođenje i statistiku sa Federalne direkcije za civilnu avijaciju na Direkciju za civilnu avijaciju BiH). Također je uočeno da poslovi koji su dati u nadležnost određenim institucijama od strane Vlade FBiH, nisu usaglašeni sa postojećim zakonskim propisima (prijenos poslova Prijašnjeg FMO iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka u nadležnost Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata). U skladu sa članom 72. Zakona o poljoprivredi nije izvršeno utvrđeno usklađivanje zakonskih propisa iz oblasti poljoprivrede, od čega naročito ističemo neusklađivanje Zakona o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (donesen u 2010. godini, nije implemantiran), kao i obavljanje djelatnosti iz oblasti šumarstva od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, koja nije regulisana zakonskim propisima.

Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim ministarstvima, u okviru utvrđenih nadležnosti i ovlaštenja, poduzme aktivnosti u dijelu predlaganja izmjena i dopuna neusaglašenih zakonskih propisa zakonodavnom organu FBiH, kao i da za već predložene izmjene i dopune poduzme dodatne aktivnosti na usvajanju istih od strane zakonodavnog organa.

5.2 Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu

Budžet FBiH za 2010. godinu, u iznosu od 1.747.272.490 KM, kao i Zakon o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu doneseni su od strane Parlamenta FBiH 22.12.2009. godine. Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2010. godinu donesene su 14.09.2010. godine u iznosu od 1.863.333.532 KM.

Budžetom FBiH za 2010. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2009. godinu	Budžet za 2010. godinu	Izmjene budžeta za 2010. godinu
1	2	3	4	5
I	Prihodi i finansiranje (II+III)	2.075.254.771	1.747.272.490	1.863.333.532
II	Prihodi i primici	1.373.798.985	1.412.272.490	1.455.918.034
III	Rashodi i izdaci	2.075.254.771	1.747.272.490	1.863.333.532
IV	Deficit ((III - II))	701.455.786	335.000.000	417.415.498
V	Finansiranje (od 1 do 7)	701.455.786	335.000.000	417.415.498
1.	WB DPL		87.000.000	87.000.000
2.	MMF-STAND BY TRANŠA III i IV		248.000.000	312.000.000
3.	Evropska komisija			18.415.498
4.	MMF-STAND BY TRANŠA I i II	396.000.000		
5.	Primici od domaćeg zaduživanja	153.975.786		
6.	Primici od sukcesije	120.000.000		
7.	Primici od domaćeg zaduživanja Direkcija cesta i Civilna zaštita	31.480.000		

Uvidom u dokumentaciju vezanu za **izradu Budžeta FBiH za 2010. godinu i donošenje Izmjena i dopuna istog**, konstatovano je kao i prethodnih godina, da je Nacrt Budžeta FBiH za 2010. godinu i prijedlog izmjena i dopuna, sačinjen od strane Ministarstva finansija, bez prethodno izvršenog usaglašavanja sa korisnicima budžetskih sredstava, što je obaveza utvrđena članom 16. Zakona o budžetima u FBiH. **Navedeno je imalo za rezultat da za dio obaveza koje su utvrđene zakonskim i drugim propisima nije planiran odgovarajući iznos sredstava zbog čega je za isplatu transfera Vlada FBiH odobravalala preraspodjele između budžetskih korisnika, i da su za isplatu troškova zaposlenih i materijalnih troškova, u skladu sa odlukama Vlade FBiH, korištena sredstva Tekuće rezerve Vlade FBiH.**

Kao i prethodnim revizijama, kod planiranja Budžeta FBiH za 2010. godinu, sredstava za rad kaznenopopravnih zavoda (KPZ Zenica, KPZ Sarajevo, KPZ Tuzla, KPZ Mostar, KPZ Bihać, KPZ Tomislavgrad) se planiraju u okviru razdjela Federalnog ministarstva pravde, na budžetskoj glavi 1502, i to za sve kaznenopopravne zavode u cjelini, a ne pojedinačno. Ukazujemo da Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da se KPZ-ovi nalaze u sastavu Ministarstva pravde, a da je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH određeno da KPZ-ovi imaju svojstvo pravnih lica. Planiranje na ovakav način ima za posljedicu da raspodjelu Budžetom odobrenih sredstava za KPZ-ove vrši Federalno ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovodioci KPZ-ova nisu direktno odgovorni za planiranje i izvršavanje odobrenog Budžeta.

Pored navedenog, vezano za planiranje za 2010. godinu, ističemo da se vršilo odobravanje budžeta organizacionim jedinicama (koje nemaju svojstvo pravnog lica), a nalaze se u okviru institucija sa svojstvom pravnog lica (Parlament FBiH i Predsjedništvo FBiH).

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, osiguraju da se izrada Budžeta FBiH vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu usuglašavanja sa budžetskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno.

Preporučuje se da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija u skladu sa nadležnostima donesu interni akt kojim će se utvrditi kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici budžeta i sačini registar korisnika Budžeta FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da samostalno planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi budžetskih sredstava.

Vezano za izvršavanje Budžeta FBiH za 2010. godinu, konstatovano je da Ministarstvo finansija, iako je bilo poboljšanja u odnosu na prethodnu godinu, nije dosljedno provodilo odredbe zakonskih i ostalih propisa u dijelu sačinjavanja tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tokova, na osnovu kojih se izvršava Budžet FBiH, tj. da je na adekvatan način planiralo likvidnost Budžeta FBiH u 2010. godini, u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH. Navedenim planovima novčanih tokova se trebao u skladu sa članom 28. i 29. Zakona o budžetima u FBiH, projicirati priliv i odliv sa Jedinstvenog računa Trezora (u daljem tekstu: JRT) i na osnovu istih ministar finansija je bio dužan da odobri mjesečne planove alokacije raspoloživih sredstava budžetskim korisnicima, a Ministarstvo finansija je bilo dužno da budžetskim korisnicima uputi instrukciju za izradu prijedloga operativnih planova za izvršenje budžeta. Iz prezentirane dokumentacije **se ne može potvrditi da su sačinjavani mjesečni planovi alokacije raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima, da su isti odobreni od strane**

ministra finansija ili ovlaštene osobe, kao i da su budžetskim korisnicima upućene instrukcije za pripremu i podnošenje prijedloga operativnih planova u kojima su trebale biti navedene konkretne upute za pripremu i podnošenje istih, sukladno zakonskim i ostalim propisima. Takođe, vezano za odobravanje operativnog budžeta za 2010. godinu konstatovano je da je od strane Ministarstva finansija izvršeno umanjjenje Zakonom odobrenog Budžeta bez prethodno donesenog dokumenta od strane Vlade FBiH u skladu sa zakonskom procedurom.

Uvidom u način izmirivanja budžetskih obaveza u toku fiskalne godine, ne može se potvrditi da su dosljedno poštivane odredbe člana 12. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu, u dijelu izmirenja obaveza po utvrđenim grupama prioriteta za plaćanje. Posebno ističemo da su obaveze iz određene grupe prioriteta izmirivane djelimično, a nije prezentirana dokumentacija, ni kriteriji koji bi potvrdili način izbora obaveza iz iste grupe prioriteta koje će se izmiriti prije ostalih obaveza iz iste grupe.

Potrebno je da Ministarstvo finansija dosljedno poštuje odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o Trezoru u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova, odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskih korisnika i izvještavanja istih o odobrenim operativnim planovima.

Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura da se Budžet FBiH izvršava u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH.

Unutrašnje prestrukturiranje rashoda i izdataka je odobravano budžetskim korisnicima prilikom izvršavanja Budžeta FBiH za 2010. godinu od strane Ministarstva finansija. Članom 33. Zakona o budžetima u FBiH je propisano da Ministarstvo finansija može, na prijedlog budžetskog korisnika donijeti odluku o prestrukturiranju rashoda u okviru ukupnog odobrenog iznosa za korisnika, a najviše do 10% odobrenih rashoda za korisnika, te da će se Zakonom o izvršavanju budžeta regulisati obim i vrste rashoda za prestrukturiranje, međutim istim u 2010. godinu navedeno nije regulisano. Uvidom o odobrene preraspodjele budžetkim korisnicima, u pojedinim slučajevima se ne može potvrditi opravdanost odobrenog prestrukturiranja unutar pozicija transfera koji su se izvršavali temeljem programa odobrenih od strane Vlade FBiH, iz razloga što prethodno Vlada FBiH nije odobrila izmjene navedenih programa. Budžetski korisnici su poslije odobrene preraspodjele realizovali sredstva, a da prethodno od strane Vlade nisu odobrene izmjene i dopune programa utroška transfera u skladu sa zakonskim propisima. Takođe, konstatovano je da se prilikom odobravanja unutrašnje preraspodjele nije u pojedinim slučajevima poštovao utvrđeni limit od 10% odobrenih rashoda.

Potrebno je da Federalno ministarstvo finansija odobrava unutrašnje prestrukturiranje rashoda unutar odobrenog budžeta korisnika u skladu sa ovlaštenjima datim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH.

Izveštaj o izvršenju Budžeta FBiH za period 01.01.2010. do 31.12.2010. godine, koji je od strane Ministarstva finansija dostavljen Vladi FBiH, a od strane Vlade FBiH dostavljen Parlamentu FBiH nije u potpunosti sačinjen u skladu sa članom 74. Zakona o budžetima u FBiH. Isti ne sadrži informacije o početnom stanju Jedinstvenog računa trezora, početnom i završenom stanju imovine, obaveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o jamstvima datim tokom fiskalne godine, kao ni potpune informacije o poduzetim korektivnim radnjama u cilju realiziranja preporuka revizije iz prethodne godine. Posebno ističemo da uz dostavljeni Godišnji izvještaj nije dato adekvatno obrazloženje ostvarenog finansiranja od međunarodnih finansijskih institucija i raspodjele primitaka od finansiranja. U istom nisu navedene ni adekvatne analize i informacije vezane za realizaciju tekućih i kapitalnih transfera, utrošak sredstava tekuće rezerve, utrošak sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT, odnosno nisu dati finansijski podaci ni informacije o razvojno-investicionim projektima i njihovom izvršenju u 2010. godini (iako su isti predviđeni Planom razvojnih projekata za 2010. godinu koji je trebao da predstavlja Aneks Budžeta FBiH za 2010. godinu). Vezano za periodično izvještavanje tokom godine, ni tromjesečni izvještaji o izvršenju budžeta nisu sačinjavani u skladu sa odredbama zakonskih propisa u dijelu prikaza fiskalnog stanja i predlaganja mjera za poboljšanje situacije. Ovakvim načinom izvještavanja korisnici finansijskih izvještaja ne dobivaju jasnu sliku izvršenja Budžeta FBiH, a također ne daju dovoljno osnova nadležnim organima i institucijama za praćenje namjenskog utroška sredstava i poduzimanje adekvatnih mjera i aktivnosti u slučajevima značajnih odstupanja kod izvršenja Budžeta FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, prilikom sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH dosljedno provode odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH.

5.3 Izvršenje Budžeta FBiH za 2010. godinu

5.3.1 Prihodi, primici i finansiranje Budžeta FBiH za 2010. godinu

U Konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje u 2010. godini, iskazani su u iznosu od **1.764.382.402 KM**, što je u odnosu na prihode planirane Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2010. godinu (u daljem tekstu: Izmjene i dopune Budžeta FBiH) od **1.863.333.532 KM** manje za 98.951.130 KM ili za 5,3%. U odnosu na prethodnu godinu isti su ostvareni manje za 224.495.336 KM ili za 11,3%. Umanjenje ostvarenih prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na 2009. godinu je rezultat što je u 2010. godine u Budžetu FBiH ostvareno finansiranje u iznosu od 322.730.600 KM, za razliku od 2009. godine kada je finansiranje iznosilo 746.704.329 KM.

Struktura planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka i finansiranja sa indeksima ostvarenja, iskazana u Konsolidovanim finansijskim izvještajima, daje se u narednoj tabeli:

Rbr	Opis	Budžet za 2010. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2010. godinu	Ostvareno u 2010. godini	Ostvareno u 2009. godini	Index 5/4	Index 5/6
1	2	3	4	5	6	7	8
	Prihodi, primici, finansiranje (A+B)	1.747.272.490	1.863.333.532	1.764.382.402	1.988.877.738	94,7	88,7
	A. Prihodi i primici (od 1 do 2)	1.412.272.490	1.455.918.034	1.441.651.802	1.242.173.409	99,7	116
1.	Prihodi od poreza	1.152.985.140	1.172.985.140	1.186.991.387	1.011.700.126	101	117
2.	Neporezni prihodi	259.287.350	272.932.894	254.660.415	230.473.283	93,3	110
	B. Finansiranje (od 1 do 9)	335.000.000	417.415.498	322.730.600	746.704.329	77,3	43
1.	WB DPL	87.000.000	87.000.000	92.778.339		107	
2.	MMF-STAND BY TRANŠA III i IV	248.000.000	312.000.000	229.876.854		73,7	
3.	Evropska komisija		18.415.498				
4.	Revolving fond			50.959			
5.	Ostali kapitalni primici			24.448	199.254.875		
6.	Primljene otplate zajmova				7.757		
7.	MMF-STAND BY TRANŠA I i II				262.868.063		
8.	Primici od domaćeg zaduživanja (kom. Banke)				185.455.786		
9.	Primici od sukcesije				99.117.848		

Kao što je konstatovano i prethodnom revizijom, vezano za priliv i odliv sredstava sa JRT-a, nisu u cijelosti provedene odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o Trezoru u FBiH u dijelu uplate i evidentiranja u Glavnoj knjizi trezora, kao i finansijskim izvještajima primitaka po osnovu navigacijskih usluga koji se realizuju od strane Federalne direkcije za civilnu avijaciju (7.677.330 KM) i izdataka po osnovu istih (5.105.195 KM), kao i prihoda po osnovu izdavanja GSM licence koji se uplaćuju na poseban račun kod JP Direkcija za ceste FBiH (19.800.000 KM), a odluku o realizaciji istih donosi Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Navedena sredstva, iako su javni prihodi Budžeta FBiH, u skladu sa Odlukama Vlade FBiH preusmjerena su na posebne namjenske transakcijske račune, i ista, kao ni utrošak sredstava sa navedenih transakcijskih računa, nisu iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima, kao ni u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Potrebno je da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi uplaćuju na Jedinствени račun Trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora po izvorima iz kojih potiču i iskazuju u konsolidovanom godišnjem izvještaju Budžeta FBiH.

5.3.1.1 Prihodi od poreza

Struktura iskazanih prihoda, u konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2010. godinu	Ostvareno u 2010. godini	Ostvareno u 2009. godini	Index 4/3	Index 4/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	81.820.326	95.396.107	63.977.551	117	149
2.	Ostali porezi		258.365	541.836		47,7
3.	Uvozne pristojbe (carine)		55.825	45.460		123
4.	Prihodi od indirektnih poreza	1.091.164.814	1.091.281.090	947.135.279	100	115
Ukupno prihodi od poreza (od 1 do 4)		1.172.985.140	1.186.991.387	1.011.700.126	101	117

U okviru poreznih prihoda najznačajniju stavku predstavljaju prihodi od indirektnih poreza (carine, akcize, porez na promet i putarine), koji se sa Jedinštenog računa Uprave za indirektno oporezivanje raspoređuju na Poseban račun FBiH za servisiranje vanjskog duga, otvoren u Centralnoj banci BiH i Poseban račun za raspodjelu prihoda sa jedinstvenog računa, za korisnike u FBiH. Raspodjela prihoda sa Posebnog računa za raspodjelu prihoda sa JR između korisnika u FBiH se vrši na osnovu koeficijenata utvrđenih Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH («Sl. novine FBiH», broj 22/06 i 43/08), a pripadajući dio Budžetu FBiH se uplaćuje na Jedinštveni račun trezora FBiH. Porezni prihodi su u 2010. godini u odnosu na prethodnu godinu ostvareni više za 144.145.811 KM. **Ministarstvo finansija je u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH** nadležno za nadzor nad promjenom istog, kao i nad raspodjelom ostvarenih prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju Federaciji BiH. Iz prezentirane dokumentacije je konstatovano je da Ministarstvo finansija vodi pomoćne evidencije raspodjele prihoda, međutim nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se priliv i odliv sredstava Posebnog računa za raspodjelu prihoda i tri posebna računa za pripadajući dio kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste evidentira u Glavnoj knjizi Trezora, a na osnovu čega bi se izvršio uvid u dosljednu primjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH, **odnosno kako bi se potvrdilo da je uspostavljena adekvatna kontrola nad raspodjelom sredstava doznačenih sa Jedinštenog računa Uprave za indirektno oporezivanje.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija u skladu sa nadležnostima poduzme aktivnosti na knjigovodstvenom evidentiranju u Glavnoj knjizi Trezora, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, prometa sredstava na transakcijskim računima ostvarenim po osnovu pripadajućeg dijela indirektnih poreza i njihove raspodjele u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH.

Prihodi od poreza na dobit banaka i drugih finansijskih institucija, organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću kojima je to jedina djelatnost ostvareni su u iznosu od 95.396.107 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 31.418.556 KM.

5.3.1.2 Neporezni prihodi

Struktura neporeznih prihoda, iskazanih u konsolidovanim finansijskim izvještajima, je slijedeća:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2010. godinu	Ostvareno u 2010. godini	Ostvareno u 2009. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
a) Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine		214.663.306	185.073.003	161.839.173	86,2	114
b) Naknade i takse od pružanja javnih usluga		44.657.906	60.448.314	57.360.813	135	105
1.	Administrativne takse	6.242.209	8.326.203	9.818.334	133	84,8
2.	Sudske takse	83.477	37.853	68.782	45	55
3.	Ostale budžetske (federalne) naknade	5.687.340	7.367.462	5.945.170	130	124
4.	Posebne naknade i takse	14.093.261	13.362.299	13.373.008	94,8	99,9
5.	Prihodi od pružanja javnih usluga	18.431.619	17.975.083	18.140.162	97,5	99,1
6.	Ostali neporezni prihodi-neplanirane uplate	120.000	13.379.414	10.015.357		134
c) Novčane kazne		13.611.682	9.139.098	11.273.297	67,1	81,1
Ukupno neporezni prihodi (a+b+c)		272.932.894	254.660.415	230.473.283	93,3	110

Neporezni prihodi u 2010. godini ostvareni su u iznosu od 254.660.415 KM, što je u odnosu na planirane prihode manje za 18.272.479 KM. U odnosu na 2009. godinu isti su ostvareni u iznosu većem za 24.187.132 KM.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine su ostvareni u iznosu od 185.073.003 KM, što je u odnosu na plan manje za 13,8%. Najveću stavku u okviru navedenih prihoda čine prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnim preduzećima i finansijskim institucijama, koji su ostvareni u iznosu od 135.158.114 KM, što je u odnosu na plan od 148.700.000 KM ostvarenje od 90,9%. Uplate su izvršene od strane preduzeća: BH Telecom (99.004.777 KM), Elektroprivreda BiH Sarajevo (22.129.207 KM), Elektroprivreda HZHB Mostar (8.349.146 KM), Međunarodni aerodrom Sarajevo (3.500.000 KM), Fabrika Duhana Sarajevo (2.045.912 KM) i BOR Banka (129.072 KM). **Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Ministarstvo finansija pratilo ostvarenje navedenih prihoda u odnosu na plan, izvještavalo Vladu FBiH o izvršenju, u cilju poduzimanja aktivnosti od strane iste prema preduzećima u kojima FBiH ima udjele i pravo na učešće u raspodjeli dividendi i uplate pripadajućih dividendi i profita u Budžet FBiH.**

Prihodi od povrata anuiteta od krajnjih korisnika za otplatu kredita, iskazani su u okviru prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine, u iznosu od 41.824.846 KM, što u odnosu na Izmjene i dopune Budžeta od 61.497.826 KM predstavlja ostvarenje od 68%. **Ističemo da su ukupna potraživanja Budžeta FBiH po navedenom osnovu na dan 31.12.2010. godine iskazana u iznosu od 67.656.948 KM, a izvršenom revizijom se nije moglo potvrditi da su poduzimane sve zakonske mjere za naplatu istih.**

Naknade i takse od pružanja javnih usluga su iskazane u iznosu od 60.448.314 KM, što je u odnosu na plan više za 15.790.408 KM. Dio naknada i taksi koje predstavljaju prihod Budžeta FBiH se ostvaruju u okviru zakonske nadležnosti određenih federalnih ministarstava ili federalnih uprava, međutim **nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se vrši adekvatno planiranje navedenih sredstava kako u okviru finansijskog plana budžetskih korisnika, tako i Budžeta FBiH, da se prati izvršenje istih i poduzimaju aktivnosti na naplati u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.** Skrećemo pažnju da u okviru administrativnih taksi, nije iskazan prihod ostvaren od Posebne takse za izmirenje duga Ruskoj Federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu od 1992-1995. godine, koji se naplaćuje na osnovu Odluke Vlade FBiH. Isti je ostvaren u iznosu od 1.460.147 KM, a u finansijskim izvještajima nije iskazan. **Navedeno je posljedica što je, prilikom doznačavanja sredstava Energoinvest-u d.d. Sarajevo, za izmirenje duga Ruskoj Federaciji, ostvarenih po osnovu naprijed navedene takse, vršen storno na poziciji iskazanih prihoda i na poziciji prikupljenih sredstava iskazanih na transakcijskom podračunu, što nije u skladu sa zakonskim propisima.**

U okviru Posebnih naknada i taksi iskazani su prihodi od priređivanja igara na sreću u iznosu od 2.316.550 KM. Isti su manji su u odnosu na prošlu godinu za 336.050 KM, a smanjenje je konstatovano i prethodne godine. Za realizaciju istih je nadležno Ministarstvo finansija u skladu sa Zakonom o igrama na sreću („Službene novine FBiH“, broj 01/02). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, **konstatovano je da Ministarstvo finansija nije ustrojilo pomoćnu evidenciju izdatih odobrenja za priređivanje igara na sreću** (koja bi davala informaciju o vremenskom periodu važenja izdatih odobrenja i uplaćenju naknadi), kao i da nije vršilo usaglašavanje ostvarenih prihoda tokom 2010. godine sa Glavnom knjigom Trezora, u cilju osiguranja uplate ovih prihoda na JRT. Iako je članom 87. Zakona o igrama na sreću propisano da nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona vrši Ministarstvo finansija, nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je od strane istog vršen nadzor.

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja budžetskih korisnika, kao i uvidom u prezentiranu dokumentaciju Ministarstva finansija, ne može se potvrditi da su od strane istog poduzete adekvatne aktivnosti, utvrđene Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa JRT-a, u cilju nadzora nad prikupljanjem javnih prihoda, kontinuirane analize ostvarenja i predlaganja mjera za veću naplatu istih. Također, u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu i Izvještaju o ostvarenim i raspoređenim javnim prihodima za period januar-decembar 2010. godine, sačinjenim od strane Ministarstva finansija, nisu iskazani svi prihodi Budžeta FBiH ostvareni u 2010. godini, nije data analiza ostvarenih budžetskih prihoda, niti su utvrđeni razlozi odstupanja izvršenja prihoda u odnosu na plan. **Zbog svega naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da iskazani prihodi u konsolidovanom finansijskim izvještajima, odražavaju tačan i istinit prikaz ostvarenja prihoda u 2010. godini, koji se u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH smatraju javnim prihodima Federacije BiH, trebaju uplaćivati na JRT i iskazivati u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima.**

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima, osiguraju da se svi javni prihodi i primici uplaćuju na Jedinствeni račun trezora i evidentiraju u Glavnu knjigu trezora po izvorima iz kojih potiču, a u cilju istinitog i fer finansijskog izvještavanja o ostvarenim prihodima i primicima Budžeta FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo finansija, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, prati i analizira ostvarenje svih javnih prihoda Federacije BiH, i predlaže aktivnosti nadležnim organima i institucijama za bolju naplatu istih.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti da budžetski korisnici, koji u okviru svoje djelatnosti ostvaruju javne prihode, u skladu sa zakonskim propisima planiraju, prate i poduzimaju aktivnosti u cilju blagovremene naplate javnih prihoda.

5.3.1.3 Finansiranje

Dugoročni krediti i zajmovi od međunarodnih finansijskih institucija su iskazani u iznosu od 322.655.192 KM, što u odnosu na Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2010. godinu od 417.415.498 KM predstavlja ostvarenje od 77,3%.

Primici od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) po III Stand by aranžmanu na kreditnoj osnovi iskazani su u iznosu od 229.876.854 KM, a odnose se na doznaku druge i dijela treće tranše iz III Stand by aranžmana. Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2010. godinu je bila predviđena doznaka treće i četvrte tranše u ukupnom iznosu od 312.000.000 KM, a obzirom da druga tranša, koja je bila planirana Budžetom FBiH za 2009. godinu, nije doznačena u 2009. godini, ista je doznačena u 2010. godini. **Napominjemo da su, prema pomoćnoj evidenciji, servisni troškovi po navedenom kreditu u toku 2010. godine iznosili 7.685.682 KM, a da ukupni servisni troškovi nastali u 2009. i 2010. godini iznose 10.915.674 KM.**

Dugoročni krediti od Svjetske banke su iskazani u iznosu od 92.778.338 KM, isti su bili Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH planirani od 87.000.000 KM. Sredstva su doznačena po osnovu kredita od Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA) za finansiranje razvojnih politika javne potrošnje koji je ostvaren u iznosu od 56.139.677 KM i kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) za finansiranje razvojnih politika javne potrošnje od 36.638.661 KM.

Dugoročni kredit od Evropske komisije nije realizovan u 2010. godini, a isti je Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2010. godinu bio planiran u iznosu od 18.415.498 KM.

5.3.2 Rashodi i izdaci Budžeta FBiH za 2010. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2010. godini, iskazani su u iznosu od 1.734.227.815 KM, što je u odnosu na odobrene Izmjene i dopune Budžeta FBiH od 1.863.333.532 KM manje za 129.105.717 KM ili 6,9%.

Struktura rashoda i izdataka, iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2010. godinu	Ostvareno u 2010. godini	Ostvareno u 2009. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
	UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III)	1.863.333.532	1.734.227.815	1.708.898.962	93,1	101,4
	I TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d +e+f)	1.472.031.230	1.412.173.485	1.173.845.652	95,9	120,3
a)	Plaće, naknade zaposlenih i skupštinskih zastupnika (od 1 do 2)	208.506.017	199.232.777	207.234.183	95,6	96,1
1.	Bruto plaće i naknade	175.290.379	172.226.213	173.530.671	98,3	99,2
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	33.215.638	27.006.564	33.703.512	81,3	80,1
b)	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (3)	21.412.756	20.762.253	20.930.588	96,9	99,2
3.	Doprinosi poslodavca	21.412.756	20.762.253	20.930.588	96,9	99,2
c)	Izdaci za materijal i usluge (od 4 do12)	112.322.609	85.722.654	63.284.188	76,3	136
4.	Putni troškovi	5.216.907	4.122.139	3.829.530	79,0	108
5.	Izdaci za energiju	6.899.646	5.225.933	5.145.141	75,7	102
6.	Izdaci za komunalne usluge	6.311.651	5.761.563	5.475.994	91,3	105
7.	Nabava materijala	14.660.972	12.215.150	11.228.745	83,3	109

8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	2.787.597	2.263.523	1.978.354	81,2	114
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	8.408.617	5.259.914	5.502.296	60,1	95,6
10.	Izdaci za tekuće održavanje	6.631.467	6.112.942	4.179.345	92,2	146
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	1.954.139	1.542.612	1.395.792	78,9	111
12.	Ugovorene usluge	59.451.613	43.218.878	24.548.991	72,7	176
d)	Tekući transferi (od 13 do 18)	1.029.183.133	1.036.496.237	814.192.631	100,7	127,3
13.	Transferi drugim nivoima vlasti	52.591.488	52.549.982	22.814.429	99,9	230
14.	Transferi pojedincima	719.782.105	741.179.719	599.717.396	102,9	124
15.	Transferi neprofitnim organizacijama	91.980.861	87.764.612	70.030.598	95,4	125
16.	Transferi javnim poduzećima	133.414.402	131.910.993	108.438.373	98,9	122
17.	Ostali transferi-povrat i drugo	23.409.277	15.108.831	9.091.835	64,5	166
18.	Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta	8.005.000	7.982.100	4.100.000	99,7	195
e)	Kapitalni transferi (od 19 do 20)	8.261.061	8.492.494	3.092.765	102,8	275
19.	Kapitalni transferi drugim nivoima vlade	3.411.008	3.603.587	1.147.765	105,7	314
20.	Kapitalni transferi pojedincima	4.850.053	4.888.907	1.945.000	100,8	251
f)	Izdaci za kamate i ostale naknade (od 21 do 24)	92.345.654	61.467.070	65.111.297	66,6	94,4
21.	Kamate na kredite primljene kroz Državu	89.187.502	58.494.558	58.872.076	65,6	99,4
22.	Kamate-INO dug - direktne obaveze FBiH	3.158.152	2.972.512	2.710.267	94,1	110
23.	Kamate-domaće pozajmljivanje			3.144.014		
24.	Naknade-domaće pozajmljivanje			384.940		
II	IZDACI (g+h+i)	383.757.531	322.054.330	535.053.310	83,9	60,1
g)	Nabava stalnih sredstava (od 25 do 31)	53.448.126	79.935.707	55.532.532	149,6	144
25.	Nabavka zemljišta i višegodišnjih zasada	1.000	28.449.068	6.314.377		
26.	Nabavka građevina	11.641.000	8.593.403	12.523.757	73,8	68,6
27.	Ceste i mostovi na autocesti	7.000.000	8.568.250	18.444.199	122,4	46,5
28.	Nabavka opreme	16.975.258	13.961.216	7.319.770	82,2	191
29.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	3.701.000	3.673.864	1.999.684	99,3	184
30.	Nabavka sredstava u obliku prava	7.974.710	8.949.608	4.946.685	112,2	181
31.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	6.155.158	7.740.298	3.984.060	125,8	194
h)	Pozajmljivanje i učešće u dionicama (32-34)	65.245.698	5.857.829	136.614.003	8,9	4,3
32.	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	45.254.214	178.000	128.000.000	0,4	
33.	Učešće u projektima koje finansira međunarodna zajednica	16.991.484	3.131.364	4.214.003	18,4	74,3
34.	Pozajmica za poticaj razvoja poduz. i obrta	3.000.000	2.548.465	4.400.000	84,9	57,9
i)	Otplata dugova (od 35 do 38)	265.063.707	236.260.794	342.906.775	89,1	68,9
35.	Otplate dugova primljenih kroz državu	147.974.383	130.334.036	94.191.146	88,1	138,4
36.	Direktne obaveze Federacije-INO dug	3.257.594	3.078.628	2.932.025	94,5	105
37.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	8.931.730	9.994.000	185.961.786	111,9	5,4
37.1	Otplata pozaj.- Komercijalne banke			153.975.786		
37.2	Otplata pozaj.- JP AIR BOSNA	4.937.730	6.000.000	4.500.000	121,5	133
37.3	Otplata pozaj.- Fed. uprava civilne zaštite	3.994.000	3.994.000	7.506.000	100	53,2
37.4	Otplata pozaj.- Federaln direkcija cesta			19.980.000		
38.	Otplata unutrašnjeg duga	104.900.000	92.854.130	59.821.819	88,5	155
38.1	Obaveze prema zaposlenicima	3.000.000	1.157.922	1.074.669	38,6	108
38.2	Obaveze prema dobavljačima	2.000.000	31.493	169.429	1,6	18,6
38.3	Obaveze za staru deviznu štednju	95.100.000	86.864.054	58.577.721	91,3	148
38.4	Ratna potraživanja	4.800.000	4.800.661	0	100,0	
III	TEKUĆA REZERVA	7.544.771				

Učešće pojedinačnih rashoda i izdataka u ukupno iskazanim rashodima i izdacima je sljedeće: tekući transferi 59,77%; otplate primljenih kredita 13,62%; plaće i naknade troškova zaposlenih 11,49%; izdaci za materijal i usluge 4,94 %; izdaci za nabavku stalnih sredstava 4,61%; izdaci za kamate 3,54%; doprinosi poslodavca 1,18%; kapitalni transferi 0,49%; pozajmljivanje i učešće u dionicama 0,34%.

Napominjemo da iskazani podaci u navedenoj tabeli ne odražavaju stvarno stanje rashoda i izdataka Budžeta FBiH za 2010. godinu, iz razloga što u finansijskim izvještajima nisu iskazani ostvareni rashodi i izdaci koji se odnose na izdatke po osnovu trošenja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence, te izdaci po osnovu trošenja sredstava prikupljenih po osnovu navigacijskih i drugih usluga.

5.3.2.1 Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 1.403.680.991 KM. Strukturu navedenih troškova čine: tekući transferi 73,84%, izdaci za plaće i naknade 14,19%, izdaci za materijal i usluge 6,11%, izdaci za kamate 4,38%, doprinosi poslodavca 1,48%.

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih su iskazane su u iznosu od 199.232.777 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 208.506.017 KM predstavlja ostvarenje od 95,6%. U odnosu na prethodnu, 2009. godinu bruto plaće i naknade su iskazane manje za 8.001.406 KM. Na dan 31.12.2010. godine broj uposlenih u federalnim organima uprave bio je 7.125, dok je na isti dan 2009. godine bilo uposleno 6.993 djelatnika, što predstavlja povećanje na kraju godine u odnosu na prethodnu godinu za 132 uposlenika. Imajući u vidu da je Institucija ombudsmena FBiH, koja je imala 20 uposlenih, od 01.01.2010. godine prešla na državni nivo, to znači da je povećanje broja uposlenih u federalnim organima za 152 uposlenika.

Napominjemo, u cilju ostvarivanja ušteta u Budžetu FBiH, Vlada FBiH je u toku 2009. godine donijela određene akte, kojima je izvršeno umanjjenje plaća uposlenih, kao i dijela naknada koje nemaju karakter plaće (naknade za topli obrok i regres), a na osnovu kojih je vršen obračun i isplata plaća za period januar-juli 2010. godine, do donošenja Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Obračun i isplata plaća za državne službenike i namještenike, zaposlene u institucijama i ustanovama FBiH, za period januar-juli 2010. godine vršen je na osnovu Odluke Vlade FBiH o izmjenama odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u federalnim organima državne službe i Odluke Vlade FBiH o izmjenama odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u federalnim organima državne službe, koje su imale za rezultat smanjenje plaća zaposlenika i osiguranje ušteta u Budžetu FBiH. Navedene Odluke Vlada FBiH je donijela pozivajući se na Zakon o načinu ostvarivanja ušteta u FBiH, ali bez prethodno potpisanog Aneksa kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, kako je propisano navedenim Zakonom. Takođe, u navedenom periodu **obračun naknade za ishranu tokom rada (topli obrok) je vršen u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, a **regres za godišnji odmor za 2010. godinu** je isplaćen u visini od 50%, a da prethodno nije izvršena izmjena Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti kojim je utvrđeno da topli obrok iznosi najmanje od 2% prosječne plaće u FBiH, a regres najmanje 70% plaće službenika ili najmanje u visini prosječne plaće isplaćene u Federaciji za prethodna tri mjeseca, prije donošenja odluke o regresu, ako je to za službenika povoljnije. **Imajući u vidu naprijed navedeno može se konstatovati da je izvršeno umanjjenje naprijed navedenih naknada, a da prethodno nisu izvršene izmjene i dopune zakonskih i ostalih akata kojima je regulisano pitanje obračuna plaća i naknada. Navedeno je imalo za posljedicu pokretanje sudskih postupaka** od strane Samostalnog sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH protiv Federacije BiH, te donošenje rješenja od strane Općinskog suda Sarajevo i Kantonalnog suda Sarajevo, u kojima se Federaciji BiH izriču mjere osiguranja i nalaže da se obračun i isplata plaća vrše bez umanjjenja. Prema prezentiranoj dokumentaciji, o navedenom Vlada FBiH je raspravljala na sjednici 28.06.2010. godine, donijela određene Zaključke u cilju prevazilaženja problema, međutim nisu poduzete adekvatne aktivnosti. Takođe, Federalno ministarstvo finansija je Vladi dostavilo Inicijativu za rješavanje potraživanja iz radnog odnosa federalnih budžetskih korisnika, u kojoj je navedeno da su u toku sudski postupci po tužbama većine uposlenika institucija koje se finansiraju iz federalnog budžeta, a kojima je izvršeno umanjjenje plaće po osnovu naprijed navedenih akata, i da su već za pojedine sudske postupke donesene i izvršene sudske presude u korist uposlenika. Razmatrajući navedenu Inicijativu, Vlada FBiH je 02.12.2010. godine donijela Zaključak V broj 1081/10, u skladu sa kojim nije postupljano. **Imajući u vidu da se raspolagalo relevantnim informacijama vezano za sudske postupke po tužbama uposlenika federalnih institucija po osnovu umanjjenja plaća i naknada, da su od strane Vlade FBiH donošeni određeni akti vezani za rješavanje pitanje istih, iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da su poduzete adekvatne mjere u djelu cjelovitog rješavanja pitanja pokrenutih sudskih postupaka i donesenih sudskih presuda i izvršnih rješenja. Navedeno ima značajnost zbog izvjesnosti sudskih presuda na teret Budžeta FBiH po osnovu podnesenih tužbi, iznosa sudskih troškova i zatezних kamata koji će proisteci iz navedenog, a koji će opteretiti Budžet FBiH u narednom periodu.****

Potrebno je da Vlada FBiH, skupa sa nadležnim ministarstvima, poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi od strane uposlenika po osnovu umanjjenja plaća i naknada koje nemaju karakter plaće, a u cilju smanjenja troškova kamata i troškova sudskih postupaka.

Vežano za **obračun i isplatu plaće po osnovu ocjene rada za rukovodeće državne službenike** konstatovano je da Komisija za ocjenjivanje rukovodećih državnih službenika koje postavlja ili imenuje Vlada FBiH nije ocjenila sve rukovodeće državne službenike za 2009. godinu. Međutim, Vlada FBiH je donijela Zaključak V broj 1003/10 (od 22.12.2010. godine) kojim je utvrdila da rukovodeći državni službenici koji su u 2009. godini ostvarili pravo na uvećanje plaće po osnovu ocjena o radu za 2008. i 2007. godinu, imaju pravo na uvećanje plaće za period od 01.01.2010. godine do stupanja na snagu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH (30.07.2010. godine). Izvršenom revizijom je utvrđeno da je dijelu rukovodećih državnih službenika u periodu 01.01.-31.07.2010. godine vršena isplata uvećane plaće po osnovu ocjene rada bez zakonskog osnova za isto, a dijelu službenika je uvećanje plaće po osnovu ocjene rada retroaktivno obračunato i isplaćeno u decembru 2010. godine. **Donošenje pomenutog Zaključka, isplata uvećane plaće bez prethodno donesenog rješenja o ocjeni za 2009. godinu i bez rješenja o povećanju plaće po osnovu ocjene nije u skladu sa članom 40. Zakona o državnoj službi u FBiH, prema kojem se pravo na povećanje plaće u tekućoj godini ostvaruje na bazi ocjene u posljednje dvije uzastopne godine (u navedenom slučaju 2009. i 2008. godina).**

Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima, preispita opravdanosti isplate plaće po osnovu ocjene rada za rukovodeće državne službenike izvršene na osnovu Zaključka V broj 1003/10 od 22.12.2010. godine.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 85.722.654 KM, što u odnosu na planirana sredstva Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH od 112.322.609 KM predstavlja ostvarenje od 76,3%. **U odnosu na prošlu 2009. godinu ovi izdaci su ostvareni više za 22.438.466 KM, odnosno za 35,5%.** Značajno povećanje u odnosu na 2009. godinu je iskazano kod: ugovorenih usluga (povećanje za 18.669.887 KM), izdataka za tekuće održavanje (1.933.597 KM), nabavke materijala (986.405 KM), putnih troškova (291.609 KM), komunalnih usluga (285.569 KM), usluga prevoza i goriva (285.169 KM), izdataka osiguranja i bankarskih usluga (146.820 KM), izdataka za energiju (80.792 KM). Iako su budžetski korisnici donijeli najveći broj internih akata kojim je utvrđen način i kontrola raspolaganja odobrenim budžetskim sredstvima, nakon provedene revizije ne može se potvrditi da se doneseni akti u potpunosti implementiraju, a što znači da u okviru navedenih troškova nije uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola. Navedeno se posebno odnosi na putne troškove, troškove telefona, izdatke za gorivo, ugovore o djelu, naknade komisijama, troškove reprezentacije.

Putni troškovi su iskazani u iznosu od 4.122.139 KM, što predstavlja u odnosu na planirana sredstva od 5.216.907 KM ostvarenje od 79%. U odnosu na 2009. godinu putni troškovi su povećani za 292.609 KM ili za 7,6% (povećanje se odnosi na putne troškove u inostranstvo 285.507 KM i putne troškove u zemlji 7.102 KM). Izvršenom revizijom su konstatovani propusti kod djela korisnika, najčešće kod obračuna putnih troškova u inostranstvo, i to u djelu neprilaganja poziva organizatora ili druge dokumentacija iz koje bi se utvrdilo koje troškove snosi organizator, nenavođenja vremena polaska i povratka sa službenog puta, ni vremena prelaska granice u cilju pravilnog obračuna dnevnica, pravljanja troškova reprezentacije za koje nije navadena svrha nastanka, itd. Konstatovano je da najveći broj budžetskih korisnika nije internim aktima utvrdio obavezu podnošenja pismenog izvještaja o obavljenom putovanju, niti su uposlenici podnosili izvještaj o službenom putu i rezultatima postignutim obavljanjem istog, zbog čega se nije mogla potvrditi opravdanost dijela nastalih izdataka službenog puta. Navedeno se posebno odnosi na pravljanje troškova po osnovu obavljenog službenog putovanja u inostranstvo.

Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti, osigura da budžetski korisnici prilikom obračuna putnih troškova dosljedno primjenjuju Uredbu o naknadama troškova za službena putovanja, te da Uredbom propiše obavezu da se uz obračun putnih troškova podnosi pismeni izvještaj o obavljenom službenom putovanju.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu od 4.280.239 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prošlu godinu za 148.427 KM. Uvidom u primjenu Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH, kao i internih akata budžetskih korisnika, utvrđeno je da dio korisnika nije u cijelosti postupao sa odredbama istih, u dijelu ograničavanja iznosa troškova fiksnih i mobilnih telefona. Pored navedenog, konstatovano je da su odobravani troškovi za mobilne telefone preko utvrđenog limita na teret budžetskih sredstava, bez detaljnog obrazloženja povećanog obima poslova i razloga nastanka uvećanih troškova. Ovi nedostaci su konstatovani kod značajnog broja budžetskih korisnika.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da budžetski korisnici dosljedno primjenjuju Zaključak o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Izdaci za gorivo, materijal i usluge za održavanje vozila iskazani su u iznosu od 3.397.873 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na 2009. godinu za 528.495 KM. Na izdatke za gorivo se odnosi 1.986.794 KM. Vlada FBiH je 13.05.2009. godine donijela Uredbu o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, u skladu sa kojom su budžetski korisnici donijeli interne pravilnike o upotrebi službenih putničkih automobila. Provedenom revizijom konstatovano je da se donesena Uredba i interni pravilnici nisu dosljedno primjenjivali, posebno u djelu: izdavanja putnih naloga, vođenja evidencije na propisanom PN4 obrascu (relacija kretanja, pređeni put po relaciji, datum polaska i dolaska, utrošeno gorivo), parkiranja automobila na predviđeno mjesto za parkiranje, korištenja utomobila samo za službene svrhe i kontrole utroška goriva. Ovi nedostaci su konstatovani kod značajnog broja revidiranih budžetskih korisnika.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH od strane korisnika budžeta u FBiH.

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu 5.259.914 KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 242.382 KM. U navedenom iznosu najznačajniju stavku čine izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 3.837.288 KM, i isti su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 68.682 KM. U prethodnom periodu od strane Vlade FBiH poduzimane su aktivnosti na rješavanju smještaja dijela federalnih institucija u Mostaru i u Sarajevu, i angažovana značajna budžetska sredstva na kupovini devastirane zgrade hotela „Hercegovina“ u Mostaru u iznosu od 3.000.000 KM (2007. godina) i adaptaciji poslovnog objekta JP Geodetski zavod u Sarajevu u iznosu 3.566.891 KM (2007. i 2008. godina). Od strane Vlade FBiH i Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH nisu poduzete adekvatne mjere na okončanju započetih aktivnosti za rješavanje smještaja federalnih institucija u objekte u koje su izvršena navedena ulaganja. Navedeno ima posebnu značajnost obzirom na iznos sredstava koji se isplaćuje za smještaj federalnih institucija, od čega su samo za unajmljivanje poslovnih prostora u Mostaru u 2010. godini iskazani izdaci u iznosu od 836.741 KM. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da su u 2010. godini poduzimane adekvatne mjere u cilju smanjenja troškova po naprijed navedenom osnovu, odnosno racionalnijem i efikasnijem korištenju budžetskih sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme adekvatnije mjere za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija, a u cilju racionalizacije troškova unajmljivanja imovine, kao i efikasnijeg i funkcionalnijeg rada organa i institucija.

Potrebno je da Vlada FBiH, putem nadležnih institucija, poduzme aktivnosti na rješavanju pitanja izvršenih ulaganja u objekte hotel „Hercegovina“ u Mostaru i JP Geodetski zavod BIH u Sarajevu, u cilju zaštite i efikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Ugovorene i druge posebne usluge su iskazane u iznosu od 43.218.878 KM, što je povećanje u odnosu na 2009. godinu za 18.669.887 KM. Najznačajnije povećanje u odnosu na 2009. godinu je ostvareno kod: zateznih kamata (povećanje za 10.106.089 KM), izdataka za PDV (4.424.792 KM), ostalih stručnih usluga (1.217.986 KM), troškova spora (947.316 KM), usluga medija (756.455 KM), izdataka za rad u komisijama (606.940 KM), usluga stručnog obrazovanja (366.148 KM), ostalih izdataka (303.131 KM), usluga javnog informisanja i odnosa sa javnošću (194.561 KM), ugovora o djelu (131.118 KM).

Naknade za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima iskazane su u neto iznosu od 2.674.464 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 606.940 KM ili 29,4%. Uvidom u dokumentaciju vezano za isplatu naknade komisija - radnih tijela kod revidiranih budžetskih korisnika konstatovali smo nedosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Odluka), u dijelu: isplate naknade uposlenicima u federalnim ministarstvima i drugim federalnim organima državne službe za radna tijela osnovana radi izvršavanja poslova koji su utvrđeni kao redovni poslovi u skladu sa djelokrugom federalnog organa državne službe; definisanja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade za članove radnih tijela; isplate naknade po izvršenju datog zadatka u utvrđenim rokovima; isplatu naknade za rad u radnim tijelima za koje se nije moglo potvrditi da su radili poslije

redovnog radnog vremena; kao i u dijelu više isplaćene naknade članovima komisija u odnosu na ukupno propisanu godišnju naknadu. Također, se ne može potvrditi opravdanost isplate naknada za rad članovima komisija koji su uposlenici institucija i koji su dužni u toku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, iz razloga što se iz prezentirane dokumentacije, kod dijela korisnika budžeta, nije moglo potvrditi da su poslovi u komisijama obavljali van radnog vremena. Ovo ističemo i iz razloga što su pojedini članovi u toku jednog mjeseca bili angažovani u više različitih komisija (komisije formirane odlukom Vlade FBiH i komisije formirane po posebnim propisima), pa se postavlja i pitanje kvalitetnog i efikasnog obavljanja redovnih poslova i radnih zadataka od strane uposlenika angažovanih u komisijama. Nedostaci su konstatovani kod: **Federalnog ministarstva finansija, Vlade FBiH, Federalnog ministarstva trgovine, Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalne uprave policije, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalne direkcije robnih rezervi, Doma naroda, Predstavničkog doma i Zajedničke službe Parlamenta FBiH.**

Posebno ističemo isplatu naknada članovima komisija – radnih tijela koja su formirana odlukama Vlade FBiH, a isplata vršena na teret odobrenih budžetskih sredstava Ministarstva finansija. Navedeno se odnosi na: **Komisiju za verificiranje računa stare devizne štednje (neto iznos 92.388 KM), Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa (neto iznos 78.922 KM), Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak (neto iznos 74.271 KM).** Vezano za rad navedenih komisija, izvršenom revizijom se nije mogla potvrditi opravdanost isplate naknada članovima pojedinih komisija. **Članovi naprijed navedenih Odbora su uposlenici federalnih organa (Vlade FBiH, Federalnog ministarstva financija i Porezne uprave FBiH) koji u okviru svoje nadležnosti prate implementaciju zakona iz oblasti poreza i doprinosa, i najvećem broju članova Odbora je u opisu poslova i zadataka utvrđeno Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu obavljanje poslova vezanih za praćenje i implementaciju zakona iz oblasti poreza i doprinosa, te samim tim ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade po osnovu rada u navedenim odborima. Naročito ističemo da je više članova Odbora za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, istovremeno i članovi Odbora za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak, te su po navedenom osnovu ostvarili neto naknadu u 2010. godini u visini od 13.979 KM, što je značajno iznad ukupno propisane godišnje naknade za rad u stručnim tijelima. Navedeno ima veliki značaj, naročito iz razloga što je i prethodnim revizijama ukazivano na navedeno, međutim nisu poduzete aktivnosti na obustavljanju isplata iznad propisanog iznosa.**

Potrebno je da Vlada FBiH kao i Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzmu aktivnosti da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe.

Naknade po osnovu ugovora o djelu iskazane su u neto iznosu od 1.058.325 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu za 131.118 KM. Izvršenom revizijom je konstatovano, kao i prethodnih godina, da je značajan broj korisnika budžeta zaključivao ugovore o djelu za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, iako je za angažovanje izvršilaca za obavljanje navedenih poslova bilo potrebno provesti proceduru prijema u radni odnos, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Dio organa i institucija je pomenute ugovore sa izvršiocima posla zaključivao u kontinuitetu tokom cijele godine, u pojedinim slučajevima retroaktivno, a prilikom isplate naknade po zaključenim ugovorima, u nekim slučajevima nisu sačinjeni i prezentirani izvještaji o obavljenim poslovima i zadacima za koje je ugovor zaključen, dok su u određenim slučajevima izvještaji o obavljenom poslu uopšteni. Iz prezentirane dokumentacije nije se mogao potvrditi način utvrđivanja naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet zaključivanja ugovora. Iako nije bilo utvrđeno ugovorom, pojedinim izvršiocima isplaćivane su naknade za službeno putovanje. Navedeni nedostaci su konstatovani kod značajnog broja revidiranih korisnika Budžeta FBiH (**Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo finansija, Federalno**

ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Federalna porezna uprava, Federalna direkcija za civilnu avijaciju, Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH).

Potrebno je da budžetski korisnici ugovore o djelu zaključuju samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora.

Izdaci za kompjuterske usluge su iskazani u iznosu od 479.565 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 21.454 KM. Tokom obavljene revizije u 2010. godini konstatovano je da je značajan broj budžetskih korisnika izvršio nabavku softverskih aplikacija, a da prilikom nabavke nisu bili obezbijeđeni svi preduslovi za implementaciju softverskih aplikacija, zbog čega je došlo do kašnjenja u implementaciji istih, kao i do isteka datih garancija za dobro izvršenje posla prije početka implementacije. Pored navedenog, konstatovano je da prilikom nabavke softvera nije adekvatno uključeno postojeće IT osoblje, odnosno da institucije nisu prije početka nabavke i implementacije softvera osigurale adekvatno osoblje koje će biti u mogućnosti pratiti izradu softverskog rješenja, odnosno implementaciju istog, kao i preuzeti dio administrativnih poslova čime bi se smanjili troškovi održavanja softvera u narednom periodu. Takođe je konstatovano da kod određenog broja softvera nije obezbijeđen „izvorni kod“ aplikacije, što može uticati na povećanje troškova održavanja softvera u narednom periodu. Iako je Vlada FBiH Zaključkom V broj 999/08 odobrila da se u svakom ministarstvu uposli po najmanje jedan informatičar, koji će zajedno sa Sektorom za informatiku Generalnog sekretarijata činiti tim koji će raditi na daljoj izgradnji i održavanju IKT sistema u federalnim ministarstvima, konstatovano je da najveći broj revidiranih ministarstava nije postupio u skladu sa navedenim. Ovo se posebno odnosi na ministarstva koja imaju ili su izvršili nabavku softvera i za iste utrošili značajna budžetska sredstva. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da su poduzete sve aktivnosti od strane dijela budžetskih korisnika kako bi se stvorili svi potrebni preduslovi za implementaciju softvera, smanjili troškovi održavanja, a time i opravdala utrošena sredstva za nabavku.**

Potrebno je da Vlada FBiH i nadležna ministarstava osiguraju sve potrebe uslove za implementaciju nabavljenih softvera (oprema i kadrovi), a u cilju potpune implementacije i smanjenja troškova za održavanje istih.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 1.121.370 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanja za 61.656 KM ili 5,82%. Od navedenog iznosa u finansijskim izvještajima na poziciji reprezentacije iskazane su usluge od strane eksternih dobavljača u iznosu od 842.050 KM, dok se na internu reprezentaciju odnosi 279.320 KM, koja se odnosi na ugostiteljske usluge koje pruža Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH. U cilju efikasnog korištenja sredstava za ove namjene utvrđeno je da su budžetski korisnici donijeli pisane procedure o korištenju sredstava reprezentacije. Međutim, konstatovano je da u pojedinim slučajevima iste nisu jasno propisale u kojim situacijama, za koje namjene i do kojeg iznosa se mogu kupovati pokloni i koristiti reprezentacija. Kod značajnog broja budžetskih korisnika provedenom revizijom utvrđeno je da se u pojedinim slučajevima nije mogla potvrditi opravdanost nastalog izdatka, prilažu se računi bez specifikacije, kao i navođenja kojim povodom i za koje namjene isti nastaju, odnosno nije se moglo potvrditi da su troškovi izvršeni prilikom obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti organa i institucija. Vezano za pružanje ugostiteljskih usluga od strane Službe, napominjemo da budžetskim korisnicima kojima je pružena mogućnost korištenja ovih usluga prethodno nije od strane ovlaštenog organa odobren iznos sredstava koji isti mogu koristiti u toku budžetske godine. Pojedini budžetski korisnici prilikom korištenja navedenih usluga nisu uspostavili adekvatnu kontrolu nad korištenjem istih, imajući u vidu da navedene usluge koristi više lica u instituciji, a da se ne vodi evidencija od strane koga je i za koje namjene korištena usluga. Uspostavljanje internih evidencija ima značaj obzirom da se navedene usluge kod budžetskih korisnika evidentiraju na internim transakcijama (iste se ne iskazuju u finansijskim izvještajima), a kod Službe na poziciji Izdataka za nabavku materijala.

Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru nadležnosti, reguliše korištenje sredstava reprezentacije od strane budžetskih korisnika, kao i da utvrdi godišnji iznos sredstava interne reprezentacije za budžetske korisnike kojima je data mogućnost korištenja ugostiteljskih usluga od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

5.3.2.2 Tekući transferi (grantovi)

Tekući transferi (grantovi) iskazani su u iznosu od 1.036.496.237 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje 222.303.606 KM ili 27,3%. Od navedenog povećanja na **transfere drugim nivoima vlasti** se odnosi 29.735.553 KM, na **transfer pojedincima** 141.462.323 KM, **transfer neprofitnim organizacijama** 17.734.014 KM, **subvencije javnim preduzećima** 23.472.620 KM, **ostali transferi, povrat i drugo** 6.016.996 KM i **transfer za podsticaj razvoja i poduzetništva** 3.882.100 KM.

U skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH za 2010. godinu dio korisnika budžeta, nadležni za realizaciju tekućih transfera u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, bio je obavezan predložiti Vladi FBiH programe utroška sredstava po pojedinim transferima. Za dio tekućih transfera, kao i kapitalnih transfera, koji se realizira iz Budžeta FBiH navedenim Zakonom nije utvrđena obaveza sačinjavanja i predlaganja Vladi FBiH programa utroška sredstava, kao ni obaveza izvještavanja Vlade FBiH o utrošku. **Izvršenim uvidom u realizaciju usvojenih programa utroška sredstava, konstatovano je da dio budžetskih korisnika nije u potpunosti postupio u skladu sa usvojenim programima (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo finansija, Parlament FBiH, Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH).** Kao i prethodne godine, propusti se u najvećem dijelu odnose na neadekvatnu primjenu propisanih kriterija (isti nisu dovoljno jasni i mjerljivi) kod izbora korisnika i visine sredstava transfera i neuspostavljanja nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava (putem izvještavanja od strane korisnika sredstava i neposrednim uvidom u realizaciju projekata kod korisnika sredstava). Jedan dio korisnika sredstava nije vršio izvještavanje Ministarstva finansija i Vlade FBiH o realizaciji sredstava. Prilikom realizacije sredstava tekućih transfera, dio nadležnih ministarstava nije potpisivao sa krajnjim korisnicima ugovore o namjenskoj upotrebi sredstava sa jasnim navođenjem međusobnih prava i obaveza, a u cilju praćenja namjenskog utroška sredstava od strane krajnjih korisnika. Vezano za izvještavanje o utrošku tekućih transfera, smatramo značajnim istaći da zakonskim i ostalim propisima (Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2010. godinu) nije jasno definisan način izvještavanja, kako Vlade FBiH tako i Ministarstva finansija, a od strane istih nisu poduzete aktivnosti da se utvrdi način izvještavanja, u cilju adekvatnog praćenja utroška sredstava od strane nadležnih ministarstava. **Posljedica navedenog je da je izvještavanje od strane nadležnih ministarstava u najvećem dijelom vršeno putem iskazivanja samo finansijskih pokazatelja (bez tekstualnog obrazloženja u okviru finansijskih izvještaja) kao i prosljeđivanjem izvještaja o utrošku sredstava sačinjenih od strane krajnjih korisnika.** Zbog navedenog se ne može potvrditi da je od strane nadležnih ministarstava uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava tekućih transfera od strane krajnjih korisnika, kao i da su se od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija poduzimale aktivnosti u dijelu adekvatnog praćenja realizacije programa utroška sredstava, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja budžetskih sredstava, na što je ukazivano i u prethodnim revizijama.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, poduzmu odgovarajuće aktivnosti kako bi ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, dosljedno provodila usvojene programe utroška sredstava, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja javnih sredstava.

Preporučuje se da Ministarstvo finansija, u saradnji sa Vladom FBiH poduzmu aktivnosti, kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definisao način izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška istih.

Transfer Fondu PIO/MIO za refundiranje isplaćenih sredstava za isplaćene penzije pod povoljnijim uslovima iskazan je u iznosu od 175.150.000 KM koliko je Budžetom FBiH za 2010. godinu i odobreno. U navedenom iznosu je izmirenje obaveza za PIO iz 2009.godine u iznosu od 7.007.903 KM. Na navedenoj poziciji nisu iskazane ukupne obaveze prema federalnom zavodu PIO/MIO na ime duga za isplaćene penzije do 31.12.2009.godine koja je iskazana u iznosu od 180.971.968 KM, već je obaveza

na ime navedenog duga od strane nadležnog Ministarstva (Federalno ministarstvo rada i socijalne politike) evidentirana na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“. Imajući u vidu da nije vršeno evidentiranje i plaćanje nastalih obaveza temeljem dostavljenih zahtjeva za refundaciju i da nije uspostavljena adekvatna evidencija obaveza prema PIO/MIO- u, kao i da nije vršena adekvatna kontrola dostavljenih zahtjeva za refundaciju, ne može se potvrditi iznos ni struktura iskazanih obaveza na osnovu penzija evidentiranih na poziciji „Ostalih razgraničenih rashoda“. **Kako se iskazani dug odnosi na isplaćene penzije do 31.12.2009. godine i da je isti iskazan na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ a ne i na rashodima i izdacima fiskalne godine, tj. u razdoblju kada su oni i nastali, ne može se potvrditi da je postupljeno u skladu sa Zakonu o budžetima u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH.** Navedeno ima utjecaja na istinit i objektivan prikaz izvršenja budžeta za 2010. godinu. Napominjemo da se sredstva planiraju i realizuju u skladu sa Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Uredbom o povoljnijim uslovima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika vojske FBiH (Uredba II), kao i Uredbom o sticanju prava na starosnu penziju po povoljnijim uslovima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane (Uredba III), kojima je utvrđeno da će se sredstva za isplatu navedenih penzija osigurati Budžetom FBiH sve dok korisnici penzija ne ispune uslove za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijsko-invalidskom osiguranju. Uredbom Vlade FBiH od 04.11.2009.godine izvršene su izmjene i dopune Uredbe II i Uredbe III u dijelu da se sredstva potrebna za pokriće obaveza nastalih u skladu ovim uredbama osiguravaju u iznosu od 50% iz sredstava koja se vode na posebnom podračunu nositelja penzionog i invalidskog osiguranja u FBiH i 50% potrebnih sredstava iz Budžeta FBiH. Sredstva se osiguravaju za korisnike penzija koji su penzionisani po Uredbi II do donošenja odgovarajućeg Zakona, a za korisnike penzija po Uredbi III sve dok je Uredba na snazi. **Vlada FBiH je Zaključkom od 14.04.2010.godine prihvatila dug prema Federalnom zavodu PIO/MIO u iznosu od 180.979.871 KM i stavila u obavezu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, Federalnom ministarstvu finansija, Federalnom ministarstvu za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata i Federalnom zavodu PIO/MIO da predlože nacrt sporazuma o načinu izmirenja obaveza na osnovu isplata penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima i općim propisima u roku od 30 dana. Nije prezentirana dokumentacija da su poduzete aktivnosti u skladu sa navedenim Zaključkom. Naročito ističemo da su i Zaključkom Vlade od 30.07.2009.godine navedene institucije zadužene da izvrše analizu zakona i uredbi o povoljnijem penzionisanju i predlože zakon na osnovu kojeg će se na jedinstven način urediti penzionisanje pod povoljnijim uslovima, koji nije realizovan.**

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija poduzme aktivnosti u dijelu analize zakonskih propisa i uredbi o povoljnijem penzionisanju i predlaganju zakona na osnovu kojeg će se na jedinstven način urediti penzionisanje pod povoljnijim uslovima, kao i izmirenju priznatih obaveza na osnovu isplata penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Transfer za lica sa invaliditetom iskazan je u visini od 149.998.755 KM. Isplata navedenog transfera izvršena je na osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom putem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Od ukupno Budžetom planiranih sredstava po navedenom transferu (150.000.000KM), za izmirenje obaveza nastalih, a neizmirenih u prethodnom razdoblju planirana su sredstva u iznosu od 45.000.000 KM i to: „**Transfer osoba sa invaliditetom-neratni invalidi**“ (isplata duga po Zakonu o osnovama socijalne skrbi koji je važio do 11.03.2009. godine) 30.000.000 KM (realizirano 37.967.739 KM) i „**Transfer osoba sa invaliditetom-neratni invalidi**“ (isplata duga temeljem izmjena i dopuna Zakona o osnovama socijalne skrbi od 01.10.2009. godine) 15.000.000 KM (realizirano 13.538.794 KM). Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio osnov uvećanja pozicije „Transfer osoba sa invaliditetom – neratni invalidi“ za 7.967.739 KM odnosno dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je uvećanje navedene pozicije izvršeno sukladno Zakonu o budžetima u FBiH i Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH u 2010. godini. **Izvršenom revizijom konstatovano je da u navedenom iznosu nisu iskazane obaveze u iznosu od 58.881.517 KM (obračunate, a neisplaćene obaveze iz prethodnih godina), koje su u nadležnom Ministarstvu iskazane na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“, odnosno nisu evidentirane na odgovarajućim pozicijama rashoda sukladno Zakonu o budžetima u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH.** Provedenom revizijom nije se mogao potvrditi u cjelosti iznos iskazanih obaveza iz razloga što se ne raspolaze relevantnom dokumentacijom na osnovu koje bi se potvrdio kako ukupan iznos navedenih obaveza tako i broj korisnika i

prava koji su isti ostvarili u skladu sa zakonskim propisima. Vlada FBiH je **Zaključkom broj 601/09 od 30.07.2009. godine zadužila Federalno ministarstvo financija i nadležno Ministarstvo da utvrde model za izmirenje duga prema neratnim invalidima koji je nastao provedbom Zakona o osnovama socijalne skrbi**. Međutim, nisu poduzete adekvatne aktivnosti tokom 2010. godine, niti je osiguran potreban iznos sredstava za izmirenje obveza temeljem ispostavljenih rješenja o uvođenju korisnika u pravo.

Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti kako bi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dosljedno ispoštovalo Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom u dijelu osiguranja budžetskih sredstava za izmirenje obaveza prema korisnicima koji su uvedeni u pravo (u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH), kao i obezbjeđenja adekvatnog nadzora nad primjenom navedenog Zakona.

Transfer za invalidnine iskazan je u iznosu od 351.138.778 KM, od čega se na obaveze iz 2009. godine odnosi 26.583.791 KM. Transfer je realizovan na osnovu Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica preko Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata. Budžetom za 2010. godinu odobrena su sredstva za realizaciju navedenog transfera u iznosu od 301.639.500 KM, odnosno na nivou sredstava odobrenih za prethodnu godinu. Vlada FBiH donijela je Odluku o utvrđivanju osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko invalidske zaštite i članova njihovih porodica na nivou osnovice iz prethodne godine, a odlukama o određivanju koeficijenta, isti je utvrđen u visini 1 (jedan) za obračun i isplatu navedenih primanja. Provedenom revizijom, a **vezano za utvrđivanje osnovice i koeficijenta za obračun mjesečnih naknada za korisnike boračko invalidske zaštite i članova njihovih porodica utvrdili smo da Vlada FBiH, odnosno nadležno Ministarstvo, nisu dosljedno provodili odredbe Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica i Zakona o budžetima u FBiH, što je imalo za posljedicu da odobrena sredstva budžetom nisu bila dovoljna za isplatu navedenih naknada, a nedostajuća sredstva za isplatu naknada obezbjeđena su putem preraspodjele sredstava**. Tako su putem rješenja ministra finansija o unutrašnjoj preraspodjeli i Odlukom Vlade FBiH (umanjenje pozicije Federalnog ministarstva finansija), na poziciju nadležnog Ministarstva - transfer za invalidnine obezbjeđena nedostajuća sredstva u iznosu od 24.000.000 KM.

Zbog nedosljedne primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, u dijelu primjene utvrđene osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja za 2009. godinu, **dio korisnika prava boračko invalidske zaštite su u 2011. godini uputili Ministarstvu zahtjeve za isplatu razlike lične i porodične invalidnine, o čemu je isto sačinilo, i dostavilo Vladi FBiH, Informaciju u vezi sa zahtjevima RVI, porodica šehida i poginulih boraca koje se odnose na isplatu razlike lične i porodične invalidnine za period 01.01.2009. godine do 28.02.2010. godine.**

Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata utvrđivanje osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko- invalidske zaštite, kao i utvrđivanje koeficijenta vrše u skladu sa Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica i Zakona o budžetima u FBiH.

Transfer za kantonalne službe za zapošljavanje za isplatu naknada demobilisanim borcima iskazan je u iznosu od 22.356.461 KM, od čega se na obaveze iz 2009. godine odnosi 6.494.769 KM. Transfer je realiziran putem Federalnog ministarstva boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, u skladu sa **Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, a Zakonom o prestanku važenja navedenog Zakona, koji je stupio na snagu 27.02.2010. godine, isti je prestao da važi 01.05.2010. godine**. Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica utvrđeno je da potrebna novčana sredstva osigurava nadležna kantonalna služba za zapošljavanje u visini od 50 % svojih ukupnih prihoda ostvarenih od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, a razliku potrebnih sredstava osigurat će **Federacija i kantoni preraspodjelom udjela sredstava sa Jedinstvenog računa u korist Federacije u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH**. Isplate novčanih naknada u 2010. godini, kao i u 2009. godini vršile su se na način da se iznos sredstva, koje je trebalo da obezbjede Ministarstvo i kantoni prethodno izvršenom preraspodjelom, **uplaćivao u cijelosti od strane nadležnog Ministarstva iz sredstava Budžeta FBiH (bez učešća kantona)**. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi osnovanost navedene isplate samo iz Budžeta FBiH, a isto tako, ne može se potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti na obezbjeđenju sredstava od strane kantona, što nije u skladu sa navedenim Zakonom.

Zakonom o prestanku važenja Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica je utvrđeno da neisplaćene naknade koje su obračunate na osnovu rješenja koja su izdata do stupanja na snagu ovog Zakona (zaostale, a neisplaćene naknade), ostaju kao obaveza organa propisanih Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica. Prema podacima Ministarstva na dan 31.12.2010.godine, **ukupne neizmirene obaveze** za isplatu naknada demobilisanim borcima koje bi trebale teretiti Budžet FBiH, iznose **14.475.727 KM**. Od strane Ministarstva nije prezentirana dokumentacija kojom bismo potvrdili da su poduzete aktivnosti kako bi se navedena sredstava obezbijedila prethodno izvršenom preraspodjelom između Ministarstva i kantona, već je navedeni iznos sredstava planiran u budžetskom zahtjevu Ministarstva za 2011.godinu.

Potrebno je Vlada FBiH sa nadležnim institucijama poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica obezbijedila sredstva za isplatu preostale obaveze po osnovu ovog Zakona.

Transfer za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja iskazan je u iznosu od 14.904.542 KM, od čega se na obaveze iz 2009.godine odnosi 618.362 KM. U odnosu na 2009.godinu manje je utrošeno 2.183.820 KM, prvenstveno iz razloga što je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i članova njihovih porodica definisano da je ostvarivanje prava po osnovu navedenog Zakona uvjetovano prihodovnim cenzusom, čija primjena je počela 01.05.2010.godine. Prema podacima Ministarstva, a vezano za rješavanje po zahtjevima korisnika prava, na dan 31.12.2010.godine, od ukupno zaprimljenih 5.419 predmeta, 4351 predmeta je pozitivno riješeno, u 537 predmeta odlučeno je o prestanku prava na isplatu mjesečnog novčanog dodatka, a za 531 predmet – postupak je u toku. Vezano za predmete u kojima je utvrđen prestanak prava, prema podacima Ministarstva, pred nadležnim kantonalnim sudovima pokrenuta su ukupno 182 upravna spora. **Također treba napomenuti da će za predmete za koje nije okončan postupak odlučivanja o pravu (531), korisnicima prava kojima predmetu budu pozitivno riješeni, obračun i isplata mjesečnih novčanih dodataka od 01.05.-31.12.2010.godine, će se isplatiti na teret sredstava budžeta u narednom periodu.**

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da nadležno Ministarstvo okonča postupak rješavanja prava po osnovu podnesenih zahtjeva u skladu sa Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica i Zakonom o budžetima u FBiH.

Transfer za poljoprivredu realizovan je u iznosu od 56.237.203 KM, što predstavlja 99,6% od 56.451.426 KM operativnih budžetom odobrenih sredstava za navedene namjene. Transfer je realizovan putem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U skladu sa članom 5. Zakona o poljoprivredi, nadležno Ministarstvo je u aprilu 2010. godine donijelo **Godišnji operativni program implementacije poljoprivredne strategije**, kojim se opredijelilo za mjere poljoprivredne politike koje će se finansirati iz Budžeta FBiH za 2010. godinu, a iste je najvećim dijelom ugradilo i u Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Podsticaj za poljoprivredu“ za 2010. godinu, kojeg je na prijedlog Ministarstva poljoprivrede usvojila Vlada FBiH (u daljem tekstu: Program utroška sredstava „Podsticaj za poljoprivredu“). **Ne može se potvrditi da je Godišnji operativni program implementacije poljoprivredne strategije za 2010. godinu sačinjen na osnovu Srednjoročne strategije razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH za period 2006.– 2010. godina. Takođe, Program utroška sredstava „Podsticaj za poljoprivredu“ za 2010. godinu nije sačinjen uz dosljednu primjenu odredbi člana 5., 6. i 28. Zakona o novčanim podrškama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji**, u dijelu preraspodjele sredstava federalnih poticaja po kantonima na osnovu procentualnog udjela pojedinih resursa po kantonima u ukupnoj proizvodnji ili djelatnosti na nivou FBiH, u dijelu obezbjeđivanja kantonima da pripadajući dio sredstava preusmjeravaju na druge stavke unutar oblasti, kao i u dijelu poštivanja zakonskih rokova za sačinjavanje Prijedloga Programa i Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i obezbjeđivanja saglasnosti od oba nadležna odbora Parlamenta FBiH. Neusaglašenost i nedosljedno provođenje naprijed navedenog Zakona jednim dijelom imalo je za posljedicu da su u toku 2010. godine 4 puta vršene izmjene Programa utroška sredstava i 5 puta izmjene Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. **U Program utroška sredstava „Podsticaji za poljoprivredu“ za 2010. godinu uključen je dio provedebenih aktivnosti Ruralnog razvoja (4.414.709 KM)**, iako finansiranje navedenih programskih aktivnosti nije predviđeno Zakonom o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji koji je važio u vrijeme donošenja navedenog Programa.

Ministarstvo poljoprivrede je, u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama, obavezno da vodi **centralnu bazu podataka** o svim vrstama novčanih podrški i njihovim korisnicima. Prezentirana nam je pomoćna evidencija (u excel tabelama) o svim vrstama novčanih podrški i njihovim korisnicima za koju ne možemo potvrditi da je adekvatna, obzirom da ne pruža zadovoljavajući nivo sigurnosti podataka i ima ograničene mogućnosti. U skladu sa Zakonom o poljoprivredi Ministarstvo je odgovorno za uspostavu **Registra klijenata** i klijentom se smatra svaka fizička i pravna osoba koja želi ostvariti pravo na podršku u poljoprivredi i ruralnom razvoju na teritoriji Federacije. Također, u skladu sa navedenim Zakonom, sva poljoprivredna gazdinstva (privredna društva, zadruge, obrtnici, porodična poljoprivredna gazdinstva i poljoprivrednici) koja podnose zahtjeve za novčane podrške i druge oblike pomoći u poljoprivredi su se bila dužna upisati u **Registar poljoprivrednih gazdinstava**, a sredstva za uspostavu navedenih registara osigurana su kroz Projekat „Poljoprivreda i ruralni razvoj“. **Iako su do sada utrošena značajna kreditna sredstva, nadležno Ministarstvo nije ispoštovalo zakonsku obavezu utvrđenu u dijelu uspostave Registra poljoprivrednih gazdinstava i Registra klijenata do zakonom utvrđenog roka koji je istekao 10.11.2010. godine.**

Kao i prethodne godine, Uputstvom za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji **svim zainteresovanim pravnim i fizičkim licima koja ispunjavaju uslove**, data je mogućnost da mogu aplicirati za dodjelu sredstva (za sve vrste podsticaja) iz Programa utroška sredstava „Podsticaji za poljoprivredu“, **nezavisno od visine utvrđenih sredstava za pojedine namjene unutar istog**. Navedeno je jednim dijelom, imalo za posljedicu da je Ministarstvo u toku godine **četiri puta vršilo izmjene** prvobitno usvojenog Programa utroška sredstava „Podsticaji za poljoprivredu“, čime su **prethodno izvršena preusmjeravanja unutar programa prihvaćena i ugrađena u navedeni Program, kao da su prvobitno bila planirana. Vezano za izmjene Programa utroška sredstava nije nam prezentirana dokumentacija da je na iste tražena i dobivena saglasnost od oba nadležna odbora Parlamenta**. Na prijedlog Ministarstva, 31.12.2010. godine od strane Ministarstva finansija odobrena je preraspodjela sredstava na način da su istovremeno i umanjene i povećane pozicije u okviru navedenog tekućeg transfera za 1.070.793 KM, ali i uvećana pozicija transfera za poljoprivredu za 500.000 KM (za koji iznosi je umanjena pozicija transfera za veterinarstvo). **Imajući u vidu da je navedenom preraspodjelom u suštini izmijenjena struktura Programa utroška sredstava navedenih transfera i da navedene izmjene nisu odobrene od strane Vlade FBiH, ne može se potvrditi da je u navedenom slučaju postupljeno u skladu sa članom 30. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu**. Ministarstvo je također **uspostavilo praksu** da Programom utroška sredstava i provedbenim propisom (Uputstvom za ostvarivanje poticaja) tekuće godine za započete proizvodnje koje se mogu isplatiti u istoj godini propisuje proceduru predavanja zahtjeva, obradu i dostavljanje podataka u narednoj godini, čime u suštini započinje proces stvaranja obaveza za poticaje naredne godine. **Zbog naprijed opisanog načina rada Ministarstva, u narednu godinu je prema prezentiranim podacima preneseno 10.632.922 KM nerealiziranih (7.195.687 KM prenos proizvodnji i 3.437.235 KM dug)**. Ne može se potvrditi opravdanost neizmirenja duga za podsticaje korisnicima koji su ispunjavali posebno propisane kriterije po osnovu Programa utroška sredstava „Podsticaji za poljoprivredu“ i Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2010. godinu u iznosu od 3.437.235 KM u fiskalnoj 2010. godini.

Podsticaji za **realizaciju Investicijskih projekata, u okviru „Transfera za poljoprivredu“**, dodjeljivani su za objekte koji su već izgrađeni, a da se prilikom dodjele nije raspolagalo sa adekvatnom specifikacijom potrebnih radova i materijala za izgradnju navedenih objekata, te samim tim ne može se potvrditi da se u svim slučajevima nabavke materijala i izvršeni radovi po prezentiranim računima, na osnovu kojih je izvršena isplata poticajnih sredstava, odnose na izgradnju i opremanje navedenih objekata, zbog čega se ne može potvrditi opravdanost isplate dijela poticajnih sredstava krajnjim korisnicima za navedene namjene. Isto tako, ne može se potvrditi opravdanost **dodjeljivanja sredstava poticaja istovremeno sa dvije pozicije unutar Transfera za poljoprivredu (Investicijski projekti i projekata koji se realizuju preko Razvojne banke)**, na osnovu prezentiranih istih računa kojima se dokazuju ulaganja, odnosno vlastito učešće u realizaciji investicijskih projekata pravnim subjektima.

Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti, poduzme aktivnosti da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi Godišnji operativni program implementacije poljoprivredne strategije u skladu sa Zakonom o poljoprivredi. Potrebno je da se Program utroška sredstava „Podsticaji za poljoprivredu“ donosi u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu poštivanja usvojenih strateških opredjeljenja od strane Parlamenta FBiH i u dijelu planiranja samo onih mjera poljoprivredne politike koje je moguće isfinansirati u godini za koju se donosi Program.

Transfer konsolidacija „Krivaja“ Zavidovići iskazan je u iznosu od 5.113.955 KM. Transfer je realizovan putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, a isti se odnosi na isporuku drvnih sortimenata „Krivaji 1884“ d.o.o. Zavidovići putem JP ŠPD Zeničko dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići u iznosu od 552.360 KM, isporuku drvnih sortimenata koja se uplaćivala direktno na račun „Krivaje 1884“ d.o.o. Zavidovići u iznosu od 902.334 KM, sredstva deponovana na račun Općinskog suda u Zavidovićima po osnovu Sporazuma o načinu izmirenja dugovanja IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići u iznosu od 3.122.485 KM i sredstva doznačena na osnovu Rješenja o raspodjeli dijela sredstava navedenog transfera za isplatu neto plaća za period od 15.09.2010. godine do 15.10.2010. godine za sve zaposlenike evidentirane da su radili do 15.08.2010. godine u privrednom društvu „Krivaja 1884“ d.o.o. Zavidovići u iznosu od 536.776 KM.

Sporazum o načinu izmirenja dugovanja IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići (u daljem tekstu Sporazum) zaključen je 15.06.2010. godine od strane Federacije BiH, tj. Vlada FBiH, IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i 172 zaposlenika povjerioca privrednog društva IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i istim je utvrđeno da isplatom obaveza prema povjeriocima koji imaju dospjela, a neisplaćena potraživanja prema IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići po pravosnažnim i izvršnim presudama i rješenjima o izvršenju, u ukupnom iznosu od 3.122.485 KM, povjerioci se odriču prava da potražuju dio neisplaćene, a dosuđene zakonske zatezne kamate po izvršnim presudama, kao i da se odriču prava na pobijanje rješenja o registraciji „Krivaja 1884“ d.o.o. Zavidovići. U skladu sa Sporazumom, sredstva u navedenom iznosu deponovana su na račun Općinskog suda u Zavidovićima, dana 15.06.2010. godine, sa pozicije „Tekuća rezerva Vlade FBiH“ iz Budžeta FBiH za 2010. godinu. Uslov za realizaciju deponovanih sredstava bio je da se u roku od 60 dana od dana deponovanja sredstava izvrši registracija privrednog društva „Krivaja 1884“ d.o.o. Zavidovići, a u suprotnom deponovana sredstva su se trebala vratiti na račun Budžeta FBiH. Napominjemo da u navedenom roku nije donešeno pravosnažno rješenje o registraciji, niti je izvršen povrat deponovanih sredstava. **Izmjenama Sporazumom** od 20.12.2010. godine je utvrđeno da će se deponovana sredstva isplatiti na račune povjerilaca u roku do 60 dana od dana pravosnažnosti rješenja o registraciji, a najkasnije do 01.06.2011. godine, u suprotnom deponovana sredstva vraćaju se na Budžet FBiH. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je nadležno Ministarstvo poduzimalo adekvatne aktivnosti u dijelu efikasnog korištenja budžetskih sredstava imajući u vidu da su sredstva stajala neiskorištena deponovana na računu, odnosno duži period poslije roka u kojem su trebala da se realizuju, u skladu sa zaključenim Sporazumom. Uzimajući u obzir da iskazni iznos navedenog tekućeg transfera u iznosu od 3.122.485 KM nije realizovan, ne može se potvrditi da je isti iskazan na odgovarajućim bilansnim pozicijama u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH**

Za kontrolu izvršenja obaveza iz Ugovora o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpex“ d.o.o. i Ugovora o osnivanju zajedničkog društva i rješavanje svih otvorenih pitanja iz Ugovora o zajedničkom ulaganju, Vlada FBiH je 2008. godine, imenovala Komisiju, koja je tokom 2010. godine podnijela dva izvještaja sa prijedlozima zaključaka, iako je bila u obavezi da najmanje jednom tromjesečno podnosi izvještaj o radu. Prezentiran je zadnji izvještaj Komisije od 14.10.2010. godine, koji je usvojen od strane Vlade FBiH 02.12.2010. godine, sa donošenjem zaključaka. Vezano za registraciju novoosnovanog društva „Krivaja 1884“ d.o.o. Zavidovići, konstatovano je da je 11.10.2010.godine Općinski sud u Zenici Rješenjem o registraciji u sudski registar upisao osnivanje subjekta „Krivaja 1884“ d.o.o. Zavidovići, a na osnovu Ugovora o osnivanju d.o.o. PD „Krivaja 1884“ d.o.o. Zavidovići ovjerenog kod notara. Kao osnivači upisani su „Ferimpex“ d.o.o. Zavidovići društvo za unutrašnju i vanjsku trgovinu, inženjering i usluge sa procentom od 70% i IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići sa procentom od 30%. Prema Izvještaju Komisije, nakon objave Rješenja o registraciji u „Službenim novinama u FBiH“ (20.01.2011.godine) u ostavljenom roku Općinskom sudu u Zenici podnesene su 93 žalbe. Vlada FBiH je Rješenjem od 20.01.2011. godine imenovala Komisiju koja će obaviti razgovor sa advokatima i

predstavnicima radnika i radnika koji nisu potpisali ugovor sa privrednim društvom „Krivaja 1884“ d.o.o. Zavidovići, a žalili su se na prvostepeno rješenje o registraciji ovog društva, koju čine predstavnici Federalnog pravobranilaštva, Agencije za privatizaciju u FBiH, ovog Ministarstva i IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići. **Do kraja revizije nije prezentirano da je Kantonalni sud u Zenici donio pravosnažno rješenje o registraciji. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi opravdanost dosadašnjih ulaganja izvršenih iz budžeta FBiH.**

Potrebno je da Vlada FBiH putem Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije poduzme aktivnosti vezano za realizaciju zaključenog Ugovora i Anexa Ugovora o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpex“ d.o.o. i Ugovora o osnivanju zajedničkog društva, kao i potpisanog Protokola u cilju utvrđivanja opravdanosti daljih ulaganja budžetskih sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH i nadležno Ministarstvo poduzemu aktivnosti kako bi se u potpunosti ispoštovale odredbe zaključenog Sporazuma o izmjeni Sporazuma o načinu izmirenja dugovanja IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići.

Transfer za konsolidaciju rudnika uglja u FBiH u 2010. godini realizovan je u visini od 28.000.000 KM, putem Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva. Realizacija navedenog transfera vršena je osnovu Programa utroška sredstava i Zakona o konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine (u daljem tekstu: Zakon). Za nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona vrši nadležno Ministarstvo, koje je 11.02.2010. godine, formiralo Komisiju za praćenje realizacije istog. Konstatovano je, kao i prethodne, da iako je bilo obavezno **nadležno Ministarstvo (Komisija za praćenje realizacije Zakona) nije u skladu sa članom 3. navedenog Zakona, utvrdilo Prijedlog godišnjeg plana sa tačnim iznosima potrebnih sredstava za finansijsku konsolidaciju rudnika nakon umanjnja duga rudnika na osnovu Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje („Službene novine FBiH“, broj 25/06, 57/09).** Budžetom FBiH za 2010. godinu odobrena sredstva u visini od 28.000.000 KM su podijeljena na sve korisnike sredstava proporcionalnim učešćem korisnika sredstava u Zakonom utvrđenom iznosu. Iako je **članom 6. Zakona utvrđeno da se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika uglja u FBiH knjiže kao povećanje učešća državnog kapitala** u ovim rudnicima koji je ranije umanjivan uslijed iskazanih gubitaka u poslovanju, nije predočena dokumentacija od strane Ministarstva da isto raspolaze sa navedenim podacima. Posebno ističemo da nisu poduzete aktivnosti prije doznačavanja navedenih sredstava na obezbjeđenju adekvatne dokumentacije, kojom bi se obezbijedila dosljedna provedba navedenog Zakona u dijelu povećanja učešća državnog kapitala za dio uplaćenih sredstava, imajući u vidu da se vršilo ulaganje i u dionička društva.

Potrebno je da Vlada FBiH u skladu sa svojim nadležnostima poduzme aktivnosti na dosljednoj primjeni Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015.godine, odnosno izmjenama i dopunama navedenog Zakona u slučaju nemogućnosti implementacije.

Tekući transfer „Subvencija javnim preduzećima – Transfer Željeznicama FBiH“ iskazan je u iznosu od 22.000.000 KM. Transfer je realizovan putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, na osnovu Programa za raspodjelu ovog transfera, koji je usvojen od strane Vlade FBiH u navedenom iznosu. Na osnovu Plana poslovanja JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo za 2010.godinu i Elaborata za izračun troškova održavanja željezničke infrastrukture od 2009. do 2011. godine koji je Zaključkom Vlade FBiH usvojen 26.11.2008.godine, nadležno ministarstvo je sa ovim preduzećem potpisalo ugovore o finansiranju održavanja željezničke infrastrukture i o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja na linijama za koje je utvrđen interes FBiH. Navedenim ugovorima definisano je da će Željeznice FBiH za prvih šest mjeseci ispostaviti privremenu situaciju izvršenih radova, a na kraju poslovne godine i okončanu situaciju izvršenih radova, odnosno troškova obavljanja putničkog i kombinovanog saobraćaja, a Ministarstvo će vršiti kontrolu istih. **Provedenom revizijom ne može se potvrditi da je nadležno Ministarstvo u skladu sa zakonskim propisima i zaključenim ugovorima ostvarilo potpuni nadzor, koji znači kompletnu kontrolu dokumentacije vezano za ulaganja u infrastrukturu u svim centrima infrastrukture, nadzor nad svim obračunskim i finansijskim dokumentima kojima Željeznice FBiH dokazuju visinu subvencije u željezničkom putničkom saobraćaju kao i namjenski utrošak doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH. Potpuni nadzor ima**

poseban značaj imajući u vidu da je Ugovorom o upravljanju željezničkom infrastrukturom, obavljanju i finansiranju poslova željezničke infrastrukture za 2010. godinu, potpisanog 30.03.2010. godine između Ministarstva i ŽFBiH, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost, priznata potreba finansiranja održavanja željezničke infrastrukture u iznosu od 97.892.713 KM. Putem Transfera za željeznice za ove namjene predviđen je iznos od 19.240.000 KM, a ostatak od 78.652.713 KM finansirat će iz drugih izvora. Osim toga, Ugovorom je definisano da ukoliko se ne obezbijede sredstva iz drugih izvora finansiranja, razlika između iznosa ovjerenih okončanih situacija izvršenih radova i usluga i stvarno doznačenih sredstava, bit će iskazana kao finansijski gubitak Upravitelja javne željezničke infrastrukture FBiH (UJŽI). Prema ispostavljenoj konačnoj situaciji za 2010. godinu za održavanje željezničke infrastrukture od 21.03.2011. godine u ukupnoj vrijednosti 61.779.498 KM, kao i konačnog Izvještaja o obavljanju usluga željezničkog, putničkog i kombinovanog saobraćaja su iskazani nepokriveni troškovi saobraćaja u iznosu od 8.698.607 KM.

Zakon o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo, za period od 01.01.2008. godine do 31.12.2012. godine, stupio je na snagu 26.01.2009. godine. Istim se uređuje finansijska konsolidacija ovog preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2007. godine (sa ciljem osiguranja finansijske održivosti i stabilnosti poslovanja istog u navedenom periodu) i potrebna sredstva za konsolidaciju u iznosu od 179.896.802 KM, koja su se trebala obezbijediti u periodu od 2008. - 2010. godine. Navedenim Zakonom je utvrđeno da će se finansijska sredstva osigurati godišnje, prema planovima otplate iz zaključenih sporazuma i ugovora putem Budžeta FBiH. Planiranje sredstava za ove namjene je trebalo vršiti resorno Ministarstvo na prijedlog ŽFBiH, kao i druge aktivnosti u okviru svojih ovlaštenja za realizaciju ovih finansijskih sredstava. Kao i prethodne godine, Ministarstvo je poduzimalo aktivnosti prema Federalnom ministarstvu finansija u cilju obezbjeđenja sredstava u Budžet Federacije za 2011. godinu u iznosu od 29.542.780 KM. Međutim, mada je bio obavezan nije prezentiran zahtjev Željeznica FBiH za potrebnim sredstvima i dokumentacija koja bi potvrdila traženi iznos sredstava. Iako je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti na obezbjeđenju sredstava prema Ministarstvu finansija, isto nije o ovom obavjestilo Vladu FBiH kako u dijelu obezbjeđenja sredstava tako i u dijelu Izmjena i dopuna Zakona o finansijskoj konsolidaciji ukoliko postoje problemi u njegovoj realizaciji. Na osnovu naprijed navedenog ne može se potvrditi da su u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o finansijskoj konsolidaciji, provedene adekvatne aktivnosti na provedbi istog

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnog ministarstva poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odredbi Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, posebno u djelu nadzora nad korištenjem sredstava od strane JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo.

Potrebno je da Vlada FBiH putem resornog ministarstva u okviru svojih nadležnosti poduzme potrebne aktivnosti u cilju provedbe Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008.-31.12.2012. godine, odnosno izmjenama i dopunama navedenog Zakona u slučaju nemogućnosti implementacije.

Transfer na ime obaveze Vlade Federacije BiH malim dioničarima za terminale u FBiH je putem Ministarstva finansija realiziran u 2008. godini u iznosu od 13.282.892 KM u korist „Energopetrol“ d.d. Sarajevo na ime izmirenja obaveza malim dioničarima za terminale u Federaciji BiH. Realizacija je izvršena na osnovu Odluka Vlade FBiH (Vbroj. 976/07 od 29.12.2007. godine i Vbroj 16/08 od 16.01.2008. godine) kojima je definisana obaveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo da u roku od dva dana nakon namirenja potraživanja od Vlade FBiH izvrši uplatu cjelokupnog iznosa na Jedinstveni račun Trezora budžeta FBiH sukladno Ugovoru o utvrđivanju i načinu izmirenja obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine. Za realizaciju navedenih odluka bili su zaduženi Ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Međutim, kao i prethodnom revizijama, nije se moglo potvrditi da su od strane „Energopetrol“ d.d. Sarajevo u cijelosti izmirene obaveze utvrđene članom 3. navedenih odluka i članom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenja obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrol“ d.d. Sarajevo. Do kraja vršenja revizije nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su nadležna ministarstva poduzimala aktivnosti na dosljednoj provedbi navedenih odluka. Napominjemo da su Zaključkom Vlade broj 468/10 od 02.06.2010. godine, zadužene uprave privrednih društava „Nafnih terminala Federacije“ d.o.o. Ploče i „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo da

pokrenu aktivnosti za uknjižbu imovine koju imaju u vlasništvu, a koja još nije uknjižena, a nadležnom Ministarstvu je preporučeno da preispita mogućnost za prenos vlasništva nad privrednim društvom „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče sa privrednog društva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo na Federaciju BiH. U toku revizije nije prezentirano da li su i koje aktivnosti pokrenute kako bi se postupilo po navedenom Zaključku Vlade FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih ministarstava poduzme aktivnosti u cilju potpune provedbe Odluka o izmirenju obaveza Vlade Federacije BiH malim dioničarima za terminale u Federaciji BiH broj 16/08 i broj 17/08 od 16.01.2008. godine, kao i dosljedne realizacije Zaključka Vlade broj 468/10 od 02.06.2010. godine.

Transfer „Terminalima Federacije“ d.o.o. Sarajevo u 2008. godini realizovan je na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju prijenosa dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 8.212.924 KM, od ukupnih sredstava u iznosu od 10.200.000 KM koje je Konzorcij INA/MOL u skladu sa Ugovorom o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, uplatio Vladi FBiH na ime prava za dokapitalizaciju društva na Eskrow račun. Skrećemo pažnju da prilikom prenosa sredstava nisu ispoštovane odredbe članka 10. Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. u dijelu ispunjenja propisanih uvjeta za otpuštanje navedenih sredstava i odredbe Zaključka Vlade FBiH br. 461/06 (kojim je određeno da će se sredstva u iznosu od 10.200.000 KM prioritetno koristiti za sanaciju i rekonstrukciju terminala), obzirom da je Terminalima FBiH doznačen iznos od 8.212.924 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da neiskorištena sredstva u iznosu od 1.987.076 KM nisu vraćena na Escrow račun do kraja 2010.godine, niti su iskorištena za utvrđene namjene.

Vlada FBiH je Odlukom broj 463/10 od 02.06.2010. godine o davanju saglasnosti za preraspodjelu dijela sredstava od sredstava privrednog društva „Terminali Federacije“, d.o.o. Sarajevo, odobrila preraspodjelu sredstava u iznosu od 7.616.315 KM (i to iznos od 6.080.000 KM za povećanje osnovnog kapitala „Nafnih terminala Federacije“ d.o.o. Ploče, RH, a 1.386.315 KM za djelimično investiranje u terminale tečnih tereta Živinice, Mostar, Blažuj i Bihać) od sredstava koja su bila raspoređena prethodno navedenom odlukom (za sanaciju terminala i LPG rezervoara u Mostaru, Živinicama i Blažuju). Takođe, ovom Odlukom stavljene su van snage Odluka broj 711/09 od 12.10.2009. godine, i Odluka broj 1005/09 od 23.12.2009. godine, kojima je u toku 2009.godine izvršena prenamjena doznačenih sredstava. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ne može se potvrditi da su od strane nadležnih institucija u skladu sa datim ovlaštenjima poduzimane adekvatne mjere u cilju namjenskog i efikasnog utroška sredstava doznačenih privrednom društvu „Terminali Federacija“ d.o.o. Sarajevo. Takođe, ne možemo potvrditi ni opravdanost predlaganja i donošenja izmjena i dopuna odluke o utrošku sredstava koja su namjenski odobrena iz Budžeta FBiH za 2008. godinu, kojima je privremeno promijenjena namjena u 2009. godini, a stavljene van snage u 2010. godini, kao i odobravanje preraspodjele sredstava namijenjenih za sanaciju terminala u ulaganje u kapital u 2010. godini, koja su već doznačena u ranijem periodu, a nisu realizirana jer nisu stvoreni uslovi za njihovu realizaciju.

Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svoje nadležnosti poduzme aktivnosti da Ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva, svako u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, izvrše uvid u cjelokupnu dokumentaciju u cilju dosljedne primjene odluka Vlade FBiH o odobravanju prijenosa dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo i o istom sačine izvještaj.

Transfer za isplatu sudskih presuda i rješenja o izvršenju po ostalim osnovama iskazan je u iznosu od 13.277.028 KM, što se odnosi na isplatu glavnice. Zatezne kamate po osnovu isplate glavnice iznose 14.087.031 KM, a troškovi spora 2.481.817 KM. Isplaćene sudske presude i izvršna rješenja se uglavnom odnose na naknadu nematerijalne i materijalne štete i naknadu za izgublenu dobit koje su prouzročila federalna tijela ili njihovi pravni prethodnici, a navedene slučajeve sudovi presuđuju na teret Budžeta FBiH. Značajan iznos sudskih presuda i rješenja o izvršenju se odnosi na radne sporove koje protiv budžetski korisnika vode uposlenici za dio neisplaćenih naknada po osnovu regresa, jubilarnih nagrada, otpremnina, toplog obroka, prijevoza, kao i neto plaća, a iste se izvršavaju u presuđenom iznosu, bez obračunavanja pripadajućih poreza i doprinosa. Na presuđeni iznos glavnice obračunava se i isplaćuje zatezna kamata po stopi od 12%. Ukazujemo da, iako se kao tužena strana

pojavljuju federalni budžetski korisnici, ovaj transfer se planira i izvršava od strane Ministarstva finansija, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da isto raspolaže sa blagovremenim i realnim informacijama, vezano za planiranje i realizaciju istog, što za posljedicu ima povećanje troškova izvršenja za zatezne kamate i troškove spora. Provedenom revizijom prethodnih godina smo ukazali da je potrebno osigurati da budžetski korisnici na koje se odnose pravosnažne presude, odnosno koji su upoznati sa sporovima u toku, pravovremeno informišu Ministarstvo o potrebnim sredstvima za izvršenje istih ukoliko izvršenje i dalje bude na Ministarstvu ili da se sredstva za ove namjene odobravaju svakom korisniku pojedinačno. Navedeno je potrebno kako bi se skratilo vrijeme realizacije, odnosno uštedila sredstva na ime troškova izvršenja i zateznih kamata. Napominjemo da je na osnovu Izvještaja o izvršenom popisu neizmirenih obveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Trezoru sa stanjem na dan 31.12.2010. godine, iste iznose 2.725.147 KM (glavnica 2.413.223 KM, sudski troškovi 311.924 KM, a presuđene zatezne kamate se računaju sa datumom izmirenja obaveza, pa iste nisu kvantificirane). Navedene obveze nisu iskazane u Glavnoj knjizi Ministarstva finansija

Potrebno je da Ministarstvo finansija u okviru svoje nadležnosti poduzme aktivnosti na ostvarivanju suradnje sa Federalnim pravobranilaštvom i budžetskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa Federacije BiH, kao i planiranja potrebnih sredstava za realizaciju sudskih odluka za koje je izvjesno da će u narednom periodu teretići Budžet FBiH na pozicijama institucija na koje se odnosi sudski predmet. Ukoliko se potrebna sredstva za izvršenje sudskih odluka i dalje planiraju na Ministarstvu financija, potrebno je osigurati pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih.

5.3.2.3 Kapitalni transferi (grantovi)

Kapitalni transferi (grantovi) u 2010. godini iskazani su u iznosu od 8.492.494 KM što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 5.399.729 KM.

Vezano za realizaciju kapitalnih transfera ukuzujemo na konstatovane propuste, kao i prethodne godine. Krajem 2007.godine **za kapitalne investicije JP Direkcije za ceste FBiH na teret Budžeta za 2007. godinu** doznačen je iznos od 37.252.642 KM, putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Program utroška sredstava odobren je Odlukom Vlade FBiH V broj 63/2008 od 31.01.2008.godine. U Izvještaju o utrošku sredstava sa stanjem na dan 31.12.2010. godine, sačinjenom od strane J.P. Direkcije cesta FBiH, konstatovano je da je od ukupno obezbjeđenih sredstva za ovaj Program u iznosu od **40.477.268 KM** (kamate za period 2008-2010-godine 382.345 KM i naknadno odobrena sredstava 3.000.000 KM od strane Vlade FBiH), realizovano 20.216.872 KM ili 49%, a ostalo je **nerealizovano 20.418.115 KM**. Kao razlog što sredstva nisu utrošena, navedeno je da nisu okončani imovinsko pravni odnosi kao i da je vrlo teško napraviti procjenu kada će se krenuti sa implementacijom projekata za koje nije riješen postupak eksproprijacije. **Na osnovu naprijed navedenog i činjenice da su sredstva odobrena za projekte koji nisu spremni za realizaciju ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti u cilju realizacije Programa odnosno efikasnog korištenja doznačenih budžetskih sredstava za čiju realizaciju je nadležno Ministarstvo.**

Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija u okviru svojih nadležnosti poduzmu dodatne aktivnosti kako bi se sredstva doznačena iz Budžeta FBiH za 2007. godinu Direkciji cesta FBiH za kapitalne investicije efikasno i namjenski utrošila u skladu sa odobrenim Programom utroška sredstava Granta Federalnoj direkciji cesta za kapitalne investicije.

Sredstva naplaćena izdavanjem GSM licence u BiH u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu raspodjele sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence, raspoređuju se u omjeru 2/3 FBiH i 1/3 RS. Ovom Odlukom utvrđeno je da će se naplaćena sredstva od GSM licence usmjeravati na finansiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnju planiranih autoputeva u BiH. Odlukom Vijeća ministra o dopuni navedene Odluke od 25.03.2010. godine, ova sredstva se mogu usmjeravati i za finansiranje magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva kao i druge infrastrukture. Odlukom Vlade FBiH o prenosu sredstava GSM licence V broj 104/06 od 30.03.2006. godine, poseban namjenski račun GSM licence otvoren u okviru Jedinstvenog računa trezora na koji su uplaćivana sredstva od GSM licence je ugašen, a otvoren je poseban (namjenski) račun Direkcije cesta FBiH kod HYPO ALPE ADRIA BANK d.d. Poslovnica Sarajevo. Potpisnici naloga za plaćanje su nadležne osobe iz Ministarstva i Direkcije cesta FBiH. Napominjemo da ukupno doznačena sredstva FBiH po osnovu naplate GSM licence od 2005. godine do 31.12.2010. godine iznose 133.430.000 KM od čega je samo 19.787.583 KM evidentirano u okviru

Jedinstvenog računa trezora. Ne može se potvrditi opravdanost otvaranja namjenskog računa za GSM licencu kod JP Direkcije cesta FBiH, iz razloga što navedena sredstva predstavljaju javni prihod koji pripada Budžetu FBiH i koja se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH trebaju planirati u Budžetu FBiH i iskazivati u okviru JRT-a, kao i izdaci nastali po osnovu realizacije navedenih sredstava.

Prema prezentiranom Izvještaju o realizaciji sredstava GSM licence JP Direkcije cesta navedeno je da ukupna sredstva na transakcijskom računu na dan 31.12.2010. godine iznose 49.906.882 KM (sredstva GSM licenci za 2007. godine 905.109 KM, za 2008., 2009. i 2010. godinu 48.754.281 KM i kamata za 2010.godinu 247.492 KM). Vlada FBiH je 24.05.2010. godine donijela Odluku o usvajanju Programa investiranja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence za 2008. godinu (19.980.000 KM) i dijela sredstava za 2009. godinu (9.890.000 KM), utvrdila Listu projekata magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, kao i Metodologiju za korištenje raspoloživih sredstava kojom su utvrđene obaveze implementatora i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Također, 21.09.2010. godine Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Liste projekata magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta koje se finansiraju iz preostalih sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence za 2009. godinu (9.110.000 KM) i dijela sredstava za 2010.godinu (11.400.000 KM) i oprihodovanih kamata za 2007., 2008., 2009. i 2010. godinu (300.000 KM) za FBiH u ukupnom iznosu od 20.810.000 KM, dok je Odluka o davanju saglasnosti na Program investiranja i Metodologiju o načinu implementacije navedenih sredstava donesena 14.12.2010. godine. Za ostatak sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence za 2010. godinu u iznosu od 8.400.000 KM Odluka o usvajanju Programa investiranja, Metodologija o načinu implementacije i Lista projekata doneseni su 09.03.2011. godine. Vezano za izbor projekata koji se nalaze na Listama projekata, provedenom revizijom nismo mogli potvrditi na koji način je izvršen izbor projekata uvrštenih u navedene Liste projekata. Navedeno ima posebnu značajnost imajući u vidu da je na sačinjenim Listama projekata veliki broj projekata koji nisu spremni za realizaciju, a što je uticalo na efikasno korištenje već raspoloživih finansijskih sredstava. Vezano za izvještavanje o utrošku sredstava GSM licence, konstatovali smo da je nadležno Ministarstvo sačinjavalo i dostavljalo Vladi FBiH izvještaje u kojima su konstatovani problemi u implementaciji projekata, ali nisu dati prijedlozi mjera za prevazilaženje istih, zbog čega se ne možemo potvrditi da su od strane Ministarstva u potpunosti poduzimane aktivnosti u cilju dosljedne provedbe Programa investiranja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence za FBiH za 2008., 2009. i 2010. godinu, u cilju namjenskog i efikasnog investiranja odobrenih sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, poduzme aktivnosti putem nadležnog Ministarstva, da se sredstva ostvarena po osnovu GSM licence planiraju i iskazuju u okviru Budžeta FBiH u skladu sa zakonskim propisima i koriste isključivo za utvrđene namjene. Također, potrebno je sredstva odobravati za projekte spremne za realizaciju, pratiti namjensko trošenje odobrenih sredstava i poduzimati adekvatne mjere radi efikasnog i namjenskog trošenja sredstava ostvarenih izdavanjem GSM licence za FBiH.

5.3.2.4 Kapitalni izdaci

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 79.935.707 KM., što u odnosu na prethodnu, 2009. godinu, predstavlja povećanje za 24.403.175 KM (ili 43,94%). Strukturu navedenih izdataka čine izdaci za nabavku zemljišta u iznosu od 28.449.068 KM, nabavka građevina 17.161.653 KM, nabavka opreme 13.961.216 KM (nabavka motornih vozila 925.200 KM), nabavku stalnih sredstava u obliku prava 8.949.608 KM, rekonstrukciju i investiciono održavanje 7.740.298 KM.

Vezano za kapitalna ulaganja, izvršena u prethodnim godinama, u 2008. godini i dijelom u 2009.godini putem Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH u objekte: „Dom odmora“ Trpanj (1.216.846 KM), JP „Geodetski zavod BiH“ (3.556.891 KM) i Veliku salu i pratećih prostora u zgradi koju koristi Parlament FBiH (1.820.399 KM), konstatovano je da nisu poduzimane odgovarajuće aktivnosti, u cilju evidentiranja svih ulaganja na odgovarajućim bilansnim pozicijama u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, a na osnovu relevantne dokumentacije. Navedena kapitalna ulaganja iskazana su na poziciji stalnih sredstava u upotrebi za koja se ne raspolaže relevantnom dokumentacijom da su ista u vlasništvu FBiH, da je definisan karakter ulaganja sa vlasnicima istih, kao i pravo po osnovu izvršenog ulaganja. Napominjemo da je u fiskalnoj 2010. godini nastavljeno finansiranje objekta „Dom odmora Trpanj“ (Potpora objektu u iznosu od 185.000 KM).

Potrebno je da Vlada FBiH, putem nadležnih institucija, poduzme aktivnosti u dijelu obezbijedenja relevantne dokumentacije vezano za izvršena ulaganja u objekat „Dom odmora“ Trpanj, objekat JP „Geodetski zavod BiH“ i zgradu koju koristi Parlament FBiH, kako bi se zaštitila sredstva utrošena iz Budžeta FBiH. Također je potrebno da se od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH poduzmu aktivnosti i izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju za izvršena ulaganja u navedene objekte, te na osnovu konstatovanog izvrše adekvatna evidentiranja svih ulaganja na odgovarajućim bilansnim pozicijama u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Izdaci za izradu **Strategije ekonomskog razvoja FBiH** su do 31.12.2010. godine realizovani u iznosu od 1.766.999 KM, od čega u 2010. godini 46.964 KM. Napominjemo da u navedeni iznos nisu uključeni izdaci za izradu dokumenta „Strategija razvoja poljoprivrede u FBiH za period 2006-2010. godina“. Vlada FBiH je Odlukom V broj 426/07 od 27.06.2007. godine odobrila izradu „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, Federalno ministarstvo trgovine odredila za koordinatora izrade cjelovitog dokumenta, sa projektima i nosiocima izrade, i to: Razvoj industrijske politike u FBiH (Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije), Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH (Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta), Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH i Poticaj izvoza i racionalizacija uvoza roba i usluga na teritoriji FBiH (Federalno ministarstvo trgovine), te Razvoj turizma u FBiH (Federalno ministarstvo okoliša i turizma). Sastavni dio cjelovite Strategije je i projekat koji je već sačinilo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva pod nazivom „Strategija razvoja poljoprivrede u FBiH“ za period od 2006.-2010. godina. **Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije** je izradilo Projekat „Razvoj industrijske politike“ u ukupnom iznosu od 469.634 KM. Projekat je usvojen od strane Vlade FBiH i oba doma Parlamenta u 2010.godini. Vlada FBiH je 26.08.2010.godine imenovala radnu grupu za izradu Akcionog plana za realizaciju Projekta, međutim isti nije sačinjen do kraja 2010.godine. **Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta** je izradilo Projekat „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ u ukupnom iznosu od 298.000 KM. Projekat je usvojen od strane Vlade FBiH i oba doma Parlamenta FBiH u 2009. godini. Vlada FBiH je na prijedlog navedenog ministarstva, 29.10.2009. godine prihvatila Akcioni plan realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009-2012. godina. **Federalno ministarstvo okoliša i turizma** je za izradu Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.-2018. godina isplatilo 582.265 KM. **Vlada FBiH je Zaključkom od 23.12.2009. godine usvojila Prijedlog Strategije**, a od strane Ministarstva Prijedlog strategije je upućen Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje. Isti je prema podacima Ministarstva povučen iz parlamentarne procedure radi dorade i ponovnog upućivanja na razmatranje Vladi FBiH. **Federalno ministarstvo trgovine** je za izradu Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ isplatilo 417.096 KM. Navedeni projekat je usvojen od strane Vlade FBiH i Parlamenta FBiH u toku 2009.godine. Provedenom revizijom konstatovano je da Ministarstvo nije sačinilo Plan provedbe projekta, odnosno nisu poduzete konkretne aktivnosti koje bi za rezultat imale implementaciju Projekta, niti je izvršena analiza provodivosti istog. **Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** je odustalo od izrade Strategije poljoprivrede 2010-2014. godina, iako je ista bila planirana u okviru Programa utroška sredstava za poljoprivredu za 2009. godinu, a u martu 2011. godine Vlada FBiH je donijela Odluku o davanju saglasnosti za produženje važenja Strategije razvoja poljoprivrede za 2 godine (ista nije usvojena od strane Parlamenta FBiH do okončanja revizije). **Uzimajući u obzir navedeno, ne može se potvrditi da je Federalno ministarstvo trgovine kao koordinator u saradnji sa ostalim ministarstvima poduzimalo adekvatne aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, kao i da je u skladu sa datim ovlaštenjima Odlukom Vlade FBiH, na vrijeme donesena cjelokupna „Strategiju ekonomskog razvoja FBiH“ sa Akcionim planovima za njeno provođenje. Navedeno ima značaj obzirom da su od donošenja Odluke Vlade FBiH o izradi iste protekle gotovo četiri godine, a ista još uvijek nije završena niti je propisan način implementacije, ne može se potvrditi opravdanost dinamike dosadašnje realizacije „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“ i izvršenih ulaganja javnih sredstava u ukupnom iznosu od 1.766.999 KM.**

Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme adekvatne aktivnosti na okončanju izrade cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, usvajanja od strane Parlamenta FBiH, kao i implementacije iste od strane nadležnih ministarstava.

5.3.2.5 Pozajmice kantonima

Na poziciji „Pozajmljivanja drugim nivoima vlasti“ nije iskazano izvršenje, iako je Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2010. godinu planiran iznos od 45.254.214 KM (Budžetom FBiH za 2010. godinu planirano 91.800.000 KM). Izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu je definirano da se sredstva sa pozicije pozajmljivanja koriste na osnovu Odluke Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH (Sl. Novine FBiH br. 67/09), a po potpisivanju ugovora o prenosu kreditnih sredstava po III Stand-by aranžmanu MMF-a, te da će se sredstva rasporediti prema kriterijima na osnovu analitičkog iskaza izračuna primarnog bilansa i projekcije do kraja fiskalne godine, a prema utvrđenoj metodologiji MMF-a. **Uvidom u prezentirane pisane informacije, konstatovano je da je dio kantona ispunio propisane uslove, ali do kraja godine nije bilo aktivnosti na realizaciji planirane pozajmice i pozajmica nije realizovana.** Sa pozicije „Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti“ Vlada FBiH je Odlukama V broj 517/10 i 1072/10 izvršila preraspodjelu sredstava u iznosu od 60.830.000 KM za nedostajuća sredstva po osnovu tekućih transfera utvrđenih zakonskim propisima Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (39.000.000 KM) i Federalnom ministarstvu za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (21.830.000 KM). **Uzimajući u obzir da su u 2010. godini ukupno doznačena sredstva druge i treće tranše Stand-by aranžmana MMF-a u iznosu od 229.876.854 KM u cijelosti zadržana u Budžetu FBiH i da su ista korištena samo za finansiranje izdataka federalnog budžeta, ne može se potvrditi da se u navedenom slučaju u potpunosti postupilo u skladu sa Budžetom FBiH za 2010. godinu i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu.**

Odlukom Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, od 19.08.2009. godine, kantonima je odobrena i temeljem pojedinačno zaključenih ugovora između Ministarstva finansija (kao zajmodavca) i kantona (kao zajmoprimaca) doznačena pozajmica u 2009. godini u iznosu od 126.000.000 KM. Kao garancija naplate kredita, u zaključenim ugovorima sa kantonima (koje su potpisali ministri finansija kantona) navedeno da isti daju neopozivo ugovorno ovlaštenje zajmodavcu da direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, i to iz dijela prihoda koji pripadaju zajmoprimcima, izvrši naplatu bilo kojeg dospelog, a neizmirenog potraživanja. Ukazali smo na neadekvatnost ugovorene garancije za povrat navedenih sredstava, obzirom da u odlukama skupština kantona o prihvatanju kreditnog zaduženja kod FBiH nije navedena ovakva garancija naplate kredita, a nije prezentirana ni dokumentacija da su skupštine kantona dale saglasnost na navedenu odredbu ugovora, te dali preporuku da se poduzmu aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije za povrat. Nije prezentirana dokumentacija da su tokom 2010. godine poduzimane aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije, odnosno da su skupštine kantona dale saglasnosti na odredbu o garanciji u zaključenim ugovorima.

Tokom 2009. godine su iz Tekuće rezerve Vlade FBiH, temeljem donesenih odluka Vlade FBiH, doznačena sredstva u iznosu od 1.000.000 KM Bosansko-podrinjskom kantonu i 1.000.000 KM Posavskom kantonu. Iako odlukama Vlade FBiH nije utvrđena svrha dodjele sredstava, ista su evidentirana kao pozajmice navedenim kantonima. Nije prezentirana dokumentacija da su od strane Ministarstva finansija u toku 2010. godine, u skladu sa datim preporukama, poduzimane aktivnosti u cilju utvrđivanja svrhe doznačenih sredstava, kao i evidentiranja istih na bilansnim pozicijama u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, osiguraju da se rashodi i izdaci izvršavaju u iznosima i u skladu sa namjenom utvrđenom u Budžetu FBiH za fiskalnu godinu na koju se Budžet odnosi i na način utvrđen Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za istu godinu.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti u cilju osiguranja adekvatnih garancija za povrat pozajmica od strane kantona, i da Ministarstvo finansija blagovremeno poduzima aktivnosti za naplatu pozajmica.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti u cilju definisanja svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu, i postupe u skladu sa utvrđenim.

5.3.2.6 Implementacija razvojno–investicionih projekata finansiranih iz ino–kreditnih i donatorskih sredstava

Planom razvojnih projekata u FBiH za 2010. godinu su planirani razvojni projekti u ukupnom iznosu od 834.171.822 KM, a za iste je predviđeno da se najvećem dijelom finansiraju iz kredita međunarodne zajednice, manjim dijelom iz donacija, dijelom iz vlastitog učešća javnih preduzeća i dijelom iz budžeta svih nivoa vlasti. Navedeni Plan je od strane Parlamenta FBiH primljen na znanje, ali nije, iako je trebao biti, objavljen kao Aneks Budžeta FBiH za 2010. godinu. Obzirom da do okončanja revizije nije sačinjen Izvještaj o realizaciji razvojnih projekata, nismo u mogućnosti prezentirati iznos realizacije razvojnih projekata za 2010. godinu.

Izdaci po osnovu „Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica“ iskazani su u iznosu od 3.131.364 KM, što u odnosu na odobrena sredstva Budžetom za 2010.godinu u iznosu od 16.917.884 KM, predstavlja izvršenje 18,51%. Projekti za koje su Planom razvojnih projekata planirana značajna budžetska sredstva za sufinansiranje, a za koje od strane nadležnih institucija tokom 2010. godine nisu tražena sredstva, su: Upravljanje čvrstim otpadom I i II faza (planirano 1.763.556 KM), Urbana infrastruktura i pružanje usluga (planirano 318.429 KM), Sufinansiranje projekta HE Rama KfW Njemačka (planirano 2.783.029 KM), CEB-Rekonstrukcija stambenih jedinica za povratnike (planirano 1.000.000 KM), OPEC-stambena obnova (planirano 520.000 KM), Prevencija ptičije gripe (planirano 901.826 KM), Zaštita kvaliteta voda (planirano 846.000 KM), i drugi.

Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, utvrđena je uloga i odgovornost federalnih ministarstava da uspostave organizacione jedinice i putem istih vrše koordinaciju, praćenje, izvještavanje, implementaciju tekućih razvojnih projekata za koje su nadležna. Izvještavanje o utrošku sredstava regulisano je članom 41. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2010. godinu, kao i zaključcima Vlade FBiH (broj 848/08, 527/09, 671/09). Pored navedenog, Ministarstvo finansija je u skladu sa zakonskim propisima, donijelo Instrukciju o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicione projekte. Provedenom revizijom dijela ministarstva koja su u skladu sa Planom razvojno investicionih projekata zadužena za nadzor i implementaciju istih, konstatovano je da dio ministarstva nije uspostavio, u skladu sa na prijed navedenom Uredbom, organizacionu jedinicu za implementaciju projekata, da ministarstva koja su zadužena i za implementaciju projekata nisu uspostavila knjigovodstvo u skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija, kao i da se izvještavanje o realizaciji o utrošku sredstava nije vršilo u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i zaključcima Vlade FBiH. Treba istaknuti da izvještaji kvartalni i godišnji o realizaciji razvojno investicionih projekata koji su dostavljani Ministarstvu finansija, nisu u potpunosti sačinjavani u skladu sa naprijed navedenim aktima, posebno u dijelu informisanja o napretku ili problemima koji se javljaju u toku implementacije, a koji utiču na realizaciju projekata i o kojima bi trebalo da se izvijesti Vlada FBiH i Ministarstvo finansija u cilju poduzimanja adekvatnih mjera i efikasnog korištenja sredstava. Također, ističemo da ministarstva nisu po okončanju projekta podnosila konačan izvještaj o implementaciji i završetku projekta Vladi FBiH. Zbog navedenog se nije moglo potvrditi da su nadležna ministarstva uspostavila adekvatan nadzor nad implementacijom projekata, kao i da je Vlada FBiH raspolagala sa relevantnim informacijama o realizaciji razvojnih projekata. Navedeno je imalo za posljedicu da je značajan dio odobrenih budžetskih i kreditnih sredstava za navedene namjene ostao neutrošen, a zbog nepovlačenja odobrenih kreditnih sredstava iskazani su troškovi u 2010. godini u iznosu od 2.980.953 KM.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da se Plan razvojno investicionih projekata koji predstavlja Aneks budžeta FBiH usvoji od strane Parlamenta FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se od strane nadležnih ministarstava, zaduženih za razvojno investicione projekte, u potpunosti ispoštovale odredbe zakonskih i ostalih propisa i akata vezanih za uspostavu organizacione jedinice, nadzora nad implementacijom projekata, knjigovodstvenih evidencija i izvještavanja o implementaciji projekata iz njihove nadležnosti.

5.3.2.7 Otplata unutrašnjeg duga

Unutrašnji dug FBiH je procijenjen Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH (u daljem tekstu: **Zakon o unutrašnjem dugu**), kojim je uređen i način izmirenja obaveza (gotovina, otpisivanje, obaveznice) i utvrđeno je da će se opće obaveze po osnovu unutrašnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine. Međutim, Budžetom FBiH za 2010. godinu (kao i Budžetom FBiH za 2009. godinu) odobrena su sredstva za izmirenje obaveza za neizmirene plaće i naknade u iznosu od 3.000.000 KM i obaveza prema dobavljačima u iznosu od 2.000.000 KM.

Otplata unutrašnjeg duga iz osnova neisplaćenih obaveza prema dobavljačima u 2010. godini je iskazana u iznosu od 31.493 KM. Za navedene obveze isplaćene su zatezne kamate u iznosu od 5.895 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 575 KM.

Otplata unutrašnjeg duga iz osnova neisplaćenih plaća i naknada pripadnika Prijašnjeg FMO-a i VF u 2010. godini je izvršena u iznosu od 636.232 KM. Međutim, ovom iznosu treba dodati i isplate plaća i naknada pripadnika Prijašnjeg FMO i VF izvršene na osnovu sudskih izvršnih rješenja u iznosu od 647.287 KM, koje nisu evidentirane kao unutrašnji dug od strane Ministarstva finansija. **Za navedene naknade isplaćene su zatezne kamate u iznosu od 542.160 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 321.025 KM. Ukupni izdaci po osnovu neizmirenih obaveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO i VF su izvršeni u iznosu od 2.146.704 KM.**

Obaveze Prijašnjeg FMO-a i Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH (u daljem tekst: OSA) iz perioda koji je obuhvaćen Zakonom o unutrašnjem dugu i dalje se iskazuju se u Glavnoj knjizi Trezora. Vlada FBiH je početkom 2010. godine formirala Komisiju (četvrta po redu) sa zadatkom da do 17.09.2010. godine utvrdi osnovanost obaveza Prijašnjeg FMO u iznosu od oko 8.980.000 KM, utvrdi stvarni iznos potraživanja u odnosu na potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi od 13.719.712 KM, ta da pokrene aktivnosti naplate potraživanja uključujući i utuživanja. Komisija je radila na utvrđivanju osnovanosti dijela obaveza i stanja potraživanja, ali ni do kraja 2010. godine nije utvrdila osnovanost svih obaveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO, a koje u skladu sa zakonskim propisima predstavljaju unutrašnji dug FBiH. Vezano za navedene obaveze Ministar finansija je januara 2009. godine imenovano Komisiju čiji zadatak je da izvrši usaglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realizovanih obaveza Prijašnjeg FMO po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realizovanih obaveza OSA-e u Glavnoj knjizi Trezora za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, te da izvrši popis izmirenih obaveza. Komisija je djelimično izvršila zadatak do kraja 2010. godine zbog čega se ne može potvrditi iskazano stanje obaveza Prijašnjeg FMO i VF na dan 31.12.2010.godine. Skrećemo pažnju da: u periodu od 2005.-2008. godine plaćen je samo dio neizmirenih obaveza na ime plaća i naknada uposlenika Prijašnjeg FMO i VF, a da dio plaća, naknada, doprinosa i poreza na plaću nije izmiren; obaveze prema dobavljačima koje su u prethodnim periodima verifikovane, nisu bile knjigovodstveno evidentirane ni prije ni nakon izvršene verifikacije; za izvršene isplate u 2009. i 2010. godini po osnovu neizmirenih obaveza nije izvršeno umanjenje obaveze u knjigovodstvenim evidencijama.

Imajući u vidu da nisu utvrđene ukupne obveze FBiH koje predstavljaju unutrašnji dug, a posebno da nisu izmirene obveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg FMO i VF i obveze prema dobavljačima u zakonskom roku (do 31.12.2008. godine), kao i da se obaveze po navedenom osnovu i dalje iskazuju u fiansijskim izvještajima, ne može se potvrditi dosljedna primjena odredbi Zakona u unutrašnjem dugu. Nedosljedna primjena je imala za posljedicu plaćanje značajnog iznosa zateznih kamata i troškova spora na teret Budžeta FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti, poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odredaba zakonskih i drugih propisa vezanih za utvrđivanje iznosa neizmirenih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga (neizmirene plaće i naknade Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, neizmirene obaveze prema dobavljačima), kao i izmirenja istih.

Vezano za unutrašnji dug FBiH po osnovu ratnih potraživanja, Zakonom o unutrašnjem dugu je definisano da će se obaveze za ratna potraživanja izmiriti izdavanjem obaveznica i da će Vlada FBiH početi izdavati obaveznice najkasnije od 30.06.2009. godine i najmanje jedanput u dvije godine. Konstatovano je da je u 2009. godini izvršena prva emisija obaveznica i da je Registar vrijednosnih papira u FBiH (agent za emisiju obaveznica FBiH) izvijestio Ministarstvo finansija da je dana 26.10.2009. godine izvršio upis u sistem registracije obaveznica FBiH po osnovu ratnih potraživanja fizičkih i pravnih lica, sa

datumom emisije 30.06.2009. godine. U 2010. godini su na isplatu dospjele kamate na izdate obveznice i iste su izvršene u iznosu od 4.800.661 KM. Iako u 2010. godini nije bilo gotovinskih isplata osnovnog duga za ratna potraživanja, ukazujemo da je **temeljem sudskih izvršnih rješenja koja se odnose na ratna potraživanja isplaćeno troškova spora 334.947 KM i kamata 79.513 KM, što je ukupno 414.560 KM.**

Vlada FBiH je, u cilju implementacije presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Čolić protiv BiH i presuda Ustavnog suda BiH, kojim je naloženo Vladi FBiH da izvrši svoje ustavne obaveze i osigura poštivanje ljudskih prava tako što će poduzeti odgovarajuće zakonske mjere s ciljem da svi povjerioci koji posjeduju izvršne sudske odluke na teret budžetskih sredstava FBiH naplate svoja potraživanja u što kraćem roku, donijela Odluku 22.12.2010. godine kojom je usvojen Akcioni plan za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, čija realizacija je započela u 2011. godini.

Vezano za verifikaciju ratnih potraživanja provedenom revizijom za 2009. godinu je konstatovano da nije izvršena primopredaja dokumentacije koja se odnosi na verificirana ratna potraživanja između **Komisije za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti** (koja je prestala sa radom 29.10.2009. godine) i **Ministarstva finansija**, koje je Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.10.2008. godine zaduženo da preuzme dokumentaciju i nastavi sa postupkom realizacije potraživanja u skladu sa propisima koji regulišu izdavanje obaveznica, kao i da umjesto Komisije rješava sve predmete koji nisu okončani. Istakli smo važnost potpune primopredaju dokumentacije imajući u vidu da je Ministarstvo zaduženo za arhiviranje navedene dokumentacije i poduzimanje daljih aktivnosti na izmirenju obaveza i rješavanju svih eventualnih sporova koji mogu proisteći po osnovu neriješenih ili negativno riješenih predmeta, te preporučili da se izvrši primopredaja navedene dokumentacije. **Iako su tokom obavljanja navedenih poslova od strane Ministarstva konstatovani određeni propusti u radu Komisije, nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su tokom 2010. godine poduzimane aktivnosti u cilju da se izvrši primopredaja dokumentacije, kako bi se mogle nastaviti aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima.**

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zaključkom V broj 902/08 od 23.08.2008. godine izvršila primopredaju dokumentacije vezano za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti.

Izdaci za otplatu unutrašnjih obaveza po osnovu stare devizne štednje u 2010. godini iskazani su u iznosu od **86.864.053 KM**, što u odnosu na sredstva odobrena Budžetom u iznosu od 95.100.000 KM predstavlja izvršenje od 91,34%. Od navedenog iznosa na isplate po osnovu emitovanih obaveznica odnosi se 63.720.326 KM, kamate na neemitovane obveznice u iznosu od 7.973.616 KM, na gotovinske isplate odnosi se 15.148.350 KM (isplate do 1.000 KM i isplate koje nakon isplate od 1.000 KM ne prelaze iznos od 100 KM) i izvršne sudske odluke 21.761 KM. Kao što je konstatovano i revizijom prethodne godine Ministarstvo je u 2009. godini dostavilo Vladi FBiH **Informaciju o obvezama FBiH koje proizilaze iz presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Suljagić protiv Bosne i Hercegovine (Aplikacija br. 2791/02), a vezano za isplatu kamata po osnovu neemitovanih obaveznica.** Iako je Ministarstvo 21.12.2009. godine dostavilo prijedlog Odluke o isplati kamata dospjelih 27.03.2009. godine po osnovu planirane emisije obaveznica stare devizne štednje u 2008. godini u iznosu od 3.986.776 KM, na teret sredstava Budžeta FBiH za 2009. godinu, Vlada FBiH nije prihvatila isto, već je 24.03.2010. godine donijela Odluku o isplati kamata dospjelih 27.03. i 27.09.2009. godine u iznosu od 7.973.616 KM, na teret odobrenih sredstava Budžeta za 2010. godinu. **Uzimajući u obzir da se naprijed navedene obaveze odnose na 2009. godinu, ne može se potvrditi opravdanost kašnjenja u realizaciji isplata po navedenim obavezama, kao i terećenje Budžeta FBiH za 2010. godinu. Napominjemo da kašnjenje u realizaciji obaveza po osnovu emitovanih obaveznica može u narednom periodu imati za posljedicu isplatu zateznih kamata.**

Prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2010. godine ukupno verificirani iznos stare devizne štednje, sa zakonski obračunatom kamatom od 0,5%, iznosi **715.340.550 KM**, od čega se na verificirani iznos obaveza po osnovu stare devizne štednje u redovnom postupku odnosi 624.859.433 KM, a po žalbama drugostepenoj Komisiji pozitivno je riješeno 90.481.117 KM. Od navedenog iznosa **izmireno je ukupno 219.808.240 KM (putem obaveznica, gotovinskih isplata i sudskih odluka).**

Potrebno je kontinuirano poduzimati aktivnosti na blagovremenom osiguranju sredstava u Budžetu FBiH prema dinamici dospjeća kamata i glavnica po osnovu emitovanih obaveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obaveza po istom.

5.3.2.8 Otplata vanjskog duga

Izdaci po osnovu otplate vanjskog duga FBiH i izdaci za inozemne kamate su iskazani u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH za 2010. godinu, u iznosu od 195.765.340 KM, od čega se na izdatke po osnovu otplate glavnice odnosi 133.875.334 KM, izdatke po osnovu kamata 61.655.906, na negativne kursne razlike 207.771 KM i bankarske troškove 26.328 KM.

Vezano za servisiranje obaveza po vanjskom dugu, uvidom u prezentirane izvještaje, konstatovali smo da se isto nije u potpunosti vršilo u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH, Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH i Planom otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za 2010. godinu, iz razloga što su se obaveze dijela krajnjih korisnika po vanjskom dugu izmirivale iz budžetskih sredstava, a ne kako je trebalo iz sredstava obezbijedenih izmirenjem njihovih obaveza prema FBiH. Prema sačinjenom Izvještaju o realizaciji Plana otplate obaveza Federacije BiH po vanjskom dugu i Planu prihoda krajnjih korisnika, ukupan dug krajnjih korisnika na dan 31.12.2010. godine, po navedenom osnovu iznosi 67.656.948 KM, što u odnosu na 2009. godinu predstavlja povećanje za 21.534.396 KM. Najveći dužnici su: JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo (45.585.654 KM), JP Direkcija za cesta FBiH (15.501.311 KM), Tuzlanski kanton (4.309.633 KM), RMU „Kreka“ Tuzla (701.404 KM), RMU „Breza“ Breza (584.325 KM), Regionalna deponija „Tuzla“ (283.465 KM) i RMU „Kakanj“ Kakanj (277.557 KM). **Iako je Ministarstvo finansija imalo aktivnosti, ne može se potvrditi da su poduzete sve zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika, a posebno imajući u vidu da dio korisnika već duži period ne izmiruje svoje obaveze.**

Prema izvještaju Razvojne banke FBiH, a vezano za prikupljena sredstva u 2010. godini od krajnjih korisnika, po komisionim kreditima datim Razvojnoj banci FBiH, konstatovano je da je stanje raspoloživih sredstava na dan 31.12.2010. godine povećano u odnosu na prethodni period. Raspoloživa sredstva po kreditu Sudijskog fonda iznose 16.499.612 KM, Projektu vodosnabdjevanja (kredit Kuvajtskog fonda) iznose 3.790.763 KM, Projektu šumarstva – WB iznose 1.248.567 KM i Projektu obnove obrazovanja (Kredit OPEC fonda) iznose 3.182.731 KM. Ministarstvo finansija se u dva navrata, u skladu sa ugovorima o komisionim poslovima, obraćalo Razvojnoj banci za prenos raspoloživih sredstava u Budžet FBiH, međutim sredstva nisu uplaćena od strane Banke. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ne može se potvrditi opravdanost nepoduzimanja adekvatnih aktivnosti na angažovanju raspoloživih sredstava prikupljenih temeljem povrata komisionih kredita realizovanih putem Razvojne banke FBiH, a posebno imajući u vidu da su za otplatu navedenih kredita prema kreditorima angažovana sredstva Budžeta FBiH. Skrećemo pažnju da u Glavnoj knjizi Trezora nisu evidentirana potraživanja za sredstva koja su u ranijem periodu data u komisijon Razvojnoj banci.**

Vezano za otplatu vanjskog duga, konstatovano je da je Ministarstvo finansija i trezora BiH, bez date saglasnosti Federalnog ministarstva finansija, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, tokom 2010. godine, izvršilo plaćanje 657.386 KM prispjelih obaveza KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo, a na osnovu Zaključka Savjetodavne komisije za dug pri Vijeću ministara BiH od 18.01.2007. godine. Navedene obaveze su nastale na osnovu zaključenih Sporazuma o podzajmu između Ministarstva finansija i trezora BiH i KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, kao krajnjeg korisnika kredita, a da prethodno obaveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. Skupština Kantona Sarajevo je u 2010. godini donijela Odluku o davanju garancije za servisiranje obaveza po kreditima Svjetske banke za krajnjeg korisnika KJKP „Toplane-Sarajevo“, međutim do kraja godine nisu okončane aktivnosti oko pravnog supsidijarnog prijenosa obaveza. **Iz Budžeta FBiH po navedenom osnovu, od 2006. godine, ukupno su izmirene obaveze u iznosu od 2.397.052 USD, a iste nisu iskazane na poziciji potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora,** imajući u vidu da FBiH nije preuzela obavezu plaćanja pomenutog kredita. Zbog navedenog ne može se potvrditi ispravnost iskazivanja navedenih izdataka na teret Budžeta FBiH.

Također, po osnovu otplate kredita Vlade Kraljevine Španije – Vodosnabdjevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica, Ministarstvo finansija i trezora BiH je, bez date saglasnosti Federalnog ministarstva finansija, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, tokom 2009. i 2010. godine izvršilo plaćanje u iznosu od **50.982 EUR-a** prispjelih obaveza po navedenom kreditu, nastale temeljem zaključenih kreditnih sporazuma o zajmu zaključenih između Kraljevine Španije i Ministarstva finansija i trezora BiH. U dopisu Ministarstva finansija od 08.12.2009. godine koji je upućen Ministarstvu finansija i trezora BiH, navedeno je da Ministarstvo nije pokrenulo proceduru zaključivanja odobravanja kredita u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, kao da ni jedna općina za koje se predmetni kredit

uzima nije dostavila saglasnost za zaduženje, niti je Ministarstvo obaviješteno o namjeri pokretanja takve procedure od strane općina. Plaćene obaveze iz budžeta FBiH nisu iskazane kao potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora, obzirom da FBiH nije preuzela obavezu plaćanja navedenih kredita, te samim tim ne možemo potvrditi ispravnost iskazivanja navedenih izdataka na teret Budžeta FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti kako bi se servisiranje vanjskog duga vršilo u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH, odnosno u skladu sa identifikiranim izvorima prihoda. Također je potrebno da se kontinuirano poduzimaju adekvatne aktivnosti u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH u dijelu blagovremenog raspolaganja sa prikupljenim sredstvima na posebnom računu po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši knjigovodstveno evidentiranje datih sredstva u komisijon Razvojnoj banci FBiH, a u cilju transparentnog iskazivanja i praćenja ukupnih potraživanja, odnosno potraživanja po pojedinim kreditima datim u komisijon.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti kako bi se obaveze o osnovu kredita KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo i kredita Kraljevine Španije (Projekat vodosnadbjevanja općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) regulisale u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH. Također je potrebno poduzeti mjere da se osigura povrat sredstava u iznosu od 2.397.052 USD i 50.982 EUR isplaćenih na teret Budžeta FBiH.

5.3.3 Tekuća rezerva Budžeta FBiH za 2010. godinu

Uvidom u Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu konstatovano je da je iz **Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2010. godinu odobreno sredstava u iznosu od 33.312.246 KM, a da je utrošeno 31.985.541 KM. Međutim, ističemo da u navedenom Izvještaju nije obuhvaćena Odluka Vlade V broj 1008/10 od 22.12.2010. godine**, kojom se budžetskim korisnicima kojima za decembar 2010. godine nedostaju sredstva na pozicijama bruto plaća i naknada i doprinosa poslodavca, ista obezbjeđuju sa pozicije Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2010. godinu, **u skladu sa kojom je korisnicima odobreno sredstava u iznosu od 1.350.881 KM.**

Budžetom FBiH za 2010. godinu, koji je donesen od strane Parlamenta FBiH 22.12.2009. godine, odobrena je Tekuća rezerva u iznosu od 36.595.046 KM (Tekuća rezerva Vlade FBiH 35.895.046 KM, Tekuća rezerva Premijera 300.000 KM, Tekuća rezerva dva zamjenika premijera po 200.000 KM). Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2010. godinu Tekuća rezerva je odobrena u iznosu od 7.544.771 KM (Tekuća rezerva Vladi FBiH 7.311.582 KM, Premijeru 92.139 KM, Zamjeniku premijera 87.550 KM i Zamjeniku premijera 53.500 KM), s tim da su za odobrena sredstva iz tekuće rezerve do donošenja Izmjena i dopuna Budžeta, povećani planirani izdaci budžetskim korisnicima kojima su odobrena sredstva. Odredbama člana 34. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno da se iz sredstava tekuće rezerve podmiruju hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave u toku budžetske godine. Međutim, članom 4. Budžeta FBiH za 2010. godinu je definisano da je tekuća rezerva predviđena budžetskim korisnicima za koje u ovom Budžetu nisu predviđena sredstva, ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba u sredstvima. Uvidom u Odluke Vlade FBiH kojim je odobravano izdvajanje sredstava iz Tekuće rezerve, konstatovano je da su odobravana sredstva tekuće rezerve za slučajeve koji su mogli i morali biti predviđeni tokom procesa planiranja i izrade Budžeta FBiH za 2010. godinu. Najznačajniji dio sredstava tekuće rezerve je odobren i utrošen za plaće, naknade, materijalne troškove, transfere i nabavku stalnih sredstava budžetskih korisnika. **Iako je Budžetom FBiH za 2010. godinu bilo odobreno izdvajanje za naprijed navedene rashode, ne može se potvrditi opravdanost odobrenog iznosa, imajući u vidu da je isto posljedica neadekvatno provedenih procedura prilikom izrade Budžeta Federacije za 2010. godinu, utvrđenih Zakonom o budžetima u FBiH.** Zbog navedenog se ne može potvrditi da je odobranje sredstava tekuće rezerve u potpunosti provedeno u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta za 2010. godinu i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH.

Tekuća rezerva Premijera je odobrena u iznosu od 294.861 KM. Tekuća rezerva Zamjenika premijera – federalnog ministra finansija je odobrena u iznosu od 199.503 KM. Tekuća rezerva Zamjenika premijera – federalnog ministra kulture i sporta je odobrena u iznosu od 199.990 KM. Konstatovano je da nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava Tekuće rezerve Premijera i zamjenika premijera iako je Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2010. godinu propisano da će se ista odobravati za nepredviđene izdatke u skladu sa utvrđenim kriterijima. Najznačajniji iznos sredstava odobren je za slučajeve koji nisu hitni i nepredvidivi, a ujedno se radi o slučajevima za koje su nadležna federalna ministarstva iz oblasti kulture, sporta, poljoprivrede, zaštite boračke populacije i drugo. Nismo u mogućnosti potvrditi da se adekvatno pratio namjenski utrošak sredstava, uzimajući u obzir da je rješenjima o odobravanju sredstava bila utvrđena obaveza korisnika da podnose izvještaje o namjenskom utrošku sredstava.

Vezano za izvještavanje o utrošenim sredstvima Tekuće rezerve Vlade FBiH konstatovano je da dio budžetskih korisnika nije dostavljao Ministarstvu finansija mjesečne izvještaje o utrošku sredstava tekuće rezerve, a isto nije poduzimalo aktivnosti kako bi svi korisnici dostavili mjesečne izvještaje o utrošku sredstava, a u cilju sačinjavanja tromjesečnih konsolidovanih izvještaja o utrošku tekuće rezerve. Iako je bilo obavezno, Ministarstvo finansija nije sačinjavalo i Vladi FBiH dostavljalo tromjesečne konsolidovane izvještaje o korištenju budžetskih rezervi na način kako je propisano Odlukom o kriterijima, već su dostavljane tromjesečne Informacije o stanju Tekuće rezerve Vlade FBiH, sa podacima o iznosu i korisniku odobrenih sredstava. Vlada FBiH nije u skladu sa zakonskim propisima dostavila Parlamentu FBiH polugodišnji izvještaj o korištenju Tekuće rezerve, a kao godišnji izvještaj dostavljena je Informaciji koju je Ministarstvo finansija dostavilo Vladi FBiH.

Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je odobravanje sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2010. godinu i izvještavanje o utrošku istih u cijelosti vršeno u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija dosljedno provode odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH u djelu odobravanja i u djelu izvještavanja o korištenju sredstava tekuće rezerve.

5.4 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH za 2010. godinu i Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2010 godinu	Ostvareno u 2009 godini	Ostvareno u 2010. godini	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
A.	Prihodi, primici, finansiranje (I+II+III)	1.863.333.532	1.988.877.738	1.764.382.402	88,7
I	Prihodi	1.445.918.034	1.242.173.409	1.441.651.802	116
II	Primici (SDR, ostali kapitalni primici)		199.262.632	24.448	
III	Primljeni krediti i zajmovi/finansiranje/	417.415.498	547.441.697	322.706.152	59
B	Rashodi i izdaci (od IV do VII)	1.863.333.532	1.708.898.962	1.734.227.815	102
IV	Rashodi	1.472.031.230	1.173.845.652	1.412.173.485	120
V	Izdaci za nabavku stalnih sredstava i pozajmljivanja drugim nivoima vlade	118.693.824	192.146.535	85.793.536	44,6
VI	Otplata vanjskog i unutrašnjeg duga	265.063.707	342.906.775	236.260.794	68,9
VII	Tekuća rezerva	7.544			
C	Višak ostvarenih prihoda nad rashodima (I-IV)		68.327.757	29.478.317	43,1
D	Višak ostvarenih prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke (A-B)		279.978.776	30.154.587	10,8

Kao što se vidi iz naprijed navedene tabele, ukupni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u većem iznosu u odnosu na rashode i izdatke, odnosno iskazan je suficit Budžeta FBiH za 2010. godinu u iznosu od 30.154.587 KM. Međutim, naglašavamo da u toku 2010. godine nije realizovana pozajmica kantonima koja je Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2010. godinu planirana u iznosu od 45.254.214 KM (Budžetom FBiH planirana 91.800.000 KM). Takođe, u okviru rashoda i izdataka, a što ima uticaj na finansijski rezultat, nisu iskazane obaveze u iznosu od 239.853.486 KM, koje su evidentirane na poziciji „ostali razgraničeni rashodi“ a odnose se obaveze prema PIO/MIO na ime već isplaćenih mirovina u iznosu od 180.979.871 KM i obaveze prema licima sa invaliditetom za izdata rješenja o uvođenju u pravo u iznosu od 58.881.517 KM.

Provedenim revizijama je konstatovano, kao i prethodne godine, da u finansijskim izvještajima nije iskazan dio prihoda i rashoda koji pripadaju Budžetu FBiH, a realizuju se preko posebnih transakcijskih računa (prihodi i rashodi od navigacijskih usluga i usluga izdavanja GSM licence), što također ima uticaj na iskazani finansijski rezultat Budžeta FBiH za 2010. godinu.

U roku utvrđenom zakonskim i podzakonskim aktima, Ministarstvo finansija je na kraju godine Vladi FBiH dostavilo Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu, a Vlada FBiH je isti dostavila Parlamentu FBiH. Međutim, uvidom u navedeni Izvještaj, konstatovano je da isti ne sadrži adekvatne analize i informacije vezane za realizaciju tekućih i kapitalnih transfera, utrošak sredstava tekuće rezerve, utrošak sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa (podračuna u okviru JRT), odnosno nisu dati finansijski podaci ni informacije o razvojno-investicionim projektima i njihovom izvršenju u 2010. godini, odnosno obrazloženja propisana zakonskim i podzakonskim aktima.

Zbog naprijed navedenog, kao i datih nalaza u prethodnom dijelu Izvještaja vezano za neiskazivanje svih javnih prihoda i rashoda u Glavnoj knjizi trezora, ne može se potvrditi da Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu predstavlja realan i tačan prikaz prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, odnosno finansijskog rezultata na dan 31.12.2010. godine, kao i da ovakav način izvještavanja daje potpune i tačne informacije o utrošku javnih sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti da se Izvještaji o izvršenju Budžeta FBiH sačinjavaju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Posebno je potrebno da se u istima iskažu svi prihodi i primici, rashodi i izdaci, finansiranje koji pripadaju Budžetu FBiH, sa adekvatnim analizama i obrazloženjima.

Potrebno je da se u skladu sa članom 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članom 4. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH svi rashodi i izdaci priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala.

5.5 Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Korisnici federalnog budžeta su u 2010. godini bili dužni nabavku roba, usluga i ustupanje radova provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Vezano za primjenu navedenog Zakona, konstatovano je da su budžetski korisnici samostalno provodili postupke javnih nabavki, iako je postojala mogućnost da se u skladu sa zakonskim i ostalim propisima nabavka vrši skupa za više korisnika. Propusti u primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH i provedbenih propisa konstatovani su kod: **Vlade FBiH, Federalnog ministarstva raseljenih lica i izbjeglica, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalne porezne uprave, Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalne uprave policije, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Direkcije za civilnu avijaciju, Direkcija robnih rezervi, Doma naroda Parlamenta FBiH, Ureda Predsjednika FBiH i dva (2) Ureda Podpredsjednika FBiH.** Najčešće konstatovani nedostaci su slijedeći: nabavke su vršene bez zaključenih ugovora o nabavci, odnosno bez provođenja postupka u skladu sa Zakonom, odnosno u nekim slučajevima na osnovu zaključenih ugovora iz prethodnog perioda, koji nisu bili na snazi u revidiranoj godini; primjena neodgovarajućeg postupka nabavke u odnosu na vrijednost ugovora; dijeljenje predmeta ugovora u cilju izbjegavanja odgovarajućeg postupka nabavke; nabavljena je roba koja nije obuhvaćena ugovorom; ugovorom nije definisana ukupna vrijednost nabavke; nije osigurana potpuna dokumentacija tražena tenderom; ugovori zaključeni prije proteka roka od 15 od dana obavještenja ponuđača o izboru najpovoljnijeg ponuđača; nisu ili su neblagovremeno

objavljivana obavještenja o dodjeli ugovora u Službenom glasniku u propisanom roku. Napominjemo da pojedini budžetski korisnici nisu donijeli plan nabavke stalnih sredstava sa količinama, vrstama i procijenjenim vrijednostima, a u pojedinim slučajevima iste nisu korigovali u skladu sa odobrenim budžetima.

Potrebno je da budžetski korisnici prilikom nabavke robe, vršenja usluga i ustupanja radova postupaju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH i ostalim provedbenim propisima. Također je potrebno da se prije otpočinjanja postupka nabavki donese Plan nabavke za tekuću godinu, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktom, sa jasno i precizno utvrđenim vrstama i karakteristikama svih predmeta nabavke.

5.6 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2010. godine

Provedenim revizijama finansijskih izvještaja za 2010. godinu dijela budžetskih korisnika, konstatovano je, kao i prethodne godine, da se u skladu sa zakonskim propisima nije izvršilo usaglašavanje stanja iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama (Glavna knjiga trezora) sa stvarnim stanjima utvrđenim popisima (inventurama) na dan 31.12.2010. godine, značajnog dijela imovine i obaveza FBiH. Navedeno se posebno odnosi na institucije koje su, u prethodnom periodu, prešle sa federalnog na državni nivo, a njihova imovina, potraživanja i obaveze su ostale iskazane u Glavnoj knjizi trezora FBiH (Federalno ministarstvo odbrane, Vojska Federacije, Carinska uprava, Obavještajno-sigurnosna agencija FBiH, Zavod za kontrolu lijekova FBiH).

U Glavnoj knjizi trezora na poziciji Prijašnjeg FMO iskazano je stanje stalnih sredstava u iznosu od 15.170.802 KM, kratkoročnih potraživanja i plasmana 16.080.118 KM, dugoročnih i kratkoročnih obaveza 71.887.278 KM. Naglašavamo da je i u prethodnim Izvještajima o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta FBiH ukazivano na navedeno i Vladi FBiH su davane preporuke u cilju dosljedne provedbe obaveza utvrđenih **Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i Zakonom o odbrani BiH, s posebnim osvrtom na popis imovine, potraživanja i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog stanja istih sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Međutim, iako je Vlada tokom revidirane godine poduzimala aktivnosti vezano za navedeno, ne može se potvrditi da su do kraja godine realizovane obaveze utvrđene naprijed navedenim zakonima.**

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da ni tokom 2010. godine nisu provedeni zakonski propisi (Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakon o obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH), a vezano za rješavanje pitanja imovine, obaveza i potraživanja institucija čije nadležnosti su u 2004. godini prenesene sa federalnog na državni nivo (**Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna agencija**), radi prikazivanja tačnog i istinitog stanja istih u Glavnoj knjizi Trezora. Prilikom prenosa nadležnosti, kod istih nije izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem imovine i obaveza. Zbog navedenog ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava u iznosu od 14.673.413 KM, kratkoročnih potraživanja 168.241 KM, kratkoročnih obaveza i razgraničenja 98.898 KM Carinske uprave FBiH i stanje stalnih sredstava u iznosu od 810.028 KM, kratkoročnih potraživanja i plasmana u iznosu od 15.415 KM i kratkoročnih obaveza u iznosu od 6.847.707 KM Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH, iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora FBiH.

Također, prilikom prenosa nadležnosti Zavoda za kontrolu lijekova FBiH na državni nivo (u skladu sa Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima BiH), Vlada FBiH je 30.07.2009. godine donijela Odluku kojom se oprema, arhiva i novčana sredstava pomenutog Zavoda daju na korištenje (bez naknade) Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH, međutim navedenom Odlukom nije riješeno ko će biti pravni slijednik imovine Zavoda, odnosno ko će voditi istu u svojim poslovnim knjigama. Vlada FBiH je tek 19.08.2010. godine donijela Odluku o evidentiranju opreme Zavoda date na korištenje Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH, kojom je utvrđeno je da će se oprema Zavoda knjižiti u poslovnim knjigama Federalnog ministarstva zdravstva. Prema prezentiranoj dokumentaciji izvršeno je uknjižavanje imovine u Glavnu knjigu Federalnog ministarstva zdravstva, nabavne vrijednosti 2.851.346 KM, ispravke vrijednosti od 2.493.956 KM i knjigovodstvene vrijednosti od 357.390 KM, a da prethodno nisu poduzete aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima da se ista isknjiži iz evidencije Zavoda za kontrolu lijekova FBiH, koji je likvidiran. Posljedica navedenog je da se u Glavnoj knjizi Trezora za navedeni iznos iskazuje imovina FBiH u većem iznosu od stvarne vrijednosti, a što utiče na istinit i tačan prikaz imovine FBiH na dan 31.12.2010. godine.

Potrebno je da Vlada FBiH sistemski pristupi aktivnostima vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i utvrđivanje tačnog iznosa dugova, zaduživanja i ostalih obaveza nastalih do 01.01.2006. godine, za koje je Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i dalje odgovorna.

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH u djelu da se utvrdi stanje duga i ostalih obaveza koje u skladu sa navedenim zakonima ostaju u nadležnosti FBiH, kao i da se do rješavanja statusa imovine odredi pravni sljednik institucija koje su u skladu sa navedenim zakonima prešle na državni nivo.

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnog Ministarstva zdravstva poduzme aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima kako bi se riješilo pitanje imovine, obaveza i potraživanja Zavoda za kontrolu lijekova FBiH.

5.7 Novčana sredstva

Novčana sredstava iskazana u Konsolidovanom bruto bilansu, na dan 31.12.2010. godine na Jedinstvenom računu Trezora FBiH iznosila su 200.434.277 KM. Stanje novčanih sredstava na računima u poslovnim bankama iskazano je u iznosu od 197.021.818 KM, od čega se na transakcijske račune Budžeta FBiH odnosi 94.637.310 KM, a na posebne namjenske transakcijske podračune u okviru JRT-a 102.384.508 KM. U okviru stanja novčanih sredstava iskazano stanje sredstava na tri transakcijska podračuna u iznosu od 78.893.460 KM, koji pripadaju Direkciji za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta FBiH, koja je od 01.01.2011. godine izdvojena iz Budžeta FBiH i počela funkcionisati kao javno preduzeće, te su i novčana sredstva u navedenom iznosu prenesena iz Budžeta FBiH na račune javnog preduzeća. Stanje novčanih sredstava na podračunu FBiH-računu za servisiranje relevantnog vanjskog duga FBiH u Centralnoj banci BiH iznosi 2.231.970 KM i stanje novčanih sredstava na podračunu FBiH za servisiranje direktnih obaveza FBiH iznosi 1.015.225 KM.

Federalno ministarstvo finansija je u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH nadležno za otvaranje računa na koji se vrši doznaka pripadajućeg dijela prihoda Federaciji BiH od Uprave za indirektno oporezivanje BiH, računa za raspodjelu pripadajućih dijelova Budžetu FBiH, kantonima, jedinicama lokalne samouprave i direkcijama cesta, te depozitnog i transakcijskih računa Budžeta FBiH. Iz prezentirane dokumentacije je konstatovano da su poslovni računi preko kojih se vršio raspored indirektnih poreza otvoreni kod poslovne banke 2003., odnosno 2004. godine, a za dio računa Ministarstvo nije raspolagalo ugovorima. Računi preko kojih se obavljalo finansijsko poslovanje Budžeta FBiH su otvoreni kod poslovnih banaka 2007. godine. Iako su banke kod kojih su otvoreni poslovni računi doživjele transformaciju, nije prezentirana dokumentacija da su se u prethodnom periodu poduzimale aktivnosti na zaključivanju aneksa ugovora sa bankama u cilju definisanja međusobnih prava i obaveza, niti aktivnosti u cilju izbora banaka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Nismo u mogućnosti potvrditi da se vršila kontrola primjene postojećih ugovora sa bankama u pogledu naplate bankarske provizije i obračuna kamata na depozite. Ministarstvo finansija je u toku 2010. godine imalo aktivnosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune iz njegove nadležnosti, ali do 31.12.2010. godine, ni do okončanja revizije, izbor poslovnih banaka nije izvršen.

Uvidom u način raspodjele sredstava sa depozitnog računa Budžeta FBiH otvoren kod UniCredit banke, nije se moglo potvrditi, kao što je konstatovano i prethodne godine, da je raspodjela vršena u skladu sa odredbama člana 2. Ugovora o vršenju unutrašnjeg platnog prometa, u kojem se Banka obavezuje da će dnevni prenos uplaćenih sredstava vršiti u jednakim omjerima na transakcijske račune Budžeta FBiH kod poslovnih banaka.

U okviru novčanih sredstava Glavne knjige Trezora na dan 31.12.2010. godine nije iskazano stanje novčanih sredstava na posebnom transakcijskom računu za navigacijske usluge Federalne direkcije za civilnu avijaciju (53.613 KM), kao ni naplaćena sredstva po osnovu izdavanja GSM licence, koja se uplaćuju na poseban namjenski račun JP Direkcija za ceste FBiH (49.906.882 KM). Navedena sredstva, iako su javni prihod Budžeta FBiH, nisu evidentirana u okviru JRT-a, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te da vrši kontrolu primjene zaključenih ugovora sa bankama u dijelu prenosa sredstava na transakcijske račune, obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija osiguraju da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi, uplaćuju na Jedinstveni račun Trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH.

5.8 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja, u knjigovodstvenim evidencijama iskazana su u iznosu od 125.489.221 KM i veća su u odnosu na prošlu (2009.) godinu za 52.232.644 KM. Navedena potraživanja se odnose na dospjela potraživanja po osnovu kreditnih obaveza od krajnjih korisnika u iznosu od 67.656.948 KM (povećanje u odnosu na 2009. godinu za 21.534.395 KM), potraživanja od pravnih lica 34.748.492 KM (povećanje u odnosu na 2009. godinu za 24.760.918 KM), ostala potraživanja 22.902.970 KM (povećanje u odnosu na 2009. godinu za 5.920.736 KM) i potraživanja od fizičkih lica 180.311 KM.

Potraživanja od pravnih lica za date avansi za unaprijed plaćenu robu i usluge iskazana su u iznosu od 23.281.875 KM, što predstavlja povećanje za 22.450.618 KM u odnosu na prošlu godinu kada su bili iskazani u iznosu od 831.257 KM. Provedenim revizijama je konstatovano da **određeni budžetski korisnici prilikom nabavke roba i usluga ugovaraju i izvršavaju avansna plaćanja za nabavku, u pojedinim slučajevima i 100% vrijednosti nabavke, za što se nije mogla potvrditi opravdanost obzirom da je konstantan nedostatak sredstava u Budžetu FBiH tokom čitave revidirane godine, kao i da nisu osigurane adekvatne garancije za dobro izvršenje posla.** Konstatovano je da pojedini budžetski korisnici nisu blagovremeno poduzimali aktivnosti vezane za nabavku, tako da su krajem godine u cilju da iskoriste odobrena budžetska sredstva ugovorili i izvršili uplatu avansa za nabavku roba i usluga. Takođe treba napomenuti da u skladu sa zakonskim i ostalim propisima **dio budžetskih korisnika nije uplaćene avanse evidentirao na odgovarajućim pozicijama potraživanja za date avanse, zbog čega se ne može potvrditi da naprijed iskazani iznos predstavlja tačan iznos datih avansa. Neevidentiranje avansa na odgovarajućim pozicijama takođe predstavlja rizik daljeg praćenja realizacije ugovora, odnosno pravdanja uplaćenog avansa na osnovu dokumentacije kojom se potvrđuje da je usluga izvršena ili roba isporučena.**

U okviru potraživanja iskazana su potraživanja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH u iznosu od 7.754.260 KM, od čega se dio odnosi na nenaplaćene zakupnine poslovnih prostora, a isti iznos potraživanja je bio iskazan i u momentu prelaska navedenih institucija na državni nivo (31.12.2005. godine). Zaključkom Vlade V broj 728/07 i V broj 917/08 je naložen Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (u daljem tekstu: Služba), Federalnom pravobranilaštvu i Federalnoj upravi za inspeksijske poslove postupak u vezi sa raspolaganjem poslovnim prostorima Prijašnjeg FMO, a Federalno pravobranilaštvo je zaduženo da prioritarno utuži korisnike poslovnih prostora koji nisu izmirili dug po osnovu zakupa ili prostor bespravno koriste. Tokom obavljanja revizije za 2010. godinu nije prezentiran izvještaj navedenih institucija prema Vladi FBiH o aktivnostima istih u toku fiskalne godine. Takođe, **uzimajući u obzir da se za manji broj preuzetih prostora fakturiše zakupnina, da se korisnicima poslovnih prostora koji su utuženi ne vrši fakturisanje zakupnine od momenta utuženja do kraja 2010. godine (za što je propušteno da se naplati prihod u Budžet FBiH u iznosu od 5.017.185 KM), nismo u mogućnosti potvrditi da se sistemski pristupilo naplati potraživanja po osnovu zakupnina, te prioritarnom utuživanja korisnika koji ne izmiruju zakupnine ili prostor bespravno koriste.**

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja problematike poslovnih prostora koji su preuzeti u nadležnost od Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane.

Kratkoročni plasmani, u konsolidovanim finansijskim izvještajima i Glavnoj knjizi Trezora, iskazani su u iznosu od 37.827.258 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 1.814.835 KM. Odnose se na: sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar u iznosu od 29.819.113 KM, pozajmice kantonima 5.248.308 KM, oročena sredstva sa posebnog namjenskog transakcijskog

Escrow računa 1.822.812 KM, sumnjiva i sporna potraživanja 890.585 KM i kredite date radnicima 46.171KM.

U okviru kratkoročnih plasmana, iskazana su **sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. u privremenoj upravi Mostar** (u daljem tekstu: Hercegovačka banka) u iznosu od 29.819.113 KM, mada je Ministarstvo finansija, sa navedenom bankom, u 2004. godini, izvršilo usaglašavanje stanja blokiranih sredstava u iznosu od 22.955.392 KM. Kao što je konstatovano u prethodnim izvještajima o izvršenoj reviziji, prije izvršenog usaglašavanja, Ministarstvo finansija, iako je trebalo, nije prethodno usaglasilo stanje računa sa budžetskim korisnicima koji su imali potraživanja i obaveze prema Hercegovačkoj banci, te se iz tog razloga navedeni dokument o usaglašavanju stanja na iznos od 22.955.392 KM nije mogao provesti. Posebno ističemo da je Ministarstvo finansija dalo saglasnost i za prebijanje potraživanja i obaveza između Prijašnjeg FMO-a i Hercegovačke banke u iznosu od 7.575.858 KM, od čega 6.852.495 KM uopšte nije bilo evidentirano u knjigovodstvenim evidencijama Prijašnjeg FMO-a. Od strane Ureda za reviziju, su u više navrata, davane preporuke da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza FMO-a, te da se na osnovu konstatovanog stanja poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora, po čemu nije postupljeno ni u fiskalnoj 2010. godini.

Potraživanja za date pozajmice u iznosu od 5.248.308 KM se odnose na date pozajmice iz Budžeta FBiH kantonalnim budžetima, u prethodnom periodu (2001. i 2002. godina), i to budžetu: Hercegovačko-neretvanskog kantona u dva navrata iznosi od 1.857.814 KM i 1.500.000 KM, Srednjobosanskog kantona 1.323.694 KM i Bosansko-podrinjskog kantona 566.800 KM. Iako je u prethodnim revizijskim izvještajima davana preporuka da se provedu aktivnosti za rješavanje pitanja datih pozajmica, iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi da su u revidiranoj godini provedene navedene aktivnosti.

U okviru **sumnjivih i spornih potraživanja** iskazana su potraživanja od Države BiH u iznosu od 192.307 KM i potraživanja koja su ustupljena Federaciji BiH (kao stečajnom povjeriocu Hyppo banke Zenica) u iznosu od 698.278 KM. Stanje navedenih potraživanja se iskazuje u istom iznosu od 2007. godine, a nije prezentirana dokumentacija da su tokom revidirane godine poduzimane aktivnosti u cilju rješavanja istih.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i na osnovu konstatovanog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u cilju rješavanja pozajmica datih kantonalnim budžetima u 2001. i 2002. godini, kao i iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja.

5.9 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2010. godine iskazane su u Konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH u iznosu od 610.644.445 KM. Struktura navedenih obaveza je slijedeća: obaveze prema zaposlenima 94.505.819 KM, kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 76.465.116 KM, obaveze po vanjskom dugu 489.500 KM, obaveze po unutrašnjem dugu 288.802 KM i kratkoročna razgraničenja 438.895.209 KM. U okviru kratkoročnih obaveza i razgraničenja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH (71.735.980 KM) iskazane su obaveze koje se odnose na obaveze prema radnicima 67.688.468 KM i obaveze prema fizičkim licima 27.045 KM. U skladu sa Zakonom o unutrašnjem dugu, sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, u prethodnom periodu i u toku 2010. godine vršena je isplata obaveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH i obaveza prema dobavljačima. **Ističemo da za izvršena plaćanja svih navedenih obaveza tokom 2009. i 2010. godine nije vršeno u Glavnoj knjizi knjigovodstveno zatvaranje obaveza, tako da nismo u mogućnosti potvrditi iskazano stanje obaveza na dan 31.12.2010. godine Prijašnjeg FMO i VF.**

5.10 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze Budžeta FBiH iskazane su u iznosu od 3.897.573.767 KM, što u odnosu na prošlu godinu predstavlja povećanje za 585.892.979 KM (17,69%). Strukturu iskazanih dugoročnih obaveza čine: obaveze FBiH po vanjskom dugu u iznosu od 3.894.388.531 i ostale dugoročne obaveze 3.185.236 KM (obaveze Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH). Vezano za iskazano stanje vanjskog duga skrećemo pažnju da se sredstva u iznosu od 28.544.703 KM odnosi na kredite u korištenju, i to kredit Evropske banke za obnovu i razvoj (180.000.000 EUR) i Evropske investicijske banke (75.000.000 EUR) za projekat koridor Vc, koji je iskazan na poziciji dugoročnih obaveza Federalne direkcije za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta.

Vezano za **sredstva dugoročnih kredita** smatramo potrebnim naglasiti da se dio istih realizuje putem zaključenih ugovora o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH, a dio putem Banke za obnovu i razvoj BiH (BOR Banka). Ukazujemo, kao i prethodnih godina, da u **Glavnoj knjizi Trezora i finansijskim izvještajima, nisu evidentirana potraživanja za sredstva koja su u ranijem periodu data u komisijon Razvojnoj banci FBiH**, na osnovu ugovora o komisionim poslovima između Razvojne banke FBiH i FBiH, kao i da se ne evidentira povrat sredstava po datim kreditima, zbog čega se ne može potvrditi da Ministarstvo finansija raspolaže relevantnim podacima vezano za stanje potraživanja od Razvojne banke FBiH za sredstva data u komisijon. **Odlukom o upravljanju revolving fondovima po projektima „Lokalne inicijative“ i „Lokalni razvoj“**, koju je donijela Vlada FBiH na prijedlog Ministarstva 16.11.2006. godine, upravljanje kreditnim revolving sredstvima sa Fondacije za održivi razvoj (Odraz) preneseno je na Razvojnu banku FBiH. Sa Razvojnou bankom FBiH, Vlada FBiH je 30.01.2007. godine zaključila **Ugovore o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalnih inicijativa-LIP (37.134.069 KM) i Lokalnog razvoja-LDP (14.125.797 KM)**. Na osnovu Odluke Vlade FBiH od 17.06.2010.godine kojom se sredstva u iznosu od 9.283.518 KM preusmjeravaju sa računa glavnice projekta LIP na revolving fond projekta LDP, zaključen je 04.08.2010.godine Aneks ugovora o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekta LDP. Na temelju dostavljenog izvještaja Razvojne banke od 18.01.2011. godine na dan 31.12.2010. godine raspoloživa sredstva po Projektu lokalnog razvoja iznosila su 3.792.044 KM, po kreditnoj liniji „Lokalni razvoj“, revolving-komisijon 49.183 KM i po Projektu lokalne inicijative 8.879.627 KM. **Imajući u vidu da se radi o značajnim sredstvima koja nisu angažirana, kao i visinu naknade koju Banka naplaćuje na godišnjem nivou (200.000 KM po Projektu), ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti od strane Ministarstva, u dijelu angažiranja raspoloživih sredstava i utvrđivanja visine naknade koja pripada Banci.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u dijelu dosljedne provedbe zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP).

5.11 Postupanje Vlade FBiH i nadležnih organa u vezi sa poslovima Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH

Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH koji su doneseni u decembru 2005. i januaru 2006. godine, izvršen je prenos nadležnosti iz oblasti odbrane s entitetskog na državni nivo. U skladu sa Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH, Ministarstvo odbrane BiH i Ministarstvo odbrane FBiH (u daljem tekstu: FMO) bili su dužni izvršiti popis pokretne i nepokretne imovine, arhive, spisa i drugih dokumenta u skladu sa propisima u FBiH i Zakonom o odbrani BiH, te ga dostaviti Ministarstvu odbrane BiH. Isto tako su bili dužni sačiniti sveobuhvatni popis ostalih prava i obaveza FMO i predložiti Plan o prijenosu ostalih prava i obaveza na Ministarstvo odbrane BiH. Na osnovu Plana o konačnom raspolaganju imovinom, Vlada FBiH je trebala sa Vijećem ministara BiH potpisati sporazum, odluke, rješenja i ostale relevantne instrumente potrebne za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. U skladu sa Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH i Zakonom o odbrani BiH, Vlada FBiH je i dalje odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obaveze FMO i VF nastale do 01.01.2006. godine. U skladu sa Zakonom o odbrani BiH, evidencija o licima koja su regulirala vojnu obavezu u bilo kojem entitetu, prenose se na odgovarajuće organe uprave u entitetima, kantonima ili općinama.

Vlada FBiH je 29.12.2005. godine donijela Odluku V broj 738/05 o preuzimanju nepokretne i pokretne imovine, arhive i druge dokumentacije FMO-a, a danom stupanja na snagu ove odluke FMO-u prestaje pravo korištenja na pomenutoj imovini. Dana 27.07.2006. godine Vlada FBiH je donijela Zaključak V broj 396/06 kojim je utvrdila poslove Prijašnjeg FMO koje preuzima Federacija i za izvršavanje istih zadužila postojeće federalne organe i federalne upravne organizacije. U skladu sa navedenim Zaključkom **poslove vezane za pokretnu i nepokretnu imovinu prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane preuzima Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, poslove sektora VOM i poslove uprava i terenskih odjela preuzme Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilackog rata (u daljem tekstu: Ministarstvo za pitanje boraca), poslove vezane za preostalu finansijsku problematiku preuzima Ministarstvo finansija.**

Služba za zajedničke poslove, vezano za preuzimanje pokretne i nepokretne imovine Prijašnjeg FMO, je posebnim Zaključkom Vlade FBiH V broj 917/08, zadužena za poslove u vezi sa raspolaganjem poslovnim prostorima, skupa sa Federalnim pravobranilaštvom i Federalnom upravom za inspekcijske poslove. Provedenom revizijom je konstatovano da ni do kraja 2010. godine između Službe i nadležne institucije koja je preuzela poslove Prijašnjeg FMO nije izvršena primopredaja cjelokupne nepokretne i pokretne imovine u vlasništvu Prijašnjeg FMO, koja se trebala preuzeti. U prethodnom periodu, od strane Službe su postepeno preuzimani poslovni prostori i neperspektivne lokacije vojne namjene, međutim, konstatovano je da poslovni prostori nisu preuzeti na adekvatan način (nisu prezentirani zapisnici o primopredaji između Službe i nadležne institucije). Iz prezentiranih evidencija poslovnih prostora Prijašnjeg FMO koje je ustrojila Služba konstatovano je da Služba ima pravo upravljanja i korištenja na ukupno 229 poslovnih prostora, od čega se za samo 32 poslovna prostora fakturiše zakupnina. Za 93 poslovna prostora predmeti su dostavljeni Federalnog pravobranilaštva na utuženje i za iste se ne fakturiše zakupnina, skrećemo pažnju da korisnici poslovnih prostora iste i dalje koriste. **Nismo u mogućnosti potvrditi da se sistemski pristupilo rješavanju pitanja preuzimanja poslovnih prostora Prijašnjeg FMO, uspostavljanju adekvatnih evidencija istih, naplati potraživanja po osnovu zakupnina, te prioritnog utuživanja korisnika koji ne izmiruju zakupnine ili prostor bespravno koriste.**

Vezano za pokretnu imovinu Prijašnjeg FMO, u toku prethodnih perioda, a ni u toku revidirane godine nije bilo preuzimanja iste, osim imovine u zgradi ul. Hamdije Kreševljakovića broj 96. Vlada FBiH je u maju 2010. godine usvojila Informaciju u vezi sa realizacijom Sporazuma o konačnom raspolaganju svim pravima i obavezama na pokretnoj i nepokretnoj imovini koja će i dalje služiti za potrebe odbrane (potpisanog 27.03.2008. godine) i Planom vraćanja ostale pokretne imovine vladama entiteta, i donijela Zaključak broj 03-03-382/10-ES od 24.05.2010. godine, kojim je Direktor Službe zadužen da svim članovima Vlade dostavi spisak (CD) sa popisom imovine i pripremi Prijedlog odluke o rasporedu imovine, a prije upućivanja Prijedloga odluke je potrebno konsultirati resorna ministarstva, federalne uprave i organizacije, prema iskazanom interesu za ovu imovinu. Prema prezentiranoj dokumentaciji, Služba je uputila zahtjeve prema 31 instituciji za iskazivanje potreba, od čega je samo 10 institucija dostavilo odgovor Službi, a 6 ih je izrazilo spremnost za preuzimanje određene imovine. **Međutim, do kraja 2010. godine Služba nije o istom obavijestila Vladu FBiH i do kraja 2010. godine nije bilo aktivnosti na rješavanju pitanja ove imovine.**

Federalno ministarstvo za pitanja boraca je Zaključkom V broj 396/06 zaduženo da preuzme poslove Sektora za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze (VOM) i poslove uprava i terenskih odjela. U skladu sa Zakonom o odbrani BiH, Vlada je donijela Uredbu o privremenom preuzimanju funkcija Prijašnjeg FMO iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradanja (Službene novine FBiH br.10/07), kojom do donošenja dopuna Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, navedene poslove privremeno preuzima Ministarstvo za pitanja boraca. **Iako pomenutim Zakonom navedeni poslovi nisu dati u nadležnost Ministarstvu za pitanja boraca, nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su od strane Vlade do kraja 2010. godine poduzimane aktivnosti u cilju zakonskog regulisanja obavljanja navedenih poslova.** Pomenutom Uredbom je utvrđeno da će ministar formirati Komisiju za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od Prijašnjeg FMO, a uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da nije izvršena primopredaja imovine između predstavnika Prijašnjeg FMO (nadležne institucije koja je preuzela poslove Prijašnjeg FMO) i imenovane Komisije Ministarstva, već je izvršen samo popis imovine od strane Komisije Ministarstva, koja se zatekla na stanju na dan popisa.

Vezano za utvrđivanje ukupnog iznosa duga, zaduženja i ostalih obaveza Prijašnjeg FMO i Vojske FBiH, za koje je i dalje odgovorna Vlada FBiH, iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi da je do kraja 2010. godine utvrđen ukupan iznos istih. Za navedene poslove Vlada FBiH je 28.12.2006. godine imenovala Komisiju za pojedinačno i konačno verificiranje obaveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO. Kako ista nije u zadatom roku izvršila verifikaciju svih obaveza, dana 28.02.2008. godine imenovana je Komisija za verifikaciju neplaćenih obaveza prema dobavljačima za robe, materijale i usluge Prijašnjeg FMO. Obzirom da ni druga komisija nije verificirala cjelokupne obaveze u propisanom roku, dana 14.12.2009. godine imenovana je Komisija da u roku od 90 dana utvrdi osnovanost obaveza u iznosu od 8.980.000 KM i potraživanja u iznosu od 13.719.712 KM Prijašnjeg FMO, koja nije izvršila zadatak. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su komisije, imenovane 2006. i 2008. godine, verificirale dio obaveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO u iznosu od 13.790.238 KM i 1.226.784 USD, koje je Vlada FBiH svojim odlukama prihvatila, a za realizaciju istih zadužila Federalno ministarstvo finansija. Vlada FBiH je 17.03.2010. godine imenovala novu (četvrtu po redu) Komisiju za utvrđivanje osnovanosti obaveza i potraživanja Prijašnjeg FMO, čiji zadatak je da u roku od 180 dana, tj. do 17.09.2010. godine utvrdi osnovanost obaveza u iznosu od oko 8.980.000 KM, utvrdi stvarni iznos potraživanja u odnosu na potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 13.719.712 KM, ta da pokrene aktivnosti naplate potraživanja uključujući i utuživanja. **Uvidom u prezentirani dokumentaciju konstatovano je da je Komisija djelimično radila na utvrđivanju osnovanosti obaveza i stanja potraživanja, ali da nije izvršila zadatak do utvrđenog roka, ni do kraja 2010. godine, odnosno nije utvrdila osnovanost svih obaveza, a posebno ističemo da nije utvrdila stvarno stanje potraživanja i nije poduzimala aktivnosti na naplati potraživanja Prijašnjeg FMO.**

Ne može se potvrditi osnovanost ovakvog načina verifikacije obaveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO uzimajući u obzir odgovornosti formiranih komisija za verifikaciju, vrijeme vršenja verifikacije, kao i da od strane Vlade FBiH nisu poduzete aktivnosti u djelu određivanja pravnog slijednika koji je trebao izvršiti preuzimanje cjelokupne dokumentacije vezano za obaveze Prijašnjeg FMO i na osnovu iste planirao i vršio isplatu stvorenih obaveza. Navedeno ima posebnu značajnost, imajući u vidu da se ne može potvrditi iskazano stanje obaveza u Glavnoj knjizi trezora na poziciji Prijašnjeg FMO i VF, a što ima uticaj na istinit i fer prikaz stanja obaveza Budžeta FBiH.

Iako je Vlada FBiH poduzimala određene aktivnosti, konstatujemo da nije sistemski i sveobuhvatno pristupila rješavanju poslova vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i utvrđivanje tačnog iznosa dugova, zaduženja i ostalih obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, za koje je ista odgovorna, u skladu sa zakonskim propisima. Posebno ističemo da, kao što je konstatovano i prethodnim revizijskim izvještajima, nije prezentirana dokumentacija koja bi mogla potvrditi da je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije za 2005. godinu.

Preporučuje se da Vlada FBiH, u cilju zaštite imovine Federacije BiH, usmjeri svoje aktivnosti na sistemsko rješavanje poslova vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i utvrđivanje tačnog iznos dugova, zaduženja i ostalih obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, za koje je ista odgovorna, u skladu sa zakonskim propisima.

Da se od strane Vlade FBiH poduzmu aktivnosti, po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH za 2005. godinu.

Potrebno je da Vlada FBiH odredi pravnog slijednika koji bi izvršio preuzimanje cjelokupne dokumentacije vezano za obaveze Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, i na osnovu iste planirao i vršio isplatu stvorenih obaveza.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada FBiH se nije očitovala na dostavljeni Nacrt revizorskog izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu.

Ministarstvo finansija se očitovalo dopisom broj 01-14-8052/10 od 21.07.2011. godine na dostavljeni Nacrt revizorskog izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2010. godinu. U očitovanju su navedena obrazloženja za dio datih nalaza i preporuka koje se odnose na nadležnost Ministarstva finansija, a ista nisu uticala na nalaze i preporuke navedene u Izvještaju. Navedene su i aktivnosti koje su poduzimane u cilju otklanjanja nepravilnosti za koje su date preporuke, kao i da dio istih Ministarstvo nije bilo u mogućnosti samostalno otkloniti zbog nepoduzimanja aktivnosti od strane drugih organa i institucija. Također, navedeno je da će se u narednom periodu poduzeti aktivnosti u cilju otklanjanja konstatovanih propusta.

Rukovodilac sektora za finansijsku reviziju:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Maida Letić, dipl. oec.

Članovi tima:
Azra Delić, dipl. oec.

Perislav Delić, dipl. oec.